

รายงานการวิจัย

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง
พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

PROPOSED POLICY TOWARD THE ACADEMIC EXCELLENCE
ACCORDING TO BUDDHIST PRINCIPLES OF MAHAMAKUT
BUDDHIST UNIVERSITY, SRILANCHANG CAMPUS

จักรกฤษณ์ โปตาพล

พระมหาจักรพล สิริธโร

พิมพ์อร สดเอี่ยม

บุญช่วย ศิริเกษ

ชิษณพงศ์ ศรีจันทร์

กรรณิกา ไวโสภา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
วิทยาเขตศรีล้านช้าง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง
พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

PROPOSED POLICY TOWARD THE ACADEMIC EXCELLENCE
ACCORDING TO BUDDHIST PRINCIPLES OF MAHAMAKUT
BUDDHIST UNIVERSITY, SRILANCHANG CAMPUS

จักรกฤษณ์ โปตาพล

พระมหาจักรพล สิริธโร

พิมพ์อร สดเอี่ยม

บุญช่วย ศิริเกษ

ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์

กรรณิกา ไวโสภา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
วิทยาเขตศรีล้านช้าง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง 2. ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย ทิศทางองค์กร และการนำสู่การปฏิบัติ ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร วิจัยสำรวจ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยการประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประกอบด้วย ทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการนำสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 วิถีแห่งการพัฒนา 18 มรรคา 9 ด้านการพัฒนา 27 เป้าหมาย 38 แนวทาง

คำสำคัญ: 1. การวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม 2. ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3. แนวทางพระพุทธศาสนา

ABSTRACT

This research aimed to 1. develop the proposed policy toward the academic excellence according to Buddhist principles of Mahamakut Buddhist University: Srilanchang Campus. 2. analyze the proposed policy toward the academic excellence according to Buddhist principles of Mahamakut Buddhist University: Srilanchang Campus, based on suitability, possibility, and usefulness. The proposed policy recommendations obtained: directions and into implementation. This research is participatory policy research with two steps of conducting research, as followed: The first step was developing policy recommendations by documentary research, survey research, and in – depth interview. The second step was analyzing policy recommendations based on suitability, Feasibility, Usefulness, by in – depth interview, focus group, and public hearing.

The research results were found that the proposed policy toward the academic excellence according to Buddhist principles of Mahamakut Buddhist University: Srilanchang Campus, consisting of direction: vision, missions, and and implementation, consisting of 5 development paths, 18 paths, 9 development aspects, 27 goals, and 38 means.

Keywords: 1. Participatory Policy Research 2. Academic Excellence
3. Buddhist Principles

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยการดำเนินงานของศูนย์บริการวิชาการ ขอขอบพระคุณท่านพระมหาวัฒนา สุรจิตโต, ดร. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ ไ้ว ณ โอกาสนี้ และงานวิจัยสำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือและความกรุณาจากหลาย ๆ ฝ่าย ผู้ขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ บางวิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ หัสริทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยช่วยให้คำแนะนำแก้ไขให้สมบูรณ์ และสำเร็จได้ด้วยดี

กราบขอขอบพระคุณในความเมตตาของพระราชวชิรสุธี เจ้าคณะจังหวัดเลย นายวิชัย ทิพรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย ดร.ณัฏฐา มังคละศิริ วัฒนธรรมจังหวัดเลย นายฉัตรชัย ลีกระจำง นายกเทศมนตรีเมืองเลย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ หัสริทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย ที่อนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ขอบคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาให้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการปรึกษาหารือ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการให้โอกาสเข้าสัมภาษณ์เพื่อการพิจารณาร่างแนวทางและเติมเต็มด้วยข้อมูลที่มีประโยชน์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้ แต่ บิดา มารดา อาจารย์ และผู้มีพระคุณทั้งหลาย ผู้เป็นที่เคารพสูงสุด ทุกท่าน

จักรกฤษณ์ โปตาพล
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ
15 มีนาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
 บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
 2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบาย	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	29
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา	48
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	53
2.5 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	68
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
2.7 สรุปกรอบแนวความคิด	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
3.1 ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	79
3.2 ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	82
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4.1 ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	85
4.2 ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	113
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
5.1 สรุปผลการวิจัย	129
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	137
5.3 ข้อเสนอแนะ	148
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	154
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	155
ภาคผนวก ข การประเมินความตรงแบบสอบถาม	167
ภาคผนวก ค การประเมินความเที่ยงแบบสอบถาม	172
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเครื่องมือ	175
ภาคผนวก จ รายชื่อสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	177
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	179
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	181
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เข้าประชาพิจารณ์	183
ภาคผนวก ฌ หนังสือออกในการดำเนินการวิจัย	185
ภาคผนวก ญ รูปภาพการดำเนินการวิจัย	219
ประวัตินักวิจัย	224

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร
ตารางที่ 2.2	แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ
ตารางที่ 2.3	แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน
ตารางที่ 2.4	แสดงวิถี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิถี (Strategic Objective)
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตารางที่ 4.2	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวม
ตารางที่ 4.3	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านหลักสูตร
ตารางที่ 4.4	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการเรียนการสอน
ตารางที่ 4.5	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านนักศึกษา
ตารางที่ 4.6	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านอาจารย์
ตารางที่ 4.7	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านแหล่งเรียนรู้
ตารางที่ 4.8	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการวิจัย
ตารางที่ 4.9	แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการบริการวิชาการ

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
ภาพที่ 2.1	สรุปกรอบแนวความคิด	77
ภาพที่ 3.1	ขั้นตอนการวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	83
ภาพที่ 4.1	ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	128

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ที่มีผลกระทบตอสัมคมโดยรวม ดังที่ได้มีการสรุปไว้ในความจำเป็นในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 – 2579 ว่า “ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศนิยม ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, บทสรุปผู้บริหาร)

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการ

เรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ดังนี้ 1. ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) 2. ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) 3. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) 4. ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) และ 5. ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ออกกฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา และให้คำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของคณะวิชาทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ประกอบด้วย 1. กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ 2. กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ของประเทศในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ โดยต้อง 3. กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 4. กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาสานกับหลักวิชาการ 5. กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูง หรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความ

ต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ 6. กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เป็นกลุ่มที่รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของประเทศอีกได้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2564, หน้า 2)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรมราชานุญาตให้ตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร พระราชทานนามว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” เพื่อเป็นที่ศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร ต่อมาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2488 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะที่ทรงเป็นนายกรัฐมนตรีมหามกุฏราชวิทยาลัย พร้อมด้วยพระเถรานุเถระ จึงได้ประกาศตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงในรูปของมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้น เรียกว่า “สภาการศึกษาของมหามกุฏราชวิทยาลัย” จนในปี 2540 รัฐสภา ได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติมหามกุฏราชวิทยาลัย มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยกำกับของรัฐ (มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2563, หน้า 10 – 11)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย เป็นวิทยาเขตลำดับที่ 7 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่วัดศรีสุทธาวาส พระอารามหลวง ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2538 จากหนังสือคู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (2563) กล่าวไว้ว่า วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่มืองเลย เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม –บาลี และแผนกสามัญศึกษา เป็นที่ประชุมอบรมพระสังฆาธิการระดับจังหวัด เป็นศูนย์กลางการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงทุกปี การศึกษาพระปริยัติธรรม ณ สำนักศาสนศึกษาแห่งนี้ เจริญรุ่งเรืองมาตลอด ประกอบกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้พิจารณาเห็นความสำคัญของการศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณรภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยปรับปรุงการผลิตบัณฑิต และการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อคุณภาพและความเสมอภาคของระบบการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อฟื้นฟูการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ในภูมิภาคนี้ให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น คณะสงฆ์ คณะศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเลย (ปัจจุบันมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย) คณะกรรมการวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พร้อมด้วยพุทธสมาคม อุบาสก อุบาสิกา ชาวจังหวัดเลยมีมติเป็นเอกฉันท์ ยินดีให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มาเปิดวิทยาเขต ณ วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่ในบริเวณนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ตั้งวิทยาเขตชื่อว่า วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตามมติที่ประชุมครั้งที่ 1/2538 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538

ด้วยความเป็นมหาวิทยาลัยของพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาตามแนวทางพระพุทธศาสนา จึงเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังได้กล่าวไว้ในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2564 – 2568) ว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัยได้กำหนดทิศทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา ในระดับนานาชาติ เป็นการเปิดโอกาสให้พลเมืองโลกอันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม สามารถเข้าถึงหลักธรรมของพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และสามารถบูรณาการองค์ความรู้จากสหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยในระดับสากล โดยเน้นการพัฒนาจิตใจและการน้อมนำปรัชญาพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภูมิปัญญา (Human Wisdom) รวมทั้ง การเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต” (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2564, หน้า ก) เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนา จึงกำหนดแก่นแห่งการพัฒนา (Key Strategic Areas) เป็น 5 ด้าน คือ ปรัชญา ประยุกต์ ปฏิบัติ ปฏิบถ และปฏิรูป ในแต่ละด้านมีวิธีแห่งการพัฒนา (Strategies) และเจตนา (Strategic Objectives) ซึ่งประกอบด้วย แก่น (Key Strategic Area) : วิธี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิธี (Strategic Objective)

สำหรับวิทยาเขตศรีล้านช้างเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องมีการดำเนินงานเพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายของมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนของมหาวิทยาลัย โดยปกติจะต้องมีการปรับปรุงแผนในทุก ๆ 5 ปี แต่เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ได้รับผิดชอบในการร่วมพัฒนาและกำหนดแนวทางการบริหารวิทยาเขต จึงสนใจศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารได้นำไปสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาวิทยาเขตต่อไป

1.2 ปัญหาวิจัย

1.2.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในแต่ละด้านที่นำมาศึกษาเป็นอย่างไร

1.2.2 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความสอดคล้องเหมาะสม มีประโยชน์และมีความเป็นไปได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความคาดหวังของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.3.2 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มเป้าหมาย

1.4.1.1 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 56 รูป/คน

1.4.1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้เลือกมาโดยเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกผู้รับผิดชอบหลักสูตรมหาวิทยาลัย คือประธานสาขาวิชาและผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้ โดยแบ่งเป็น

1. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเชิงลึก (in-depth interview) โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 รูป/คน พระสังฆาธิการ จำนวน 3 รูป และผู้บริหารหน่วยงานราชการ 3 คน

2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interview) เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 7 ท่าน

3. ผลการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ผลการตรวจสอบและเสนอแนะร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างข้อเสนอที่ 1) จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (focus group discussion) โดยใช้การประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาเขตและคณะกรรมการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ จำนวน 15 รูป/คน

4. การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยการใช้การประชุมประจำเดือนของพนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างครั้งนี้ จัดขึ้นที่ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการเป็นขอบเขตการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จากแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ปี พ.ศ. 2558 ทั้งในระดับหลักสูตร ที่ประกอบด้วย การกำกับมาตรฐานหลักสูตร ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ระดับคณะ และระดับสถาบัน ที่ประกอบด้วย ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการบริหาร โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบเป็น 9 ด้าน ดังนี้ คือ

- 1.5.2.1 ด้านหลักสูตร
- 1.5.2.2 ด้านการเรียนการสอน
- 1.5.2.3 ด้านนักศึกษา
- 1.5.2.4 ด้านอาจารย์
- 1.5.2.5 ด้านแหล่งเรียนรู้
- 1.5.2.6 ด้านการวิจัย
- 1.5.2.7 ด้านการบริการวิชาการ
- 1.5.2.8 ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- 1.5.2.9 ด้านการบริหาร

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใช้พื้นที่ศึกษาในจังหวัดเลย

1.5 นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์ไว้เฉพาะดังนี้

1.5.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึง รูปแบบ แนวทาง วิธีการทำงานโดยใช้ในการบริหารแบบใหม่ ๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ก้าวสู่ความเป็นเลิศ

1.5.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย หมายถึง ชุดกรอบแนวคิดการบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ประสานกับแนวปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ใน 5 วิธี และมรรคาเพื่อให้ได้เป้าหมาย และแนวทางในการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของวิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.5.3 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติเชิงนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร

หลักสูตร หมายถึง วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา หลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับจังหวัด และระดับภูมิภาคที่หลากหลาย

การเรียนการสอน หมายถึง วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของพระพุทธศาสนา มีการอบรมการสอน

แบบบูรณาการพระพุทธศาสนาในเนื้อหา มีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทาง การจัดระบบวางแผนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนา พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนามีขอบข่ายที่ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา การวางแผนการสอน เทคนิควิธีและกระบวนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดประสบการณ์การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและการวิจัย การประเมินผล

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษานอกจากจะได้รับความรู้และประสบการณ์ตามทักษะของศาสตร์ที่เรียน ยังสามารถเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวทางพระพุทธศาสนา สามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม นำความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ และใช้ชีวิตด้วยความสุข

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนา มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในด้านพระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ และมีส่วนขับเคลื่อนงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัดและภูมิภาค

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของวิทยาเขต โดยเฉพาะทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยแหล่งข้อมูลสารสนเทศเผยแผ่ข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ผลิตหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค

การวิจัย หมายถึง การบริหารด้านการวิจัย การดำเนินการตามนโยบายแผนงบประมาณ ส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากร ตลอดจนนักศึกษาให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย สร้างเครือข่าย และผลิตผลงานวิจัยโดยบูรณาการหลักพระพุทธธรรม และศาสตร์ต่าง ๆ ก่อเกิดนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ ที่สนองยุทธศาสตร์ประเทศ และความต้องการของสังคมและชุมชน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา

ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง การอนุรักษ์ สืบสานส่งเสริมทำนุบำรุงภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ด้วยการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ผู้เรียน โดยให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ด้านการบริหาร หมายถึง การกำหนดนโยบายความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน โดยการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติแก่บุคลากรให้มีความเป็น

เจ้าของร่วมกันเพื่อการร่วมมือกันพัฒนา ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากร รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ใน 2 ด้าน ดังนี้

1.6.1 ประโยชน์เชิงวิชาการ

1.6.1.1 ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.6.1.2 ได้แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม

1.6.2 ประโยชน์ในเชิงประยุกต์ใช้

1.6.2.1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอื่นที่มีสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน เห็นทิศทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาได้แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมาตรฐานทางวิชาการให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยทั่วไปทั้งภายในและภายนอกประเทศ

1.6.2.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอื่นที่มีสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน นำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อกำหนดนโยบาย การวางแผน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา บุคลากร มหาวิทยาลัยและประเทศชาติต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบาย
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา
ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
- 2.5 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวความคิด

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบาย

นโยบาย (Policy) เป็นสิ่งที่มีอยู่กับทุกองค์การ และมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารงานโดยตรง หากหน่วยงานหรือองค์การใดไม่ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานแล้วย่อมเป็นสิ่งลำบากที่จะกำหนดกรอบหรือทิศทางในการปฏิบัติงานให้หน่วยงานนั้นประสบความสำเร็จ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบาย จะได้บทวนแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายตลอดจนถึงการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

2.1.1 ความหมายของนโยบาย

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 607) ให้ความหมายว่านโยบาย คือหลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ

นอกจากนั้นซึ่งมีนักวิชาการทั้งชาวต่างชาติและชาวไทย ได้ให้นิยามความหมายไว้มากมาย ดังนี้

terry (1977, p. 34) ให้ความหมายว่า นโยบาย คือ หลักและวิธีการปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวทางดำเนินการที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปโดยถูกต้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Knezevich (1984, p. 217) ให้ความหมายว่า นโยบาย หมายถึง ข้อความทั่วไปที่อธิบายถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงคำแถลงนโยบาย (policy statement) เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

Stecklein (1989, p. 8) ให้ความหมายว่า นโยบาย หมายถึง ข้อความที่ให้แนวทาง (Guideline) สำหรับการพัฒนาและการดำเนินงานของหน่วยงานหรือแผนงาน (Program) ซึ่งสะท้อน

ให้เห็นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ถึงหลักการพื้นฐานหรือความเชื่อถือของผู้รับผิดชอบสำหรับหน่วยงานหรือแผนงานนั้น ๆ

Chang and Campo-Flores (1980, p. 7) ให้ความหมายว่า นโยบายหมายถึง กรอบพื้นฐาน (A Basic Framework) ที่เป็นตัวกำหนดปัญหาหลักของบริษัท จุดมุ่งหมาย ปณิธาน วัตถุประสงค์ทั่วไป และแนวทางชุดหนึ่ง ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานทางธุรกิจภายใต้กรอบแนวคิดรวมของบริษัท

McNichols (1977, p. 3) ให้ความหมายว่า นโยบาย หมายถึง การตัดสินใจที่มีความฉลาดและหลักแหลม กล่าวคือเป็นการกระทำที่ไตร่ตรองและลึกซึ้งของผู้บริหารระดับสูง

วิโรจน์ สารรัตนะ (2554, หน้า 14) ให้ความหมายนโยบายว่า

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการเพื่อการปฏิบัติที่รัฐบาล หรือ สถาบัน หรือกลุ่ม หรือบุคคล เลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทางเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ และโดยปกติจะสะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจในปัจจุบันและในอนาคต

2. การตัดสินใจหรือชุดของการตัดสินใจนั้นจะออกแบบเพื่อให้แนวทางการปฏิบัตินั้นบรรลุผลสำเร็จ

3. การตัดสินใจหรือชุดของการตัดสินใจดังกล่าวจะเกี่ยวพันกับแผนงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติด้วย

4. แผนงานที่ได้รับการวางแผนนั้นจะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา (desired objectives) และวิถีทาง (means) เพื่อการบรรลุผล

จักรกฤษณ์ โปตาพล (2555, หน้า 14) นิยามความหมายของนโยบายว่า เป็นแนวในการกำหนดเส้นทางในการดำเนินการขององค์กรหรือหน่วยงานอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ ตั้งเอาไว้ เพื่อความชัดเจนของการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกองค์กรหรือหน่วยงานนั้น

จรรยาศักดิ์ พุดน้อย (2558, หน้า 10) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง ข้อกำหนดหลัก หรือแนวทางการปฏิบัติ ที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้อง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า นโยบาย หมายถึง ข้อกำหนดหลัก หรือแนวทางการปฏิบัติ ใช้กำหนดเส้นทางในการดำเนินการขององค์กรหรือหน่วยงานอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ ตั้งเอาไว้ เพื่อความชัดเจนของการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกองค์กรหรือหน่วยงานนั้น

2.1.2 ระดับของนโยบาย

นโยบายมีระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งในแต่ละระดับนั้นมีขอบเขตครอบคลุมเป้าหมายปลายทาง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปใช้หรือปฏิบัติ ผู้ที่ได้รับผลการปฏิบัติ และความละเอียดชัดเจนของข้อความลึกลับแตกต่างกันไป ในแต่ละระดับนั้น มีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกันโดยตลอด

ทวีป ศิลปะรัศมี (2544) จำแนกเพื่อพิจารณาระดับของนโยบาย ดังนี้

1. กลุ่มนโยบายในการบริหารประเทศ สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. นโยบายหลักหรือนโยบายระดับชาติ (national policy) เป็นนโยบายที่มีลักษณะเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่ใช้เป็นพื้นฐานหรือกรอบในการกำหนดนโยบายระดับอื่น ๆ ต่อไป เป็นนโยบายที่รัฐบาล คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกำหนดขึ้นโดยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการดำเนินการหรือพัฒนาประเทศเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน และความเจริญก้าวหน้า ความมั่งคั่ง และความมั่นคงหรือความมีเสถียรภาพของประเทศ

2. นโยบายการบริหาร (administrative policy) เป็นนโยบายระดับกระทรวง ทบวง กรมโดยผู้บริหารระดับปลัดกระทรวง และอธิการบดีเป็นผู้กำหนดขึ้นตามกรอบของนโยบายหลักหรือนโยบายระดับชาติ แต่มีขอบเขตที่แคบลง (ความครอบคลุมของนโยบาย) มีความละเอียดและจำเพาะเจาะจงมากขึ้นตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจของหน่วยงานโดยคำนึงถึงทรัพยากรหรือบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. นโยบายเฉพาะกิจ (specific policy) เป็นนโยบายระดับล่างสุดซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับกองหรือระดับฝ่าย โดยยึดถือนโยบายหลักหรือนโยบายระดับชาติ และนโยบายการบริหารที่หน่วยงานสังกัดเป็นเกณฑ์ เพื่อให้การปฏิบัติการกิจของหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายและเจตนารมณ์แห่งนโยบายระดับชาติ และนโยบายการบริหารในเวลาเดียวกัน หรืออาจจะเป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เมื่อปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขแล้วนโยบายก็อาจจะสิ้นสุดไปโดยปริยาย นโยบายเฉพาะกิจจะมีขอบเขตรายละเอียดที่ชัดเจน และจำเพาะเจาะจง ชี้แจงแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2. กลุ่มนโยบายการบริหารองค์การ (institutional policy) เป็นกลุ่มนโยบายที่จำแนกตามระดับชั้นของผู้บริหารองค์การ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. นโยบายพื้นฐาน (basic policy) เป็นนโยบายระดับบนหรือระดับสูงซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับสูง (top executive) เพื่อใช้เป็นกรอบและเป็นฐานในการกำหนดนโยบายระดับอื่น ๆ ต่อไป

2. นโยบายทั่วไป (general policy) เป็นนโยบายระดับกลางซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับกลาง (middle managers) โดยใช้นโยบายพื้นฐานเป็นกรอบ แต่มีความชัดเจนมากขึ้น

3. นโยบายเฉพาะแผนงาน (department policy) เป็นนโยบายระดับล่างซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับล่างหรือระดับหัวหน้างาน (supervisors) เป็นนโยบายที่มีความละเอียดจำเพาะเจาะจงเฉพาะเรื่อง เฉพาะกิจกรรม โดยอาศัยนโยบายทั่วไปและนโยบายพื้นฐานเป็นกรอบและทิศทางในการกำหนด

สรุปได้ว่า งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยนโยบายการบริหารองค์การ (institutional policy) เป็นกลุ่มนโยบายที่จำแนกตามระดับชั้นของผู้บริหารองค์การ มีลักษณะเป็นนโยบายทั่วไป (general policy) เป็นนโยบายระดับกลางซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับกลาง (middle managers) โดยใช้นโยบายพื้นฐานเป็นกรอบ แต่มีความชัดเจนมากขึ้น

2.1.3 ความสำคัญของนโยบาย

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของนโยบายดังนี้

สุปน์ สุรินนา (2559, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของนโยบายเป็นกรอบในการวางแผนการจัดทำแผนในระยะสั้นหรือระยะยาว ทำให้การตัดสินใจต้องรวดเร็ว สามารถดำเนินงานเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและเป็นกรอบในการควบคุมและการติดตามการปฏิบัติ ดังนั้นนโยบายที่ดีจะต้องได้รับการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินการ มีความครอบคลุมโดยการกำหนดกลวิธีในการปฏิบัติต่าง ๆ กว้าง ๆ เพื่อให้สมาชิกทุกคนในหน่วยงานสามารถเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติได้

พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว (2553, หน้า 50) ให้ความเห็นว่า นโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ เพราะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ต้องมีความชัดเจนในวัตถุประสงค์ ว่าใครจะทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลและสามารถตอบสนองความต้องการผู้รับบริการหรือสังคมโดยรวม มีความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และนโยบายที่ดีต้องมีความชัดเจนกำหนดขึ้นจากความคิดส่วนตัว มีการเรียงลำดับความสำคัญและความจำเป็นเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยข้อความที่กะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ให้ทุกคนในหน่วยงานเข้าใจตรงกัน ตลอดจนมีขอบเขตและระยะเวลาในการใช้เป็นจุดร่วมหรือศูนย์ประสานสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ของสังคมโดยรวมและสอดคล้องกับความสนใจหรือความคิดเห็นของสาธารณชนด้วย

Harold D. Lass well (อ้างถึงใน จรัส สุวรรณเวลา, 2535, หน้า 20) กล่าวว่า นโยบายมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการบริหาร และต่างก็เอื้อหรือสนับสนุน ซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ การบริหารงานโดยปราศจากนโยบายย่อมก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือหลงทาง และในขณะเดียวกันนโยบายจะปรากฏผลในทางปฏิบัติได้ก็โดยอาศัยการบริหารเป็นกลไกหลักในการบริหารงานองค์การโดยทั่วไปแล้วนโยบาย มีความสำคัญ ดังนี้

1. นโยบายเป็นเครื่องชี้นำและกรอบในการวางแผน ในกระบวนการวางแผนงานโครงการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สิ่งแรกที่จะต้องดำเนินการก่อน คือการกำหนดนโยบาย หน่วยงานนโยบายที่กำหนดขึ้นดังกล่าวจะได้รับการพัฒนาเป็นแผนหรือแผนงานโครงการ หรือกิจกรรมอันเป็นงานประจำของหน่วยงานต่าง ๆ ในลำดับต่อมา

2. นโยบายเป็นเครื่องชี้นำการบริหารขององค์การ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร ทำอย่างไร และใช้ปัจจัยชนิดใดบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจในการตัดสินใจ หรือวินิจฉัยสั่งการ

2. ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เพราะนโยบายเป็นเสมือนเข็มทิศและหางเสือที่ช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างถูกทิศทาง ซึ่งการบริหารที่ดีดำเนินไปอย่างถูกทิศทาง จะทำให้ประหยัดทั้งการเงิน เวลา บุคลากร และมีขีดความสามารถ หรือศักยภาพ (Potentiality) ของบุคลากร

3. ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้อำนาจของผู้บริหารให้เป็นไปโดยถูกต้องมีเหตุผลและมีความยุติธรรม อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือและขวัญกำลังใจ ของบุคลากรในหน่วยงาน

4. ช่วยให้เกิดการพัฒนาการทางวิชาการทั้งในแง่ของการนำนโยบายไปเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติและการกำหนดนโยบายระดับล่างลงมาหรือนโยบายเฉพาะเรื่องโดยอาศัยนโยบายระดับที่สูงขึ้นไป หรือนโยบายหลักเป็นกรอบและแนวทาง

5. เป็นเครื่องมือในการประสานงาน นโยบายจะช่วยให้หน่วยปฏิบัติงานทุกระดับมีความเข้าใจถึงเป้าหมาย แนวปฏิบัติและทิศทางการดำเนินงานร่วมกันก่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือ และประสานงานกันได้สะดวกมากขึ้น เป็นการทำงานบนแกนเดียวกัน

6. นโยบายเป็นเครื่องมือในการควบคุมกำกับและติดตามงานของผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานบุคลากรหรือหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในกรณีของนโยบายสาธารณะ (Public Policy) หรือนโยบายของรัฐ นโยบายจะยังมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องชี้นำทิศทางการพัฒนาประเทศและสังคมส่วนรวม ตลอดจนการบริหารงานของรัฐบาลหรือหน่วยงานราชการระดับต่าง ๆ แล้ว นโยบายสาธารณะ ยังเป็นเรื่องที่กระทบต่อประชาชนทุกคนทั่วประเทศ เพราะนโยบายสาธารณะ เป็นเรื่องของการได้เสียผลประโยชน์ของประชาชนทุกคนในสังคม คือ เป็นการกำหนดว่าใครจะได้อะไร เมื่อไรและอย่างไร (Who get what, when and how)

สรุปได้ว่า นโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารองค์การหรือหน่วยงานที่อยู่ภายใต้ระบบการบริหารที่ดี ผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบายจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและนโยบายที่กำหนดขึ้น เพื่อการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์การหรือหน่วยงานนั้น นโยบายก็จะมีลักษณะที่ดีตามไปด้วย

2.1.4 องค์ประกอบของนโยบาย

International Livestock Research Institute: ILRI (1995) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของนโยบายที่สำคัญ 2 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ ของนโยบาย (policy objectives) โดยวัตถุประสงค์ของนโยบาย หมายถึง “จุดหมาย” (ends) ที่เป็นที่ยึดหวังให้บรรลุผล

2. เครื่องมือของนโยบาย (policy instruments) โดยเครื่องมือของนโยบาย หมายถึง “วิถีทาง” (means) ที่จะทำให้บรรลุผลในจุดหมายนั้น ซึ่งวัตถุประสงค์หนึ่ง ๆ อาจมีวิถีทางหรือ ทางเลือก ทางเลือก (alternatives) เพื่อการปฏิบัติที่หลากหลาย หรือในทางกลับกัน วิถีทางหรือ ทางเลือกหนึ่งอาจจะสะท้อนเพื่อการบรรลุจุดหมายเกินกว่าหนึ่งจุดหมายได้

Friedrich (1963 อ้างถึงใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2543) อธิบายถึงองค์ประกอบของนโยบายว่าประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. เป้าหมาย (target) ของสิ่งที่ต้องการกระทำ เป็นองค์ประกอบสำคัญสิ่งแรกในการกำหนดนโยบายเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป้าหมายอาจเป็นทั้งจุดประสงค์ (purpose) และผลงานที่เกิดขึ้นในที่สุด (ended result) ในลักษณะที่เป็นการทำอะไร ได้อะไร เพื่ออะไร

2. วิถีทาง (means) ในการดำเนินงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของนโยบาย เพราะหากไม่กำหนดวิถีทางในการดำเนินงานไว้ นโยบายที่กำหนดขึ้นอาจไม่บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ วิถีทางที่จะสามารถทำให้นโยบายดำเนินการได้ ยังรวมไปถึงกลยุทธ์ (tactics) และกลวิธี (strategies) ต่าง ๆ อีกด้วย

3. ปัจจัย (resources) สนับสนุนการกระทำตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ในการกำหนดนโยบายประกอบด้วยปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หรือแม้แต่สภาพดิน ฟ้า อากาศ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบาย ส่วนปัจจัยภายในได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการในการกำหนดนโยบาย ซึ่งหากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งแม้เพียงอย่างเดียวนโยบายก็ไมอาจเกิดขึ้นได้

Friedrich ยังได้กล่าวถึง โครงสร้างของนโยบายที่สอดคล้องกันด้วยว่า ในการกำหนดนโยบายสิ่งแรกที่ต้องมี คือ วัตถุประสงค์ (objective) ซึ่งมีขอบเขตกว้างขวางและเป็นข้อความที่แสดงออกถึง อุดมการณ์หรือปรัชญาในการกระทำให้เป็นไปตามความมุ่งหวัง วัตถุประสงค์หนึ่ง ๆ ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย (purpose) หรือจุดหมาย (aim) หรือเป้าหมาย (target หรือ goal) เป็นจำนวนมากที่จุดมุ่งหมายหรือจุดหมายและเป้าหมายก็คือผลงานสุดท้าย (ultimate result) ของวัตถุประสงค์นั่นเอง เมื่อวัตถุประสงค์ได้รับการกำหนดขึ้น องค์ประกอบต่อไปก็ คือ นโยบาย วัตถุประสงค์หนึ่ง อาจมีหลายนโยบาย ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะต้องเลือกและตัดสินใจใช้นโยบายที่มีความเป็นไปได้ถูกต้องมีเหตุผลและประหยัดเวลา ทุนทรัพย์ และกำลังงาน เมื่อกำหนดนโยบายแล้ว การที่จะให้นโยบายดำเนินงานได้ย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบที่เรียกว่า ยุทธศาสตร์ (strategy) ที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเลือกเอาวิธีการที่ดีที่เหมาะสมไปใช้และต้องอาศัยวิธีการ (methods) ซึ่งเป็นวิธีหรือแนวทางเฉพาะที่กำหนดขึ้นเพื่อการดำเนินงาน

Wheelen and Hunger (2006) กล่าวว่า นโยบายควรประกอบด้วย 1. การระบุภารกิจหลัก 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ 3. การพัฒนากลยุทธ์ 4. การกำหนดนโยบาย

วิโรจน์ สารรัตน์ (2554, หน้า 16) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของนโยบาย มี 2 องค์ประกอบคือ 1. วัตถุประสงค์ของนโยบาย (policy objective) และ 2. แนวทางของนโยบาย (policy means) หรือเครื่องมือของนโยบาย (policy instruments) โดยในบางครั้งอาจมีองค์ประกอบส่วนที่สามด้วย คือ กลไกของนโยบาย (policy mechanism) ในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยอาจกำหนดองค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบหลักของนโยบายดังกล่าวได้อีก

สรุปได้ว่า งานวิจัยนี้องค์ประกอบของนโยบาย ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

2.1.5 ประเภทของนโยบาย

การจำแนกประเภทของนโยบายสามารถกระทำได้หลายวิธี และแต่ละวิธีก็มีหลักเกณฑ์ในการจำแนกแตกต่างกันออกไป ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงวิธีจำแนกประเภทนโยบาย ดังนี้

ทวีป ศิลปะรัตน์ (2544) ได้จำแนกประเภทของนโยบายตามระดับชั้นของการบริหารองค์การ (organizational) ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. นโยบายพื้นฐาน (basic policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับสูงสุด (top executive) เพื่อชี้แนะหรือใช้เป็นแนวทางหรือเป็นฐานสำหรับการกำหนดนโยบาย และการบริหารงานขององค์การในระดับรองลงไป นโยบายประเภทนี้มีลักษณะเป็นแนวคิดกว้าง ๆ อาจจะระบุทิศทางบริหารและกลยุทธ์ในการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้กว้าง ๆ และมีความยืดหยุ่นสูง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารระดับรอง ๆ ลงไปสามารถนำไปตีความและปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เฉพาะต่าง ๆ ได้ นโยบายขั้นพื้นฐานบางครั้งอาจเรียกว่า “นโยบายหลัก” หรือถ้าหากเป็นนโยบาย

ของรัฐบาลก็อาจเรียกนโยบายประเภทนี้ว่า “นโยบายระดับชาติ” (national policy) ซึ่งเป็นนโยบายที่รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาลเป็นผู้จัดทำขึ้นโดยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการดำเนินการเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน เมื่อรัฐบาลเห็นชอบจึงเป็นนโยบายที่แท้จริง นำไปใช้เป็นแนวหรือเป็นหลักในการดำเนินงานได้

2. นโยบายทั่วไป (general policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับกลาง (middle managers) ซึ่งกำหนดขึ้นตามเจตนารมณ์ของนโยบายขั้นพื้นฐาน นโยบายทั่วไปมักเน้นในเรื่องวิธีการบริหารงานโดยทั่ว ๆ ไป เช่น อาจกำหนดขึ้นเป็นระเบียบวิธีปฏิบัติงานต่าง ๆ สำหรับผู้ปฏิบัติงานเฉพาะด้านในหน่วยงานระดับล่างได้ถือปฏิบัติร่วมกัน นโยบายทั่วไปทำให้นโยบายขั้นพื้นฐานมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ง่ายต่อความเข้าใจของผู้ปฏิบัติ นโยบายทั่วไปบางครั้งอาจเรียกว่า “นโยบายการบริหาร” (administrative policy) เป็นนโยบายระดับหน่วยงาน เช่น กระทรวง ทบวง กรม โดยผู้บริหารระดับปลัดกระทรวง และอธิบดีเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยจำกัดกรอบหรือปรับปรุงเสริมแต่งให้มีความละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับหน้าที่และภารกิจความรับผิดชอบของหน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงทรัพยากรและบริบทต่าง ๆ เพื่อให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างราบรื่น เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. นโยบายเฉพาะแผนงาน (department policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารระดับหัวหน้างาน (supervisors) ในแผนกต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติงานเฉพาะด้าน มีความละเอียดชัดเจนเฉพาะเรื่อง เฉพาะกิจการ ลักษณะของนโยบายประเภทนี้มักประกอบอยู่ในแผนงานของหน่วยงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวทางและวิธีการปฏิบัติงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างชัดเจน นโยบายเฉพาะแผนงานบางครั้งอาจเรียกว่า “นโยบายเฉพาะกิจ” (special policy) ซึ่งเป็นนโยบายที่หน่วยงานระดับกอง หรือระดับแผนกเป็นผู้จัดทำขึ้นเฉพาะกิจตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานนั้น โดยยึดถือนโยบายขั้นพื้นฐานหรือนโยบายหลักและนโยบายทั่วไปหรือนโยบายการบริหารเป็นกรอบในการกำหนด เพื่อให้การปฏิบัติการกิจของหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมาย นอกจากที่กล่าวมาแล้วนี้ นโยบายเฉพาะกิจยังอาจจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งเกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน เช่น นโยบายแก้ปัญหาอุทกภัย นโยบายแก้ปัญหาคาระทั่งของชาวประมงขนาดเล็ก เป็นต้น เมื่อปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขแล้ว นโยบายก็อาจสิ้นสุดไปโดยปริยาย ซึ่งโดยหลักการแล้วนโยบายทั้งสามระดับดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันโดยตลอด

Theodore J. Lowi (1964, อ้างถึงใน จรัส สุวรรณเวลา, 2535) ได้จำแนกนโยบายตามลักษณะเนื้อหาของนโยบาย จำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. นโยบายเกี่ยวกับการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ได้แก่ นโยบายที่เป็นระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ภายในองค์กร เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ระเบียบการลา ลาป่วยของผู้ปฏิบัติงาน ระเบียบการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสถานที่ทำงาน ระเบียบว่าด้วยการลงโทษผู้ปฏิบัติงานที่กระทำผิดกฎระเบียบขององค์กร เป็นต้น

2. นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ นโยบายที่กำหนดการจัดสรรหรือการกระจายทรัพยากรขององค์กรในระหว่างบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น งบประมาณ อัตราค่าจ้างและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ รวมทั้งทรัพยากรที่เป็นนามธรรม เช่น ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล เทคโนโลยี เกียรติยศชื่อเสียงหรือสิ่งอื่นใดที่บุคคลในองค์กรถือกันว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับผู้ที่ได้

ครอบครองเป็นเจ้าของ นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรในองค์การโดยทั่ว ๆ ไปมักจะปรากฏออกมาในรูปของคำสั่ง หรือระเบียบที่ระบุถึงอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการดำเนินงานขององค์การหรือบุคคลในองค์การ การให้บุคคลหรือองค์การสามารถจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน เป็นต้น ในกรณีที่นโยบายของรัฐหรือนโยบายสาธารณะ นโยบายการจัดสรรทรัพยากรอาจอยู่ในรูปของกฎหมาย หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ส่งเสริมสนับสนุนหรือให้การยอมรับให้ความชอบธรรมในสิทธิอำนาจในการถือครองสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือวิธีการได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือการยอมรับหรือส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม หรือค่านิยมเกี่ยวกับการจัดสรร และการกระจายทรัพย์สินที่มีอยู่ในสังคมนั้น ๆ เช่น นโยบายเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในทางเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคม นโยบายการจัดสรรบริการสาธารณะของรัฐในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน นโยบายการอนุรักษ์วัฒนธรรม ค่านิยมในสังคม เป็นต้น

3. นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรเสียใหม่ นโยบายประเภทนี้เป็นเรื่องของ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ก่อนเสียใหม่ให้เหมาะสม หรือวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ เช่น นโยบายการปรับปรุงวิธีการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน นโยบายการขยายงานบางด้าน นโยบายการยุบเลิกกิจการบางประเภทที่มีผลตอบแทนน้อยหรือไม่คุ้มค่า เป็นต้น ในกรณีของหน่วยงานภาครัฐบาล เช่น นโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน (เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะการถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินในบางพื้นที่) นโยบายการปฏิรูประบบราชการ (เป็นการปรับปรุงการจัดสรรทรัพยากรการบริหารระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ) นโยบายการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากร (เป็นการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีจากบุคคลกลุ่มต่าง ๆ) นโยบายการปฏิรูปทางการเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม นโยบายการปฏิรูปการศึกษา (เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารและจัดการศึกษาจากระบบราชการแบบรวมศูนย์อำนาจไปสู่ระบบการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นและสังคม) เป็นต้น

4. นโยบายเกี่ยวกับการจัดระบบงานและโครงสร้างขององค์การ เป็นนโยบายหลักขององค์การที่แสดงถึงวัตถุประสงค์หลักและระบบการปฏิบัติงานในระดับมหภาคขององค์การ โดยถือเป็นนโยบายต้นแบบ (metapolicy) ที่จะชี้นำการกำหนดนโยบายเฉพาะด้านในระดับต่าง ๆ ชี้นำการบริหารและการปฏิบัติงานประจำ นโยบายประเภทนี้มีความสำคัญที่สุดในองค์การต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นปณิธาน อุดมการณ์หรือวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานขององค์การ ในกรณีขององค์การในภาครัฐบาล นโยบายต้นแบบดังกล่าวนี้คือ นโยบายเกี่ยวกับการจัดระบบและสถาบันทางการเมืองการปกครอง หรือนโยบายหลักระดับชาติที่แสดงถึงอุดมการณ์ทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคมของชาติ และเป็นนโยบายต้นแบบที่กำหนดวิธีการกำหนดนโยบายทุกประเภทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวอย่างนโยบายประเภทนี้ ได้แก่ กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจำแนกประเภทของนโยบาย สามารถจำแนกได้หลายรูปแบบ แต่ไม่ว่าจะจำแนกโดยวิธีใดก็ตามโดยทั่วไปแล้ว นโยบายแต่ละประเภทก็จะมีระดับที่แตกต่างกันอยู่ คือ นโยบายหลัก (major policies) นโยบายเสริมหรือนโยบายสนับสนุน (derivative or supporting policies) และนโยบายรวม (minor policies)

2.1.6 ลักษณะของนโยบายที่ดี

นโยบายจะดีหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่แตกต่างกันหลายประการ เช่น ความสามารถของผู้กำหนดนโยบาย ความเข้าใจและความสามารถของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การจัดระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพในหน่วยงาน ตลอดจนทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น ๆ นโยบายที่ดีที่พึงประสงค์ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (ทวีป ศิลปธรรม, 2544)

2.1.6.1 นโยบายที่ดีนั้นจะต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริง มิใช่ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้กำหนดนโยบาย แต่ทั้งนี้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือปฏิกิริยาต่าง ๆ จากภายนอกก็ควรนำมาพิจารณาในการกำหนดนโยบาย ด้วยเช่นเดียวกัน

2.1.6.2 นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้

2.1.6.3 นโยบายที่ดีจะต้องได้รับการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน โดยการกำหนดกลวิธีในการปฏิบัติไว้กว้าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถพิจารณาตีความแล้วนำไปปฏิบัติตามความสามารถ สอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ และเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่

2.1.6.4 นโยบายที่ดีจะต้องมุ่งสนองประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวม และจัดลำดับตามความสำคัญและความจำเป็นก่อน – หลัง ในการปฏิบัติ

2.1.6.5 นโยบายที่ดีจะต้องเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้สมาชิกทุกคนและทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน

2.1.6.6 นโยบายที่ดีจะต้องอยู่ภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์และมีความยืดหยุ่น สามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ เสมอ

2.1.6.7 นโยบายที่ดีจะต้องเป็นจุดรวมหรือศูนย์ประสานสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร กล่าวคือ หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้นโยบายเป็นหลักการในการปฏิบัติภารกิจของตน และใช้เป็นแนวทางในการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ซึ่งมีการกิจที่แตกต่างกันออกไปได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “มีเอกภาพในด้านนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติ”

2.1.6.8 นโยบายที่ดีจะต้องครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย โดยอาศัยข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบแล้ว การกำหนดนโยบายในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้การดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและงานที่กำลังจะดำเนินการในระยะเวลาอันใกล้กับงานที่จะต้องดำเนินการในอนาคตมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน

2.1.6.9 นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับปัจจัยภายนอกองค์กร กล่าวคือ จะต้องสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมโดยส่วนรวม ตลอดจนความสนใจหรือความคิดเห็นของสาธารณชน (public interests)

วิโรจน์ สารรัตน์ (2554) เสนอแนะว่า ลักษณะของนโยบายที่ดีจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. มีเป้าหมายที่ส่งผลประโยชน์แก่องค์กรหรือประชาชนโดยส่วนรวมมากที่สุด

2. ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ในแต่ละด้านนั้นควรมีความสอดคล้องกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน ไม่ขัดแย้งกัน
3. ได้มาจากการถ่วงถ่วงถึงความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการ
4. ประกอบด้วยเป้าหมาย แนวทาง และกลวิธีที่ดี ดำเนินการได้เร็วที่สุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด
5. มีเนื้อหาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเป็นหลักในการทำงานและการประเมินความสำเร็จ
6. เป็นข้อความที่ชัดเจน ถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติได้โดยง่ายและมีความเข้าใจตรงกัน

สรุปได้ว่า นโยบายที่ดีจะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องทางง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยให้ปฏิบัติหรือผู้ได้บังคับบัญชาสามารถกำหนดแนวปฏิบัติและตัดสินใจ ในภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องรอการวินิจฉัยสั่งการจากผู้บังคับบัญชาเสมอไป ทั้งนี้ เพราะเข้าใจนโยบายขององค์การชัดเจนแล้ว

2.1.7 การกำหนดนโยบาย

การกำหนดนโยบาย เป็นการกำหนดหลักการหรือกรอบความคิด แนวทาง ทิศทาง หรือกลวิธีดำเนินงานที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในองค์การนั้น ๆ กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ องค์การหรือเฉพาะบุคคล หรือถ้าพิจารณาในแง่ของระดับของหน่วยงานก็จะกล่าวได้ว่า การกำหนด นโยบายเป็นการกำหนดแนวทาง ทิศทางและหลักการของการพัฒนาหรือดำเนินงานที่หน่วยงานใน ระดับสูงกว่าต้องการจะใช้เป็นเครื่องมือในระดับรองหรือระดับต่ำกว่าถือปฏิบัติหรือเป็นกรอบและ แนวทางในการจัดทำแผนงานและโครงการหรือการบริหารงานของหน่วยงาน

การกำหนดนโยบายทางปฏิบัตินั้นอาจกำหนดได้ทุกระดับชั้นขององค์การ เช่น นโยบายระดับประเทศ (national) ซึ่งเป็นนโยบายส่วนรวม นโยบายระดับสาขาวิชาชีพงาน (sector) นโยบายระดับภาค (regional) นโยบายระดับหน่วยงาน (institutional หรือ organization) และ นโยบายระดับสายงาน นโยบายยังอยู่ใกล้ระดับปฏิบัติการ (operation unit) มากเพียงใด ลักษณะ ของนโยบายก็มีแนวโน้มเป็นแบบจำเพาะเจาะจงมากขึ้น โดยข้อความของนโยบายจะชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ แสดงลักษณะเฉพาะที่หน่วยงานปฏิบัติสามารถเข้าใจได้อย่าง ชัดเจนว่า ให้เลือกดำเนินการในแนวใดและไม่ให้ดำเนินการในลักษณะใด ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นนโยบายในระดับสูง ระดับรวมหรือระดับหน่วยปฏิบัติ ข้อความนโยบายที่กำหนดขึ้นจะต้องกะทัดรัด ไม่สลับซับซ้อน ผู้ปฏิบัติทุกระดับที่เกี่ยวข้องสามารถ เข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติตามข้อความได้อย่างถูกต้อง มิฉะนั้นแล้วนโยบายที่กำหนดขึ้นก็ไม่อาจ บรรลุผลได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้

กระบวนการกำหนดนโยบายทั่ว ๆ ไปนั้นจะประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ทวีป ศิลปะระดม, 2544)

ขั้นตอนที่ 1 : การกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการ

บริบทต่าง ๆ ในสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ฯลฯ บริบท ต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อการกำหนดนโยบายของหน่วยหรือองค์กรทั้งสิ้น ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ว่า บริบท

ต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นมีปมปัญหาอะไรบ้างที่อยู่ในบทบาทหน้าที่หรือความรับผิดชอบขององค์กรที่จะต้องเข้าไปดำเนินการกระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการเจ้าหน้าที่วิเคราะห์หรือเจ้าหน้าที่วางแผน หรือนักพัฒนานโยบายขององค์กรสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง หรือข้อมูลอื่นใดทั้งภายนอกและภายในขององค์กรให้กว้างขวางเพียงพอที่จะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดปัญหาและความต้องการ โดยวิธีการต่าง ๆ ที่จะได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น การวิจัย การสำรวจประชมติ การสำรวจตลาด การวิเคราะห์เอกสาร ฯลฯ

2. การวิเคราะห์ แปลความหมายหรือตีความ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของสังคมและองค์กร เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการกำหนดนโยบาย

3. การคัดเลือก จัดระบบ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ เพื่อนำปัญหาและความต้องการบางเรื่องเข้าสู่กระบวนการพัฒนานโยบาย ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวนี้ นักวิเคราะห์หรือนักพัฒนานโยบายจะต้องพยายามระบุประเด็นปัญหาให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการวิเคราะห์แยกแยะระยะประเภของปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเข้าใจสภาพปัญหาและเข้าถึงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง โดยอาจจะใช้วิธีวิเคราะห์โครงสร้างของปัญหา (problem structure analysis) โดยดำเนินการดังนี้ 1. ตรวจสอบความเปี่ยงเบนสภาพที่ควรจะเป็น (what out to be? หรือ what should be?) กับสภาพที่เป็นจริง (what is?) 2. กำหนดขอบเขตของปัญหา ความเปี่ยงเบนระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริง เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นความเป็นปัญหาของเรื่องที่ต้องการตรวจสอบ ซึ่งนักพัฒนานโยบายจะต้องกำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน เพราะเรื่องบางเรื่องเป็นประเด็นที่เกี่ยวพันกันหลายเรื่อง หรือปัญหาแต่ละปัญหามีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ไม่อาจแยกได้เด็ดขาด การพิจารณาขอบเขตของปัญหาจึงควรมองในภาพรวมให้เห็นทุกด้านของปัญหา มากกว่าที่จะพิจารณาทีละปัญหา 3. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การค้นหาสาเหตุของปัญหาอาจเริ่มต้นจากการตั้งสมมติฐานเบื้องต้นก่อนว่าปัญหาดังกล่าวน่าจะมาจากสาเหตุใด แล้วหาข้อมูลและเหตุผลมาสนับสนุนและยืนยันสมมติฐานนั้น ๆ ซึ่งจะต้องระมัดระวัง เพราะการตั้งสมมติฐานที่ผิดพลาดก็จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ผิดพลาด คือ นโยบายที่กำหนดขึ้นในขั้นตอนต่อไปนั้นก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง และนักพัฒนานโยบายต้องไม่ลืมว่า ปัญหาแต่ละปัญหานั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การแก้ปัญหาหนึ่งอาจก่อให้เกิดอีกปัญหาหนึ่ง หรือบางปัญหาก็คงหมดไปเองโดยธรรมชาติซึ่งเป็นพลวัตร (dynamic) ของปัญหา 4. ระบุปัญหา ผลจากการตรวจสอบสมมติฐานซึ่งอาจดำเนินการในรูปของการศึกษาวิจัย การสำรวจ หรือการศึกษาข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ แล้วจะยืนยันได้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง การระบุปัญหาจึงทำได้อย่างชัดเจน มีเหตุผลหรือมีข้อมูลรองรับที่น่าเชื่อถือ ไม่ใช่การคาดคะเนหรืออ้างอิงโดยอัตวิสัย (subjectivity) การระบุปัญหาจะทำให้นักพัฒนานโยบายมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจนขึ้น การระบุปัญหาจึงถือเป็น “หัวใจ” ของการแก้ปัญหาของนโยบาย ซึ่งจะทำให้ให้นโยบายมีความชัดเจน และสามารถนำไปดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

ในการดำเนินนโยบายของรัฐ วิธีการกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการมีลักษณะพิเศษต่างไปจากองค์กรทั่วไป คือ 1. เรื่องราวหรือปัญหาที่จะนำเข้าสู่กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะจะต้องเป็นเรื่องหรือปัญหาของสาธารณชนหรือเรื่องของคนส่วนรวมในสังคม

2. การรับรู้ข่าวสารข้อมูล รวมทั้งระบบการวิเคราะห์ แปลความหมาย หรือตีความหมาย และการคัดเลือกปัญหาเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะนั้น นอกจากจะต้องอาศัยการศึกษาวิจัยเช่นเดียวกับองค์การทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังต้องอาศัยกระบวนการและสถาบันทางการเมืองในระบบสังคมการเมืองนั้น ๆ ประกอบกันไปด้วย บริบทของการรับรู้และการวิเคราะห์ปัญหาสาธารณชนจึงมีความซับซ้อนมากกว่ากรณีขององค์การธุรกิจทั่วไป การวิเคราะห์แยกแยะประเภทของปัญหาและการคัดเลือกประเด็นปัญหาเพื่อจัดทำร่างนโยบายจึงต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์รวมทั้งความคิดริเริ่มและจินตนาการของนักพัฒนานโยบายประกอบกัน

หลังจากวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับรู้มาทั้งหมดดังกล่าวมาแล้วนั้น นักพัฒนานโยบายจะต้องคัดเลือกปัญหาที่อยู่ในกรอบนโยบายไปจัดทำร่างนโยบายต่อไป ส่วนปัญหาที่ไม่อยู่ในกรอบหรือเรื่องที่ไม่สำคัญเร่งด่วนเพียงพอก็อาจจะรอไว้ก่อน ในขั้นตอนนี้ปัญหาบางเรื่องอาจจะถูกตัดออกไป

ขั้นตอนที่ 2 : การกำหนดเค้าโครงนโยบายเบื้องต้นและการพัฒนานโยบาย

เมื่อได้มีการกำหนดปัญหาให้มีความชัดเจนในลักษณะของปัญหานโยบายแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่นักพัฒนานโยบายจะต้องดำเนินการ คือ การกำหนดเค้าโครงนโยบายเบื้องต้นและการพัฒนานโยบาย ซึ่งมีกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหา โดยอาศัยความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องประกอบกับประสบการณ์ และจินตนาการของนักพัฒนานโยบาย โดยมุ่งแก้ไขสาเหตุของปัญหา ซึ่งในบางกรณีอาจมีการสร้างแบบจำลองของทางเลือกแต่ละทาง เพื่อแสดงให้เห็นว่าทางเลือกนั้น ๆ จะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาในลักษณะใด และจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อสถานการณ์ของปัญหานั้น ๆ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

2. การวิเคราะห์ทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหา ในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของทางเลือกการแก้ปัญหาแต่ละทาง โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาซึ่งมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการวัด การคำนวณค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน ผลกระทบในทางลบ ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำทางเลือกไปปฏิบัติ เช่น เงื่อนไขด้านการเมือง การบริหาร และบริบทหรือสภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นักพัฒนานโยบายจะคัดเลือกทางเลือกที่อยู่ในเกณฑ์ดี และมีความเป็นไปได้สูงจำนวนหนึ่ง เพื่อจัดทำร่างนโยบายเบื้องต้นต่อไป ส่วนทางเลือกอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับคัดเลือกก็จะถูกตัดทิ้งไป

3. การจัดทำเค้าโครงนโยบายเบื้องต้น เป็นการนำทางเลือกการแก้ปัญหาที่ได้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกแล้วมาจัดทำรายละเอียดในรูปของแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามกรณี และประมวลเป็นเค้าโครงนโยบายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากผู้มีอำนาจอนุมัติตามลำดับขั้นต่อไป

4. การพิจารณากลับกรอง และการอนุมัตินโยบาย ประกอบด้วย 1. การพิจารณากลับกรองนโยบาย หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปจะทำหน้าที่ในการกลับกรองความเหมาะสมของเค้าโครงร่างนโยบายที่หน่วยงานระดับล่างเสนอขึ้นไป และทำหน้าที่ประสานแนวนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันให้สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อให้การวางนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ผสมผสานกันและมีเอกภาพ 2. การพิจารณาอนุมัตินโยบาย การอนุมัตินโยบายที่ผ่านการ

กลั่นกรองและประสานแนวนโยบายแล้วนั้น จะครอบคลุมถึงการอนุมัติงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายเรื่องนั้น ๆ ด้วยโดยอัตโนมัติ จำนวนเงินงบประมาณ บุคลากร อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการที่ได้รับการอนุมัติ จะแสดงหรือบ่งชี้ถึงขอบเขตปริมาณและคุณภาพของนโยบายนั้น ๆ ได้ชัดเจนพอสมควร ซึ่งนั่นก็หมายความว่า ร่างนโยบายใดที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรสนับสนุนก็แสดงว่า ร่างนโยบายนั้นไม่ผ่านการอนุมัติ ซึ่งมีผลให้ตกไป

3. การประกาศใช้นโยบาย ภายหลังจากที่เค้าโครงหรือร่างนโยบายเรื่องใด ๆ ผ่านการพิจารณาอนุมัติแล้ว ก็ประกาศใช้นโยบายเรื่องนั้น ๆ โดยทั่วไป ซึ่งอาจปรากฏออกมาในลักษณะของระเบียบวิธีการดำเนินงาน ประกาศ คำสั่ง พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง แผนงานโครงการ หรืออื่น ๆ ตามแต่กรณี ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธีตามลักษณะของนโยบายของเรื่องนั้น ๆ เช่น กรณีนโยบายสาธารณะของประเทศไทยอาจมีการประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา การประกาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนต่าง ๆ การประกาศในเอกสารสั่งการหรือหนังสือราชการ เอกสาร งบประมาณประจำปี เป็นต้น การประกาศใช้นโยบายถือว่า กระบวนการพัฒนานโยบายเรื่องนั้น ๆ สิ้นสุดลงอย่างสมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนที่ 3 : การนำนโยบายไปปฏิบัติ

เป็นการนำเอานโยบายไปใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้โดยองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีของนโยบายสาธารณะ ผู้ที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติคือ ส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ และในปัจจุบันภาคเอกชนก็ได้เข้ามามีบทบาทในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีความสำคัญพอ ๆ กับภาครัฐบาล

การนำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องอาศัยระยะเวลาและดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ คือ เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน อันได้แก่

1. การแปลความหมายของนโยบาย
2. การรวบรวมทรัพยากรเพื่อปฏิบัติตามนโยบาย
3. การวางแผนเพื่อปฏิบัติตามนโยบาย (เป็นการแปลงนโยบายให้อยู่ในรูปของโครงการหรือแผนปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน)
4. การเตรียมการเพื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ เช่น การจัดองค์การ การพัฒนาองค์การ การพัฒนาวิธีการบริหารงานขององค์การ การพัฒนาระบบการสื่อสาร การพัฒนาบุคลากร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องสนับสนุนการดำเนินงานจากนโยบาย
5. การปฏิบัติตามนโยบาย เป็นการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ ซึ่งจะมีการดำเนินกิจกรรมในหลายลักษณะ เช่น การดำเนินงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน การรักษาระเบียบกฎหมายบ้านเมือง หรือการจัดกิจกรรมสาธารณะอื่น ๆ โดยตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติตามนโยบาย หน่วยงานระดับสูงขึ้นไปจะมีการกระตุ้นหรือผลักดันให้หน่วยงานระดับล่างในสายการบังคับบัญชาดำเนินงานตามแผนงานโครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ซึ่งเรียกลักษณะการดำเนินการดังกล่าวนี้ว่า “การบริหารนโยบาย” ในกรณีของนโยบายสาธารณะของประเทศไทย การกระตุ้นหรือผลักดันนโยบายต่าง ๆ มักใช้กลไกตามระบบทางราชการ เช่น การสั่งการตามสายการบังคับบัญชา

การดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือแม้กระทั่งการใช้อำนาจตามกฎหมาย บังคับดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ บ้านเมือง เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันประเทศ การจัดเก็บภาษีอากร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามนโยบายหรือการนำนโยบายไปปฏิบัตินอกเหนือจากการหวังผลตามเจตนารมณ์ของนโยบายแล้ว เนื่องจากการนำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวข้องและกระทบ กับบุคคลหรือองค์การหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของนโยบายสาธารณะซึ่งเกี่ยวข้องกับ ประชาชนทั้งประเทศหรือประชาชนส่วนใหญ่ในหลาย ๆ เรื่อง ดังนั้น ผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติจะต้อง คำนึงถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการที่สำคัญได้แก่ 1. ทรัพยากรหรือปัจจัยในการนำ นโยบาย (แผนงานโครงการ) นั้น ๆ ไปปฏิบัติ เช่น กำลังคน (man power) ที่จะดำเนินโครงการซึ่ง ต้องพิจารณาและเตรียมให้พร้อม ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ งบประมาณดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพหรือบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสนับสนุนหรือได้รับความร่วมมือ (cooperation) ในการนำนโยบายไปปฏิบัติหรือการบริหาร โครงการ 3. ผลประโยชน์ของประชาชนหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายและหน่วยงานหรือองค์การที่นำ นโยบายไปปฏิบัติ

6. การติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบาย เพื่อให้การปฏิบัติตามนโยบายบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ การติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นจำเป็นต้อง มีความ จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจัดเป็นภารกิจที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งของการบริหารนโยบายของ หน่วยงานระดับสูงขึ้นไป การบริหารนโยบายสาธารณะของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ การรายงานผล การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานหลายหน่วยงาน โดยหน่วยงานระดับกระทรวง ทบวง กรม จะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และแบบฟอร์มการรายงานผลแล้วสั่งการให้หน่วยงานระดับล่างใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาครายงานผลให้หน่วยงานระดับกรม/กระทรวงทราบลำดับขั้น นอกจากนั้นก็มีระบบการรายงานผลของสำนักงานงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการรายงานผลเฉพาะนโยบายหรือเฉพาะแผนงานตลอดจนโครงการ ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบกำหนดขึ้น เพื่อให้หน่วยปฏิบัติต่าง ๆ รายงานผลเพื่อสรุปภาพรวมนอกจาก การรายงานหรือติดตามผลในลักษณะที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีลักษณะของการตรวจเยี่ยมและติดตาม ผลโดยส่วนกลางส่งผู้ตรวจราชการของกระทรวง/กรมลงไปตรวจเยี่ยมและติดตามผล หรือข้าราชการ ชั้นผู้ใหญ่ระดับรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี เป็นต้น ออกไปตรวจเยี่ยมและติดตามโดยเฉพาะอย่าง ยิงนโยบายเร่งด่วน แต่อย่างไรก็ตาม ระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานในปัจจุบันยังไม่เป็นระบบที่ แน่นนอนและไม่ต่อเนื่อง และผลการติดตามหรือการรายงานผลต่าง ๆ มักจะไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ใน เชิงการบริหารหรือพัฒนางานเท่าที่ควร

ขั้นตอนที่ 4 : การประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลนโยบายเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารนโยบายที่ผู้บริหารนโยบาย จะต้องกำหนดไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อการตัดสินใจว่า นโยบายที่กำลังดำเนินอยู่นั้นยังเหมาะสมที่จะต้อง ใช้ต่อไป (retain) หรือจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง (modify) หรือยกเลิก (eliminate) การ ประเมินผลนโยบายเป็นการประเมินใน 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลระบบหรือกระบวนการกำหนดนโยบาย เป็นการประเมินเพื่อหาข้อสรุปว่า ระบบหรือกระบวนการกำหนดนโยบายที่สร้างขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้สูง มีประสิทธิผล และมีปัญหาอุปสรรคน้อยเพียงใด กล่าวคือ 1. การประเมินความเป็นไปได้ของระบบในเชิงการเมือง การบริหาร และบริบทหรือสภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 2. การประเมินประสิทธิผลของระบบเป็นการประเมินว่าระบบการกำหนดนโยบายนั้น ๆ ครอบคลุมและตอบสนองปัญหาและความต้องการขององค์การมากน้อยเพียงใด สามารถวัดระดับความร่วมมือจากองค์การย่อยและบุคลากรด้านต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด มีความยืดหยุ่นต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด มีเสถียรภาพ ความคงเส้นคงวา (consistency) และความชัดเจนเพียงพอที่จะให้องค์การย่อยและผู้ปฏิบัติถือเป็นแนวปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด เป็นต้น 3. การประเมินความพร้อมและปัญหาอุปสรรค ที่จะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการนำนโยบาย เป็นการประเมินความพร้อมขององค์การและบุคคลที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายเฉพาะด้านและองค์การฝ่ายปฏิบัติการด้านต่าง ๆ และเป็นการพิจารณาว่า ปัญหาใดที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการภายใต้ระบบและองค์การ จะมีวิธีการแก้ไขหรือเตรียมรับกับปัญหาหรือสถานการณ์นี้อย่างไร เป็นต้น

การประเมินผลระบบหรือกระบวนการกำหนดนโยบาย มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การตรวจสอบระบบ (system analysis หรือ system approach) ของนโยบายใน 3 ส่วน คือ สิ่งป้อนเข้าหรือข้อมูลนำเข้า (inputs) ที่ใช้ในการกำหนดนโยบายมีเพียงพอและถูกต้องทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมากน้อยเพียงใด กระบวนการ (process) ของนโยบาย (กระบวนการกำหนดนโยบาย) เป็นไปตามขั้นตอนและถูกต้องตามหลักวิชาการมากน้อยเพียงใด และนโยบายที่กำหนดขึ้นนั้น เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะได้ผลงานหรือผลผลิต (outputs) ตามเป้าหมายและก่อให้เกิดผลดีหรือประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมมากน้อยเพียงใด

2. การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย เป็นการประเมินผลการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งประกอบด้วย 1. การประเมินผลแผนกลยุทธ์ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการประเมินระดับการบรรลุเป้าหมายและปัญหาของแผนกลยุทธ์ในการบริหารนโยบายขององค์การที่รับผิดชอบ 2. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของนโยบายเฉพาะด้าน เป็นการประเมินผลสรุปของการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินนโยบายเฉพาะด้าน โดยเริ่มต้นจากการประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรม โครงการ แผนงานย่อย แผนงานหลักตามลำดับ แล้วสรุปเป็นผลการประเมินระดับความสำเร็จของนโยบายแต่ละด้าน แล้วสรุปภาพรวมหรือนโยบายรวมในที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการประเมินองค์ประกอบย่อยของนโยบายจากเบื้องล่างขึ้นสู่เบื้องบนนั่นเอง

สรุปได้ว่า การกำหนดนโยบาย หมายถึง กระบวนการอันจะนำมาซึ่งนโยบายในการดำเนินงานที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ของการบริหารซึ่งเป็นที่รับทราบและยอมรับจากบุคคลทุกฝ่ายขององค์การหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการ การกำหนดเค้าโครงนโยบายเบื้องต้นและการพัฒนานโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย

2.1.8 การวิจัยเชิงนโยบาย

การวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) เป็นกระบวนการศึกษาปัญหาพื้นฐานทางสังคม เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เน้นการปฏิบัติที่เป็นไปได้ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับโภชนาการ

ปัญหาความยากจน ปัญหาเงินเฟ้อ หรือปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการบริหารองค์การ เป็นต้น ด้วยกระบวนการวิจัยที่จะทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายได้รับการพัฒนาขึ้น และมีการสื่อสารข้อเสนอเหล่านั้นต่อผู้กำหนดนโยบาย การวิจัยเชิงนโยบายมีพัฒนาการมาตั้งแต่ช่วงศตวรรษ 1970 มีการตั้งสถาบันวิจัยเชิงนโยบาย การจัดทำวารสารและจัดโปรแกรมการฝึกอบรมกันมากมาย แต่ก็ถือว่าเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเพื่อความมั่นคงไปในอนาคตและยังต้องอาศัยระยะเวลาเพื่อพิสูจน์ประเด็นเกี่ยวกับจริยธรรมและมาตรฐานของการวิจัยประเภทนี้ อีก แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยเชิงนโยบายในที่ต่าง ๆ กัน อาจผันแปรไปตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ เช่น 1. แหล่งเงินทุนที่เป็นผู้ใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์จากการวิจัย หากเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย การเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับแหล่งทุนก็จะมีมาก 2. จุดเน้นการวิจัยอยู่ที่การหาที่มาของปัญหาหรือหาทางแก้ปัญหา ซึ่งแม้จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยเชิงนโยบายจะอยู่ที่การหาทางแก้ปัญหา แต่บางกรณีก็จำเป็นต้องศึกษาหาที่มาของปัญหาให้ชัดเจนเสียก่อน 3. ความเป็นผู้วิจัยภายในหรือภายนอกองค์การ หากเป็นผู้วิจัยภายในอาจจะพบอุปสรรคปัญหาความเป็นระบบราชการและการมีวิสัยทัศน์ในปัญหาที่วิจัย ในขณะที่ผู้วิจัยภายนอกจะมีความเป็นอิสระในการวิพากษ์วิจารณ์ได้มากกว่า แต่ขณะเดียวกันผู้วิจัยภายในอาจจะมีความเข้าใจบริบททางการเมืองและอุปสรรคขององค์การที่จะมีผลต่อการนำข้อเสนอจากผลการวิจัยไปใช้ได้ดีกว่า 4. หลักการทางวิชาการของผู้วิจัย ซึ่งหากต้องการแก้ไขปัญหาลำเอียงเชิงวิชาการและป้องกันการมีมุมมองเฉพาะด้าน ก็จะมีการวิจัยเชิงบูรณาการระหว่างศาสตร์สาขาต่าง ๆ ขึ้น แม้การวิจัยเชิงนโยบายจะผันแปรแตกต่างกันไปตามประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น (วิโรจน์ สารรัตน์, 2554)

วิโรจน์ สารรัตน์ (2554) และ Majchzak (1984) ได้เสนอวิธีการที่ใช้ในการเตรียมการวิจัยเชิงนโยบายไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกปัญหาสังคม

ในการเตรียมตัววิจัยเชิงนโยบายนั้น นักวิจัยต้องเริ่มต้นจากปัญหาทางสังคมที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เช่น การวางแผนและการควบคุมการวางแผนชุมชนเมือง การป้องกันสงคราม คุณภาพชีวิตมวลชน และการดำรงหลักประชาธิปไตยในชีวิตสมัยใหม่

ขั้นตอนที่ 2 จำแนกประเด็นที่สำคัญ

เมื่อเลือกศึกษาวิจัยปัญหาสังคม สิ่งสำคัญคือต้องแยกแยะประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและทำความเข้าใจอย่างละเอียด ตัวอย่างเช่น การป้องกันการทำสงคราม อย่างน้อยที่สุดต้องจำแนกเรื่องนโยบายจะต้องเกี่ยวข้องกับการทำสงคราม อาวุธที่เป็นยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ การค้ากับต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนาอาวุธ สภาพเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ประวัติศาสตร์กฎหมายเชิงนโยบาย

สามารถติดตามนโยบายได้จากการเข้ารับตำแหน่งของบุคคลที่สำคัญ การพิจารณาจากกฎหมายที่ผ่านสภานิติบัญญัติ และนักวิจัยอาจจะต้องแสวงหาแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ประกอบการวิจัยจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสังคมที่เกิดจากการร่างกฎหมายในอดีตที่ผ่านมา บทวิเคราะห์การเมืองของนักวิทยาศาสตร์การเมืองงานเขียนของบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับการเมือง สุนทรพจน์ของผู้เชี่ยวชาญทางการเมือง

ขั้นตอนที่ 4 ติดตามกระบวนการวิจัย

ถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด มีงานวิจัยในอดีตหรือการวิจัยในปัจจุบันอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเชิงนโยบายที่จะทำ การติดตามงานวิจัยที่ผ่านมา หรืองานวิจัยในปัจจุบันจะช่วยให้นักวิจัยสามารถมองเห็น 1. องค์กร (ผู้มีส่วนได้เสีย และนักวิจัย) ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 2. ประโยชน์ของงานวิจัยที่ผ่านมา 3. ผู้ตัดสินใจหลักและผู้ใช้งานวิจัย 4. ความคล้ายคลึงกันของงานวิจัยปัจจุบันกับเรื่องที่จะวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 จัดแผนผังองค์การเพื่อการตัดสินใจ

แผนผังนี้จะอธิบายโครงสร้าง ตำแหน่ง หน้าที่ สายการบังคับบัญชา และกระบวนการตัดสินใจภายในองค์กร ข้อมูลนี้จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายที่ได้เลือกไว้

ขั้นตอนที่ 6 ร่างรูปแบบกระบวนการตัดสินใจ

ข้อมูลที่รวบรวมได้มีหลายลักษณะ และข้อมูลเหล่านี้จะประกอบด้วย ช่องทางในการสื่อสารผ่านร่างรูปแบบกระบวนการตัดสินใจ การวิพากษ์วิจารณ์ เมื่อข้อมูลผ่านแต่ละหน่วย มีการแก้ไขปัญหาในอนาคต ผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการตัดสินใจ และโครงสร้างเชิงอำนาจของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้กำหนดนโยบายจะต้องกำหนดขอบเขตของหน่วยงานในท้องถิ่น ผู้บริหารงานสังคมจนถึงระดับชาติ

ขั้นตอนที่ 7 สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย

เมื่อกำหนดรูปแบบกระบวนการตัดสินใจแล้ว จะต้องสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากกระบวนการกำหนดนโยบายเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลายคน เป็นเรื่องยากที่จะสัมภาษณ์ทุกคน ดังนั้น การสัมภาษณ์จำเป็นต้องกำหนดจำนวนผู้มีส่วนได้เสีย เช่น อาจจะได้เลือกจากผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงอำนาจ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์โดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่งบประมาณเป็นผู้ให้ข้อมูลเรื่องงบประมาณ ผู้มีส่วนได้เสียที่มีความคิดเห็นที่รุนแรง มีอิทธิพล หากมีคณะกรรมการตรวจสอบภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้เสียจะต้องมีคณะกรรมการด้วย

การสัมภาษณ์อาจจะทำเป็นแบบทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ อาจจะทำสัมภาษณ์ด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ก็ได้ การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับประเด็นต่าง ๆ เช่น 1. การปรับปรุงร่างรูปแบบกระบวนการตัดสินใจ 2. กำหนดความหมาย คำนิยม และใช้ประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องปัญหาสังคม 3. การเปิดใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อทิศทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาสังคม 4. วิธีการที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดว่าจะใช้ประโยชน์จากงานวิจัยปัญหาสังคม และ 5. ความสามารถในการยอมรับและความสามารถในการใช้ประโยชน์ในคำแนะนำหลายรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 8 สังเคราะห์ข้อมูล

จาก 7 ขั้นตอนที่ผ่านมาแล้ว และต้องตอบคำถามต่อไปนี้ คือ 1. ใครเป็นผู้ใช้ประโยชน์ ใครเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจมากที่สุด มีอำนาจเพียงพอที่จะตัดสินใจหรือไม่ ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังจากเสร็จสิ้นการศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ได้เพียงพอหรือไม่ 2. สิ่งแวดล้อมเชิงสังคมการเมืองที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงมากน้อยอย่างไร ในเรื่องอะไรบ้าง 3. มีทรัพยากรอะไรบ้างที่จำเป็นต่อการศึกษาวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ แหล่งข้อมูลเพียงพอหรือไม่

นอกจากนั้น วิโรจน์ สารรัตน์ (2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเชิงนโยบายที่สำคัญมี 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ (preparation) เป็นขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลข่าวสารสนเทศเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพในอดีตและปัจจุบันของบริบทนโยบายในปัญหาที่ศึกษา โดยทั่วไปจะให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. บริบทการกำหนดนโยบายในปัญหาที่ศึกษาทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต รวมถึงกลไกเชิงนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล

2. นิยาม ข้อตกลงเบื้องต้น และค่านิยมของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อปัญหาที่ศึกษาว่าเป็นอย่างไร เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เห็นว่าเป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหา เห็นตรงกันหรือแตกต่างกัน ความเชื่อในสาเหตุหรือแนวทางแก้ไขเป็นอย่างไร

3. ประเภทของข้อเสนอแนะที่เป็นไปได้เกี่ยวกับปัญหาที่ศึกษาเป็นอย่างไรที่จะเป็นที่ยอมรับ อย่างไรที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงมีประเด็นที่เป็นข้อชี้แนะการให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในลักษณะที่เป็นเส้นต่อเนื่อง ระหว่างข้อเสนอแนะเพื่อการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป (incremental change) ไปถึงข้อเสนอแนะเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ (fundamental change) และอาจมีข้อเสนอแนะแบบผสม (mixed scanning) ที่ให้ข้อเสนอแนะให้เกิดสิ่งใหม่จากการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่มีอยู่เดิม

4. ทรัพยากรที่ต้องการและจำเป็นสำหรับการวิจัย ทั้งด้านการเงิน สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

2. ขั้นกำหนดกรอบแนวคิด (conceptualizing) เป็นขั้นตอนการดำเนินงานในกิจกรรมหลัก คือ

1. พัฒนาตัวแบบเบื้องต้นของปัญหาที่ศึกษา (developing a preliminary model of the social problem) เป็นการวิเคราะห์ถึงนิยามของปัญหา สาเหตุปัญหา สร้างตัวแบบกำหนดค่านิยมและข้อตกลงเบื้องต้น ที่จะนำไปสู่การกำหนดคำถามการวิจัย ซึ่งจะอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะเตรียมการ และจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (literature review)

2. กำหนดคำถามการวิจัย (formulating specific questions) ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีข้อควรคำนึง ดังนี้ คือ

1. กำหนดว่าผลที่คาดหวังจากการวิจัยคืออะไร เป็นไปในรูปแบบใด เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายในระดับสูงหรือต่ำ

2. กำหนดประเด็นของปัญหาที่จะศึกษา ซึ่งควรคำนึงถึงความเป็นหตุภูมิ กำหนดตัวแปรที่สามารถจัดกระทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงได้ โดยพิจารณาจากผลที่คาดหวังและประเด็นของปัญหาที่กำหนด

3. กำหนดคำถามการวิจัยขึ้นจากตัวแปรที่กำหนดที่จะนำไปสู่ผลที่คาดหวัง จากประเด็นปัญหาที่กำหนด ซึ่งในการกำหนดคำถามการวิจัยมีเกณฑ์ที่ควรคำนึงถึง ดังนี้ ควรสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นของปัญหา สามารถศึกษาหาคำตอบได้เหมาะสมกับเวลาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจนโยบาย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นผลจากการสังเคราะห์หลากหลาย

มุมมอง สะท้อนให้เห็นถึงผลการวิจัยที่เป็นไปอย่างครอบคลุมและบูรณาการ และควรแสดงถึงนโยบาย โดยกำหนดประเด็นในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้ตัดสินใจใช้ในการแก้ปัญหาได้

3. เลือกผู้ทำการวิจัย (selecting research investigators) มีข้อควรคำนึงถึง ดังนี้

1. การศึกษาเป็นทีมหรือเดี่ยว หากเป็นเรื่องใหญ่ มีผลกระทบมาก ควรศึกษาเป็นทีมและควรคำนึงถึงหลักการสหวิทยาการ

2. การเลือกภูมิหลังของผู้วิจัย โดยเฉพาะภูมิหลังในเชิงวิชาการ

3. ที่ปรึกษาในการวิจัยซึ่งอาจเป็นทีมที่ปรึกษาหรือเป็นคณะกรรมการ
อำนวยการ

3. ขั้นตอนวิเคราะห์เชิงเทคนิค (technical analysis) เป็นการตรวจสอบถึงปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุของปัญหา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของตัวแปร (operationalization of variables) เป็นการกำหนดนิยามตัวแปรที่สามารถจัดกระทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงได้

2. การออกแบบระเบียบวิธีวิจัย (design of study methodology) เนื่องจากการวิจัยเชิงนโยบายมุ่งเน้นหาข้อเสนอเพื่อการตัดสินใจนโยบายมากกว่าเหตุผลในเชิงวิชาการ ดังนั้น จึงสามารถดัดแปลง (adapting) ผสม (combining) หรือปรับ (improving) ให้มีความเหมาะสม ดังเช่น 1. การสังเคราะห์ประเด็น (focused synthesis) จากข้อมูลหลายแหล่ง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรึกษาหารือ ผู้วิจัยที่มีประสบการณ์มาก่อน และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary Analysis) จากฐานข้อมูลแหล่งต่าง ๆ ในประเด็นที่ศึกษา 3. การทดลองภาคสนาม (field experiments) ซึ่งอาจเป็นการทดลองโดยใช้หลักการสุ่ม (randomized field experiment) หรือแบบกึ่งทดลอง (quasi-experiment) 4. วิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative methods) อาจเป็นการสนทนากลุ่ม (focused group Discussion) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) 5. การสำรวจ (survey) จากกลุ่มตัวอย่างของประชากร 6. กรณีศึกษา (case study) สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ 7. การวิเคราะห์ต้นทุน-กำไร และต้นทุนประสิทธิผล (cost benefit and cost-effectiveness analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (results and conclusion) ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของข้อมูล ความสามารถตอบคำถามการวิจัย และการสรุปผลการวิจัยควรนำเสนออย่างง่ายที่คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้และเน้นผลการวิจัยที่สำคัญ

4. การพัฒนาร่างข้อเสนอ (developing tentative policy recommendations) ซึ่งจะต้องพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับบริบททางสังคมการเมือง (sociopolitical context) จากผลการศึกษาในระยะเตรียมการด้วย การให้ข้อเสนอแนะควรให้หลากหลายทางเลือก ควรคำนึงถึงข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และข้อเสนอแนะนั้นอาจจะเกี่ยวกับกลไกเชิงนโยบาย (policy mechanisms) ที่จะช่วยสนับสนุนการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ (analysis of recommendations)

งานวิจัยส่วนใหญ่จะจบที่การสรุปผลและการให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ส่วนการวิจัยเชิงนโยบายจะศึกษาต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะว่า “ควรทำอะไร” โดยมีกิจกรรมประกอบกระบวนการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (analysis of stakeholders) ที่จะมีผลต่อการตัดสินใจนโยบาย โดยวิเคราะห์จากผู้มีส่วนได้เสียที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการเตรียมการ จำแนกออกเป็น “กลุ่มผู้ตัดสินใจนโยบาย” (decisionmakers) ต่อการนำข้อเสนอไปสู่การปฏิบัติ และ “กลุ่มผู้มีอิทธิพล” (influencers) ต่อการตัดสินใจนโยบาย เพื่อวิเคราะห์อำนาจของผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายใน 3 มิติ ดังนี้ 1. ปริมาณของทรัพยากรที่จะสามารถจัดหามาได้ เช่น เงิน อาสาสมัคร การประสานงาน ข้อมูลสารสนเทศ เป็นต้น 2. คุณลักษณะที่จะช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียมีความสามารถในการระดมทรัพยากรมาใช้ เช่น ความเกาะเกี่ยวกันเป็นกลุ่ม ความเห็นพ้องต้องกัน และภาวะความเป็นผู้นำ เป็นต้น 3. ความสามารถของผู้มีส่วนได้เสียที่จะเข้าถึงกลุ่มผู้ตัดสินใจนโยบาย

2. การวิเคราะห์องค์การ (analysis of organization) เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะไปปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1. โครงสร้างองค์การเพื่อการปฏิบัติ 2. ทรัพยากรที่จะใช้ 3. กลไกเชิงนโยบายที่จะสนับสนุนการปฏิบัติ

3. การคาดการณ์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (predict potential consequences of recommendations) อาจพิจารณาจาก 3 กรณี ดังนี้ 1. ผลกระทบที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง 2. ผลกระทบโดยรวมที่มีต่อนโยบายอื่นหรือแผนงานอื่น 3. สิ่งที่จะเกิดขึ้นหากข้อเสนอแนะนั้นไม่ได้นำไปปฏิบัติ

4. การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติ (estimating the probability of implementation) จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้มีส่วนได้เสีย ศักยภาพขององค์การ และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นพอที่จะทำให้ผู้วิจัยคาดคะเนได้ถึงโอกาสในการปฏิบัติ ทั้งในแง่ของความเป็นไปได้ (feasible) และการยอมรับ (acceptable) ในลักษณะคาดคะเน (subjective) จากการแปลผลข้อมูลหากข้อเสนอแนะมีโอกาที่จะเป็นไปได้ประมาณ 20-40 % ก็ถือว่าเพียงพอแล้ว แต่อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยควรมีหลากหลายทางเลือก

5. การจัดเตรียมให้ข้อเสนอแนะสุดท้าย (preparation of final recommendations) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจะตั้งคำถามว่า “ข้อเสนอแนะนั้นจะมีผลต่อปัญหาที่ศึกษามากน้อยเพียงใด” หากการประเมินได้ต่ำกว่า 60% มีข้อเสนอแนะสามกรณี ดังนี้

1. ยอมรับความเป็นไปได้ที่ต่ำนั้น
2. เปลี่ยนแปลงเป้าหมายของข้อเสนอแนะนั้น
3. ปรับแก้ข้อเสนอแนะใหม่ โดยพิจารณาประเด็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปกับการเปลี่ยนแปลงพื้นฐาน และอาจมีการวิเคราะห์ ผู้มีส่วนได้เสีย และหรือวิเคราะห์องค์ประกอบด้วย

5. ขั้นการสื่อสารผลการวิจัยต่อผู้ตัดสินใจนโยบาย (communicating to policymakers)

การวิจัยเชิงนโยบายจะต้องมีการสื่อสารผลงานวิจัยสู่ผู้ตัดสินใจนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยการสื่อสารนั้นเป็นการสื่อสารสองทางและควรเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมที่จะทำให้ผู้ตัดสินใจนโยบายได้รับรู้ เข้าใจและเกิดการยอมรับในผลการวิจัยนั้น และการสื่อสารด้วยการพูด (oral communication) จะให้ผลดีกว่าการสื่อสารด้วยการเขียน (written communication)

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) จะเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ ก่อเกิดประสิทธิผล สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของบุคลากร และผู้มีส่วนได้เสียกับหน่วยงาน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

2.2.1 ความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษา

การอุดมศึกษา (Higher education) เป็นการศึกษาในระดับสูง พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 ให้ความหมายของการอุดมศึกษาว่า เป็น "การจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่า" หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษามักใช้คำเรียกรวมว่า "สถาบันอุดมศึกษา" ซึ่งในประเทศไทย นิยมใช้คำเรียกชื่อสถาบันเหล่านี้ว่า "มหาวิทยาลัย" "วิทยาลัย" รวมทั้งใช้คำว่า "สถาบัน" สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางบางแห่งใช้คำนำหน้าสถาบันว่า "โรงเรียน" เช่น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

การอุดมศึกษาในประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นก่อนมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย กล่าวคือ ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ มีพระบรมราโชบายในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ที่ได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดตะวันตก เรื่องการอุดมศึกษา ซึ่งอาจจำแนกออกเป็น 2 ทาง คือ แนวคิดที่หมอสอนศาสนาชาวต่างประเทศนำมาเสนอ และแนวทางที่ได้จากการเสด็จประพาสยุโรป รวมถึงการที่ทรงส่งพระราชโอรสไปศึกษาวิชาการต่าง ๆ ที่ประเทศในยุโรป ด้วยทรงมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาบ้านเมือง และมีพระบรมราโชบายปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสให้พระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ (หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล) อัครราชทูตไทย ประจำประเทศอังกฤษ และพระยาสุริยานุวัติ (เกิด บุนนาค) อัครราชทูตไทยประจำประเทศฝรั่งเศส ศึกษาและจัดทำรายงาน กราบบังคมทูลเสนอแบบแผนการจัดการศึกษาในทั้ง 2 ประเทศ ใน พ.ศ. 2441 ในรายงานนี้ปรากฏคำว่า "ปจฉิมศึกษา" ซึ่งหมายถึง "อุดมศึกษา" เป็นการศึกษาในระดับที่ 3 รับผิดชอบอายุ 19 ปี และเรียนจบเมื่ออายุ 22 ปี ต่อจากประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษา) และในปีเดียวกันนั้น กระทรวงธรรมการได้เรียบเรียงโครงการการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2441 ที่เสนอลำดับ การเล่าเรียนไว้เป็นเบื้องต้น เบื้องกลาง

และเบื้องสูงสุด คือ อุดมศึกษา ที่ถือเอา "วิทยาลัย" หรือ "สกลวิทยาลัย" ไว้เป็นสถานที่เรียนในชั้นสูงสุด โดยมีชื่อเรียกว่า "รัตนโกสินทร์สกลวิทยาลัย" มุ่งหมายรับผู้เข้าเรียนที่มีอายุระหว่าง 18 - 22 ปี ในช่วง พ.ศ. 2432 - 2442 กระทรวงธรรมการได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีบบางแห่ง ซึ่งเป็น "สถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพ ระดับต่ำกว่าปริญญา" จำนวน 5 สถาบัน ได้แก่ โรงเรียนราชแพทยาลัย (พ.ศ. 2432) โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ (พ.ศ. 2435) โรงเรียนกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม (พ.ศ. 2440) โรงเรียนมหาดเล็ก (พ.ศ. 2442) และโรงเรียนปกครอง ของกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2442) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญก่อนการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยในเวลาต่อมา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ทรงพระอนุสรณ์คำนึงถึงพระบรมราโชบาย ของสมเด็จพระบรมราชชนก ที่จะให้มีมหาวิทยาลัยขึ้น สำหรับเป็นสถาบันอุดมศึกษา สมควรขยายการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการด้านแรงงาน ของกระทรวง ทบวง และกรมอื่นๆ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กเป็นสถาบันอุดมศึกษา และพระราชทานนามว่า "โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2453 ต่อมา มีพระราชดำริที่จะขยายการศึกษาในโรงเรียนข้าราชการพลเรือนฯ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น คือ ไม่รับเฉพาะผู้ที่จบแล้วเรียน เพื่อรับราชการเท่านั้น แต่จะรับผู้ซึ่งประสงค์จะศึกษาชั้นสูงให้ได้เข้าเรียนทั่วถึงกัน ในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2459 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาโรงเรียนข้าราชการพลเรือนฯ ขึ้นเป็น "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" เพื่อเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์เฉลิมพระเกียรติ แห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย ที่เป็นสถาบันการศึกษาวิชาชั้นสูง มุ่งผลิตข้าราชการให้แก่กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.2 การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ออกกฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา และให้คำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของคณะวิชาทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ประกอบด้วย (ราชกิจจานุเบกษา, 2564, หน้า 2)

1. กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ โดยต้อง

1. เน้นการวิจัยขั้นสูงและการผลิตนักวิจัย เป็นผู้นำทางความรู้ของประเทศในระดับปริญญาเอกหรือหลังปริญญาเอกที่มีวิทยานิพนธ์ หรือผลงานวิจัยระดับนานาชาติในหลายกลุ่มสาขาวิชา

2. มุ่งค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่เพื่อขยายพรมแดนของความรู้ และสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการที่ลุ่มลึกในสาขาวิชาต่าง ๆ

3. สร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูงทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัยและองค์ความรู้ขั้นสูง

2. กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ของประเทศในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ โดยต้อง

1. สร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์เพื่อสร้างผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์
2. สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่มูลค่าในภาคการผลิตและบริการ
3. ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. เน้นการเรียนการสอนควบคู่กับการปฏิบัติการจริงเพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการทำงาน

3. กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยต้อง

1. เน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชนและประชาชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
2. ผลิตบัณฑิตและเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกและความรู้ ความสามารถเพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อน พัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่
3. ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน
4. สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า
5. ส่งเสริมการสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

4. กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาผสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง

1. มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ
2. ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก
3. นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ

5. กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูง หรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6. กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เป็นกลุ่มที่รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของประเทศอีกได้

2.2.3 ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีทั้งหมด 157 สถาบัน สามารถแบ่งได้ตามโครงสร้างของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แบ่งประเภทสถาบันอุดมศึกษา ออกเป็น ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาล หรือที่เรียกว่า "มหาวิทยาลัยนอกระบบ" คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่มีการบริหารจัดการอิสระ แยกจากระบบราชการ แต่ยังได้รับเงินอุดหนุนทั่วไป ที่รัฐจัดสรรให้ เป็นรายปีโดยตรง เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2554 มี 15 แห่ง ได้แก่

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. มหาวิทยาลัยมหิดล
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. มหาวิทยาลัยบูรพา
9. มหาวิทยาลัยพะเยา
10. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
11. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
12. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
13. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
15. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2. มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยและสถาบัน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แต่ละกลุ่มมีมหาวิทยาลัย ดังนี้

กลุ่ม 1 มหาวิทยาลัยและสถาบัน มี 15 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. มหาวิทยาลัยนครพนม
3. มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
7. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
8. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
9. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์
11. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
13. มหาวิทยาลัยศิลปากร
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
15. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

กลุ่ม 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 40 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

19. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
31. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
38. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

กลุ่ม 3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มี 9 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

กลุ่ม 4 วิทยาลัยชุมชน เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญา ทำหน้าที่ให้บริการ การศึกษาระดับสูง และจัดอบรมระยะสั้นให้แก่ชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาอาชีพ

คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน จัดการเรียนการสอนแบบเปิดกว้างหลากหลายตามความต้องการ ของชุมชนท้องถิ่น โดยหลักสูตรมีความยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน ความต้องการแก้ไขปัญหา ความต้องการพัฒนาศักยภาพบุคคลและวิถีชีวิต และความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน เป็นกลไกของชุมชนในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนภายใต้การบริหารจัดการ และดำเนินงาน ด้วยพลังแห่งศรัทธา และความร่วมมือจากบุคคล ตลอดจนหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในชุมชนนั้นๆ ไปสู่ระบบการบริหารวิทยาลัยชุมชน ที่เป็นสถานศึกษาของชุมชน ดำเนินงานโดยชุมชน และตอบสนองความต้องการของชุมชน มี 19 แห่ง ได้แก่

1. วิทยาลัยชุมชนตราด
2. วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส
3. วิทยาลัยชุมชนปัตตานี
4. วิทยาลัยชุมชนพังงา
5. วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร
6. วิทยาลัยชุมชนยโสธร
7. วิทยาลัยชุมชนระนอง
8. วิทยาลัยชุมชนสตูล
9. วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
10. วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี
11. วิทยาลัยชุมชนตาก
12. วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์
13. วิทยาลัยชุมชนแพร่
14. วิทยาลัยชุมชนพิจิตร
15. วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
16. วิทยาลัยชุมชนยะลา
17. วิทยาลัยชุมชนสงขลา
18. วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร
19. วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู

2. สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงและหน่วยงานอื่น เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดภาครัฐ และส่วนใหญ่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง จัดตั้งขึ้น เพื่อผลิตบุคลากรเข้าทำงานในสายงานวิชาการ วิชาชีพของหน่วยงานนั้นๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ สถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ตั้งแต่ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

2. สังกัดกระทรวงกลาโหม เช่น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

3. สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เช่น สถาบันการพลศึกษา

4. สังกัดกระทรวงคมนาคม เช่น สถาบันการบินพลเรือน ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี

5. สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

6. สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น สถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 29 แห่ง วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร 7 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก วิทยาลัยนักบริหารสาธารณสุข วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

7. สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

8. สังกัดกรุงเทพมหานคร เช่น มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

3. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดแบ่งประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. มหาวิทยาลัยเอกชน เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี และบางแห่งเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาด้วย มี 40 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
4. มหาวิทยาลัยเกริก
5. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
6. มหาวิทยาลัยคริสเตียน
7. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
8. มหาวิทยาลัยชินวัตร
9. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
10. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
11. มหาวิทยาลัยธนบุรี
12. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
13. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
14. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
15. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
16. มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก
17. มหาวิทยาลัยปทุมธานี
18. มหาวิทยาลัยพายัพ
19. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

20. มหาวิทยาลัยภาคกลาง
21. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
22. มหาวิทยาลัยโยนก
23. มหาวิทยาลัยรังสิต
24. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
25. มหาวิทยาลัยราชธานี
26. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
27. มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)
28. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
29. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
30. มหาวิทยาลัยสยาม
31. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
32. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
33. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
34. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
35. มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา
36. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
37. มหาวิทยาลัยอีสาน
38. มหาวิทยาลัยเอเซีย
39. มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์
40. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

2. สถาบันเอกชน เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะทางในระดับปริญญา มี 8 สถาบัน ได้แก่

1. สถาบันกัณตนา
2. สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน
3. สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
4. สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์
5. สถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา
6. สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์
7. สถาบันรัชต์ภาคย์
8. สถาบันอาศรมศิลป์

3. วิทยาลัยเอกชน เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในระดับปริญญา มี 23 แห่ง ได้แก่

1. วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

2. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
3. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาระยอง
4. วิทยาลัยเชียงราย
5. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
6. วิทยาลัยเซนต์อีส์ท์บางกอก
7. วิทยาลัยดุสิตธานี
8. วิทยาลัยตาปี
9. วิทยาลัยทองสุข
10. วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
12. วิทยาลัยสยาม
13. วิทยาลัยนครราชสีมา
14. วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา
15. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
16. วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
17. วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ
18. วิทยาลัยราชพฤกษ์
19. วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง
20. วิทยาลัยศรีโสภณ
21. วิทยาลัยสันตพล
22. วิทยาลัยแสงธรรม
23. วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตล้าปาง

2.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

1. ด้านการผลิตบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อเสนอแนะที่ชัดเจนเผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนารับรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

2. ด้านการวิจัย สถาบันอุดมศึกษา มีการดำเนินการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ภายใต้

จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สถาบันอุดมศึกษา มีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลในการให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

4. ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษา มีการดำเนินการทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ

2.2.5 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้ง 2 หน่วยงานซึ่งเป็นหน่วยงานระดับนโยบายได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษารอบสองขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการปฏิรูปอุดมศึกษาโดยยึดหลักตามกรอบนโยบาย 4 ใหม่ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ได้ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษา 5 ยุทธศาสตร์ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 3-50)

1. ปรับกระบวนการผลิตกำลังคนสายวิชาการและสายวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพตอบสนองการพัฒนาประเทศด้วยกระบวนการเรียนรู้ยุคใหม่ การผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาควรเน้นความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในสาขาวิชาที่มีความจำเป็นมีความเป็นพลเมืองและสอดคล้องกับความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเพื่อได้กำลังคนระดับสูงที่สามารถสร้างงานที่เหมาะสมในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นการเตรียมคนเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

2. ปรับกระบวนการผลิตครูทั้งระบบและการพัฒนาอาจารย์เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการศึกษา คือ คุณภาพของครูและอาจารย์และคุณภาพการสอนของครูจะมีได้เมื่อครูมีค่านิยม ทักษะ และความรู้ของความเป็นครูที่ถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น การปฏิรูปอุดมศึกษาในครั้งนี้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการผลิตครูทั้งระบบและการพัฒนาอาจารย์ใน

สถาบันอุดมศึกษา

3. เพิ่มขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยมีส่วนสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศเนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทในด้านการศึกษาระดับสูง การวิจัยการสร้างนวัตกรรมการพัฒนาการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี และการผลิตบุคลากร นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังเป็นแหล่งรวมที่สำคัญของโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัย จึงมีผลต่อความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

4. พัฒนาอุดมศึกษาให้เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเสมอภาคในสังคม ปัจจุบันเกิดภาวะวิกฤติในสังคมไทยอันเนื่องมาจากหลายปัจจัย สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นองค์กรที่เป็นมันสมองของชาติและผลิตคนออกมารับใช้สังคมควรมีบทบาทในการสร้างความสมดุลให้สังคมรวมทั้งช่วยแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศ

5. ปรับระบบบริหารและการจัดการระบบอุดมศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปอุดมศึกษา การปฏิรูประบบบริหารจัดการในระบบอุดมศึกษาที่ต้องดำเนินการในทุกระดับเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2.2.6 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประเมินคุณภาพภายนอก ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต่อสาธารณชน เพื่อไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาและมุ่งเน้นที่จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างมีเป้าหมายและแผนดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในระดับอุดมศึกษาสำนักงานการอุดมศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยได้ประกาศ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่าง ๆ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน (สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560, หน้า 17) ดังต่อไปนี้

ระดับหลักสูตร

ในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ การดำเนินงานและการบริหารงานระดับหลักสูตรถือว่าสำคัญที่สุด ซึ่งควรมีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในระดับหลักสูตร ซึ่งมีหลักการ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560, หน้า 41 - 42)

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

2. ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การ ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อประโยชน์ในการ เผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่ง สกอ. ได้กำหนดแนวทางการเผยแพร่หลักสูตรไว้ใน ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3. ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นข้อมูลพื้นฐานใน ส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ สำหรับตัวบ่งชี้เชิง คุณภาพที่เน้นกระบวนการ จะประเมินในลักษณะของพิชญพิจารณา (peer review) ซึ่งจะมี รายละเอียดของคำถามที่จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประเมินเพื่อให้สามารถนำไปพิจารณาตามบริบทของ สถาบันได้ และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินและผู้รับการ ประเมินได้ใช้ในการพิจารณา

4. สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรโดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันและเสนอ คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้มีการ จัดส่งผลการประเมินพร้อมข้อมูลพื้นฐานให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเผยแพร่ต่อ สาธารณะตัวอย่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ที่เทียบเคียงได้ เช่น ผลการ ประเมินหลักสูตรของ AUN QA ผลการประเมินหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากองค์การ วิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น AACSB (สำหรับหลักสูตรทางด้าน บริหารธุรกิจ) ABET (สำหรับหลักสูตร ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์) และหลักสูตรที่ได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำและผ่านการรับรองโดย

สภาวิชาชีพ

โดยกำหนดกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ไว้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
1. การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ กำหนดโดย สกอ.	- ผลการบริหารจัดการหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2548 ปริญญาตรี เกณฑ์ 3 ข้อ บัณฑิตศึกษา เกณฑ์ 11 ข้อ - ผลการบริหารจัดการหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2558 ปริญญาตรี เกณฑ์ 5 ข้อ บัณฑิตศึกษา เกณฑ์ 10 ข้อ
2. บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	- ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย)
	2.2 การได้งานทำหรือผลงาน วิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	- ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ - ผลงานของนักศึกษาปริญญาโท/ เอก ที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่
3. นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา	- การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้า ศึกษา
	3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา	- การควบคุมการดูแลการให้ คำปรึกษาวิชาการ

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
		และแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับ ปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับ บัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
	3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการ ข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนา อาจารย์	- การรับและแต่งตั้งอาจารย์ ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	- ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอก - ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทาง วิชาการ - ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ - จำนวนบทความของอาจารย์ ประจำหลักสูตรปริญญาเอก ที่ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	- อัตราการคงอยู่ของอาจารย์

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
		- ความพึงพอใจของอาจารย์
5. หลักสูตรการเรียนการสอนการประเมินผู้เรียน	5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร	- หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้นๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	- การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ.3 และมคอ.4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับ การเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ใน การทำวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
		และการค้นคว้าอิสระและการ ตีพิมพ์ผลงานในระดับ บัณฑิตศึกษา
	5.3 การประเมินผู้เรียน	- การประเมินผลการเรียนรู้ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ - การตรวจสอบการประเมินผล การเรียนรู้ของนักศึกษา - การกำกับกับการประเมินการ จัดการเรียนการสอนและ ประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7) - การประเมินวิทยานิพนธ์และการ ค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	- ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	- ระบบการดำเนินงานของ ภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมี ส่วนร่วมของอาจารย์ประจำ หลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อ การจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการ ประเมินความพึงพอใจ ของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้

ระดับคณะ

ระดับคณะ ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานระดับหลักสูตร และเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ที่ดำเนินการในระดับคณะ จำนวนรวม 13 ตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
1. การผลิตบัณฑิต	1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินของทุกหลักสูตรที่คณะรับผิดชอบ
	1.2 อาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิ	ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
	1.3 อาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
	1.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
	1.5 การบริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
	1.6 กิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
2. การวิจัย	2.1 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
	2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย
	2.3 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย	ผลงานทางวิชาการทุกประเภทต่ออาจารย์ประจำและนักวิจัย
3. การบริการวิชาการ	3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
4. การทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม	4.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม	เกณฑ์มาตรฐาน 7 ข้อ
5. การบริหารจัดการ	5.1 การบริหารของคณะเพื่อการ กำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบันและเอกลักษณ์ของ คณะ	เกณฑ์มาตรฐาน 7 ข้อ
	5.2 ระบบกำกับการประกัน คุณภาพ หลักสูตร	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ

ระดับสถาบัน

ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานระดับหลักสูตร ระดับคณะ และ
เพิ่มเติมตัวบ่งชี้ที่ดำเนินการในระดับสถาบัน จำนวนรวม 13 ตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
1. การผลิตบัณฑิต	1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวม	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินของ ทุกหลักสูตรที่สถาบันรับผิดชอบ
	1.2 อาจารย์ประจำสถาบันที่มี คุณวุฒิปริญญาเอก	ร้อยละของอาจารย์ประจำสถาบัน ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
	1.3 อาจารย์ประจำสถาบันที่ดำรง ตำแหน่งทางวิชาการ	ร้อยละของอาจารย์ประจำสถาบัน ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
	1.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลา เทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ	สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา เทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ
	1.5 การบริการนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง
	1.6 กิจกรรมนักศึกษาในระดับ ปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
2. การวิจัย	2.1 ระบบและกลไกการบริหาร และพัฒนางานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
	2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงาน สร้างสรรค์	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมิน ระดับคณะและหน่วยงานวิจัย
	2.3 ผลงานทางวิชาการของ อาจารย์ประจำและนักวิจัย	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมิน ระดับคณะและหน่วยงานวิจัย
3. การบริการวิชาการ	3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
4. การทำนุบำรุงศิลป และวัฒนธรรม	4.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุง ศิลปและวัฒนธรรม	เกณฑ์มาตรฐาน 7 ข้อ
5. การบริหารจัดการ	5.1 การบริหารของสถาบันเพื่อ การกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธ กิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ ของสถาบัน	เกณฑ์มาตรฐาน 7 ข้อ
	5.2 ผลการบริหารงานของคณะ	คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมิน ระดับคณะทุกคณะ
	5.3 ระบบกำกับการประกัน คุณภาพ หลักสูตรและคณะ	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา

การศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา หรือการศึกษาเชิงพุทธ หรืออาจเรียกว่าการศึกษา
วิถีพุทธ เป็นแนวคิดการนำหลักพระพุทธศาสนา วิถีปฏิบัติ และหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเข้ามา
ประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา บูรณาการให้หลอมรวมเข้ากับการจัดการเรียนการสอน โดยมีนักคิด
หลายคนได้ศึกษาไว้ ทั้งท่านพระพุทธทาสภิกขุ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต)
ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี ซึ่งแต่ละท่านได้มีแนวคิดที่
คล้าย ๆ กัน แตกต่างกันตามรายละเอียดว่าใครใช้แนวคิดการนำหลักพระพุทธศาสนา วิถีปฏิบัติ

และหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเข้ามาประยุกต์ใช้

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการการศึกษาตามแนวพุทธของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ที่สะท้อนออกมาจากแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2564 – 2568) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การศึกษาวิถีพุทธของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อาจจำแนกตามระยะเวลาที่ได้พัฒนามาจนถึง ปัจจุบันได้ 3 ยุค ดังนี้ ยุคที่ 1 ยุคเป็นวิทยาลัย (พ.ศ. 2436 – 2488) ยุคที่ 2 ยุคเป็นมหาวิทยาลัย พระพุทธศาสนา (พ.ศ. 2488 – 2540) ยุคที่ 3 ยุคเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ (พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้กำหนดทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ 29 เป้าหมาย และ 38 ตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา ในระดับนานาชาติ เป็นการเปิดโอกาสให้พลเมืองโลกอันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และ วัฒนธรรม สามารถเข้าถึงหลักธรรมของพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และสามารถบูรณาการองค์ความรู้จากสหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยในระดับสากล โดยเน้นการพัฒนา จิตใจและการน้อมนำปรัชญาพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วย ภูมิปัญญา (Human Wisdom) รวมทั้ง การเยี่ยวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น

2.3.2 นโยบายวิถีพุทธของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัย ผ่าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และแนวทางหลักแห่งการพัฒนาไว้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย, 2563ก, หน้า 10)

วิสัยทัศน์ทั้งนี้เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผ산แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของ มนุษย์ในอนาคต”

โดยมีพันธกิจ (Mission) คือ “ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทาง พระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการทํานุบํารุงศิลปวัฒนธรรม” โดยมี วัตถุประสงค์ (Objectives) 5 ข้อ ดังนี้

1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้ง ในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การ เรียนรู้ และเป็นศูนย์กลาง ทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการ ศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็น ประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของ พระพุทธศาสนาให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคม โลก

5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

โดยได้กำหนดแนวทางหลักแห่งการพัฒนา (Strategic Issues) ไว้ว่า “ในรอบ 5 ปี มุ่งเน้นพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ใน การเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและเป็นประตูสู่แก่นแท้ของพระสัทธรรม ตามแนวทางหลักแห่ง การพัฒนา 4 ประการ”

ประการที่ 1 เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตวิญญาณ สติ และปัญญาของศาสนทายาท และพลเมืองโลกเพื่อเสริมสร้างสังคมตามวิถีพุทธ

ประการที่ 2 นำทาง บำบัด และฟื้นฟูสังคมให้กลับคืนสู่ความสงบสุข

ประการที่ 3 สร้างระบบนิเวศแห่งการพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการบูรณาการพุทธธรรม เข้ากับองค์ความรู้สรรพวิชา

ประการที่ 4 ยกระดับงานวิจัยทางพุทธศาสนาสู่การเผยแพร่ในระดับสากล เพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืนและ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.3.3 วิถีพุทธของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนา จึงกำหนดแก่น แห่งการพัฒนา (Key Strategic Areas) เป็น 5 ด้าน คือ ปรัชญา ประยุกต์ ปฏิบัติ ปฏิภน และปฏิรูป ในแต่ละด้านมีวิถีแห่งการพัฒนา (Strategies) และเจตนา (Strategic Objectives) ซึ่งประกอบด้วย แก่น (Key Strategic Area) : วิถี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิถี (Strategic Objective) ทั้ง 5 มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 แสดงวิถี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิถี (Strategic Objective)

แก่น Key Strategic Area	วิถี Strategy	เจตนา Strategic Objective
ปรัชญา	วิถี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด	1.ก. มุ่งประดิษฐาน พระพุทธศาสนา ให้ มั่นคงในแผ่นดินไทย เพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกล ไปทั่วโลก
ประยุกต์	วิถี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์	2.ก. พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียง คู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้

	อย่างลึกซึ้ง	องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา
ปฏิบัติ	วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”	3.ก. นำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจ ชาวโลก สู่การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็น สังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน มีจิต วิญญาณและสติปัญญา แบบวิถีพุทธ
ปฏิบัติ	วิถี ที่ 4 ฟื้นฟู เยียวยา นำพา กลับสู่ ความสว่าง สงบ	4.ก. ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลัง แก่สังคม ทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัด หลง เพื่อให้สมาชิกในสังคม พ้นคืนกลับสู่ความ เข้มแข็ง ทางจิตวิญญาณ เกิดความมั่นคงยืน หยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนใน ทิศทางที่ถูกควรตามทำนองคลองธรรม
ปฏิรูป	วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับ การเปลี่ยนแปลง	5.ก. พัฒนาองค์กร แบบก้าวกระโดดในทุก องคาพยพ ทั้งบ ทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากร เพื่อเป็นองค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิ ปัญญาที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทย และสังคมโลก ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงใน อนาคต

2.3.4 มรรคสู่วิถีพุทธของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ในแต่ละแก่นและวิถีแห่งการพัฒนา มีการกำหนดมรรคาแห่งการพัฒนาดังต่อไปนี้

ปรียัติ: วิถีที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อ
บรรลุเจตนา 4 มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

มรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย

มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้

มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้
พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ

ประยุกต์: วิถีที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง มีการกำหนดแนวทางในการ
ดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา 4 มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา

มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

ปฏิบัติ: วิธีที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม” มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา 3 มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิธี” อายุตั้งแต่ 6 ประตู่สู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ

มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย

มรรคาที่ 3.3 “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา

ปฏิบัติ: วิธีที่ 4 พินิจ เที่ยวยาน นำพากลัสู่ ความสว่าง สงบ มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา 3 มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ 4.1 “แผ้วถาง-เข้าถึง-ประทับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

มรรคาที่ 4.2 “พินิจ” จิตที่ติดหล่ม ด้วย 4 พ : พระ-พี(เลียง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พีเลียง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัด เพื่อน เช่น คน สัตว์เลื้อย ดันไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้

มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพราก ในทุกช่วงจังหวะ

ปฏิรูป: วิธีที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา 4 มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR

มรรคาที่ 5.2 “รี้อปรับ” สู่ Digital University

มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ COMMUnitaction

มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2.4.1 ความเป็นเลิศ

พจนานุกรมของ BNET Business Dictionary (2000) ให้ความหมายความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง การแสดงสถานะผลสำเร็จขององค์การที่บ่งบอกถึงการเป็นองค์การที่ดี ที่สุดที่เหนือชั้นกว่าคู่แข่งอื่นหรือเป็นองค์การที่ได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถยึดครองตลาดในธุรกิจงานประเภทเดียวกันได้มากกว่าอย่างยั่งยืน เมื่อกล่าวถึงความเป็นเลิศขององค์การ Sentell (1994) ได้ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศขององค์การว่า หมายถึง องค์การที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ บริการและผลผลิตขององค์การมีคุณภาพและมาตรฐานสนองความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้บริโภคมีเกณฑ์ จุดเริ่มต้นของแบบความเป็นเลิศที่เป็นทางการเกิดขึ้น เมื่อปี 1990 จากการที่มีบริษัทหนึ่งได้มีการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งต่อมาได้แพร่หลายและกลายเป็นต้นแบบให้เกิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติในอีกหลายประเทศ มาจนถึงปัจจุบันนี้ จากนั้นแนวคิดความเป็นเลิศ จึงเป็นเรื่องที่นำเสนอใจมากยิ่งขึ้น องค์การการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ได้นำแนวคิดความเป็นเลิศมาใช้มากขึ้น

ชิษณุพงศ์ ทองพวง และอภิวันต์ อันทวิสนิ (2561, หน้า 7) กล่าวว่า ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง คุณภาพในการบริหารทางวิชาการ การบริหารองค์กร รวมทั้งเงื่อนไขสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

Peter & Waterman (1982) เสนอกรอบแนวคิดตามคุณลักษณะ 8 ประการของความเป็นเลิศในการบริหารเป็นการจาแนกรอบพื้นฐาน 7-S สามารถสรุปเป็นลักษณะดีเด่นของบริษัทในอเมริกาได้ 8 ประการโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. มุ่งการปฏิบัติ (a bias for action) 1. การทำให้องค์กรมีความคล่องตัว 2. การแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ 3. องค์กรคิดค้นทดลองปฏิบัติ 4. เน้นความเร็วและจำนวน 5. เน้นการเรียนรู้แบบประหยัด 6. เน้นเนื้อหาการทดลองปฏิบัติ 7. ระบบที่ง่าย

2. การใกล้ชิดกับลูกค้า (Closed to customer) 1. กลยุทธ์ ด้านบริการคุณภาพและความเชื่อถือ 2. ความเป็นนักหาช่องทาง 3. การรับฟังความคิดเห็นของลูกค้า

3. ความเป็นอิสระ และความเป็นเจ้าของ (Autonomy and entrepreneurship) 1. การกระจายอำนาจ 2. จัดกลุ่มงานขนาดเล็ก 3. สนับสนุนการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ 4. เน้นการแข่งขัน 5. ใช้การติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ 6. อดทนต่อความล้มเหลว

4. การเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยคน (Productivity through people) 1. ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อพนักงาน 2. นำองค์ประกอบระบบสไตล์การบริหารค่านิยมร่วมสนับสนุนให้เพิ่มผลผลิต 3. ใช้นโยบายไม่ปลดพนักงานออก 4. ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน 5. ใช้ภาษาให้เกียรติ 6. นำระบบการจูงใจมาใช้ 7. สร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน 8. ไม่เข้มงวดในเรื่องการปฏิบัติตามสายบังคับบัญชามากนัก 9. สร้างความตื่นตัวให้แก่พนักงาน 10. เข้มงวดกับการคัดเลือกลักษณะรองและการรับพนักงานใหม่ 11. ให้พนักงานใหม่ได้สัมผัสงานจริงด้วยตัวเอง 12. ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูล 13. เน้นการปรับกลุ่มงานให้มีขนาดเล็กกะทัดรัด 14. กำหนดปรัชญาที่เน้นความไว้วางใจพนักงานมาใช้

5. การสัมผัสและมุ่งคุณค่า (Hand-on and close to the customer value – driven) 1. ให้ความสำคัญกับคุณค่าและคุณภาพการบริการ 2. กำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ 3. เชื่อว่าพนักงานทุกคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า 4. ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล 5. ไม่เรียกพนักงานมาพบที่ห้องทำงาน 6. จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง 7. ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงานไม่เครียดจนเกินไป

6. ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (Stick to the knitting) 1. ไม่ขยายธุรกิจออกไปในด้านที่ตนเองไม่ชำนาญ 2. หากต้องขยายธุรกิจของตนเองออกไปในด้านที่ตนเองไม่ชำนาญต้องใช้เงินไม่สูงนักมุ่งความเฉพาะด้านบางสาขาเพื่อสนับสนุนงานหลักที่ดำเนินการอยู่ควรทดลองเพิ่มขึ้นทีละน้อยและหากไปได้ดีก็ให้ความสำคัญมากขึ้น

7. รูปแบบที่เรียบง่ายและใช้คนน้อย (Simple Form and Lean Staff) 1. จัดโครงสร้างองค์กรแบบเมทริกซ์ 2. การจัดโครงสร้างองค์กรในระดับบนด้วยการใช้โครงสร้างแบบรูปแบบเดียว 3. โครงสร้างมีขนาดกะทัดรัดใช้คนน้อย 4. โครงสร้างมีความเหมาะสม สามารถปรับตัวแต่ยังคงรูปเดิม

8. การเข้มงวดและผ่อนปรนในขณะเดียวกัน (Simultaneous Loose Tight Properties) 1. สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการทำงาน 2. โครงสร้างมีความยืดหยุ่น 3. ให้พนักงานทำงานโดยสมัครใจยอมรับนักคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ 4. ตั้งทีมหรือกลุ่มงานที่มุ่งทดลองปฏิบัติ 5. ประเมินแบบไม่เป็นทางการด้านบวกและสร้างเครือข่ายทางสังคม 6. สร้างเครื่องมือด้านการควบคุม 7. ให้ความสำคัญกับคุณภาพมาก่อนต้นทุน 8. เข้มงวดกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ 9. ให้พนักงานทุกคนยึดถือการทำงานที่มี คุณภาพให้พนักงานทุกคนยึดถือการทำงานที่มีคุณภาพ 10. เน้นการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเรียบง่ายโดยอาศัยหลักของความเป็นจริง 11. เน้นการสื่อสารที่จะต้องกระทำอย่างจริงจัง เข้มงวดและรวดเร็ว

วิจารณ์ พานิช (2545, หน้า 10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ Best Practices ว่าเป็นวิธีการทำงานที่เกิดผลงานในลักษณะที่น่าความภูมิใจผลสัมฤทธิ์สูงประสิทธิภาพสูงหรือคุณภาพสูงองค์กรขนาดใหญ่ต้องมี Best Practice ของการทำงานเรื่องต่าง ๆ มากำหนดเป็นมาตรฐานการทำงานจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมเจ้าของ Best Practice กับทีมอื่นให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้ให้มีการพัฒนาให้เป็นวิธีการที่ดีกว่าเดิมเป็นวงจรเรื่อยไปไม่สิ้นสุด

สรุปได้ว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึง รูปแบบ แนวทาง วิธีการทำงานโดยใช้ในการบริหารแบบใหม่ ๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ก้าวสู่ความเป็นเลิศ

2.4.2 ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา

จากขอบเขตเนื้อหาการวิจัยในความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยจะนำเสนอหลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน 9 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

การผลิตบัณฑิต ได้แก่ การสร้างคน การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงและเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการดำเนินการกิจของทุกภาคของสังคม โดยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้และทักษะระดับสูง โดยใช้หลักสูตรและเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2542, หน้า 10) ว่าที่ร้อยตรีหญิง นันทิพร ปานะรัตน์ (2561, หน้า 13) กล่าวว่า การผลิตบัณฑิต หมายถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการผลิตบัณฑิต ได้แก่ การเปิดหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่น

ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549 มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา ได้ระบุมาตรฐานด้านการผลิตบัณฑิต คือ มีหลักสูตรและการเรียน การสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบัน และสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียน การสอน (“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549, 2549)

ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนของคนในสังคมนั้น ๆ การสร้างคนในระดับนี้จึงต้องมีลักษณะพิเศษเฉพาะ คือ เป็นการสร้างคนที่จบแล้วจะต้องสามารถไปทำงานได้ทันที ไม่ใช่เพียงให้ความรู้พื้นฐาน การออกแบบ (design) หรือการจัดระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องมีลักษณะเฉพาะของตนเอง การสร้างคนในระดับอุดมศึกษา จึงเป็นภาระที่สำคัญของการอุดมศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้จบอุดมศึกษาได้เติบโตอย่างมีคุณค่ามีความหมาย และมีประโยชน์กับสังคมและโลกอย่างแท้จริง (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2557, หน้า 2) การศึกษาเพื่อการพัฒนาสร้างองค์ความรู้ ความคิดเป็นพื้นฐานอันสำคัญของบุคคลและสังคมที่จะพัฒนาองค์ความรู้เป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาที่สูงขึ้น การสร้างองค์ความรู้ความคิดจะต้องไม่แยกส่วน ต้องบูรณาการในความรู้ความคิดของวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ การพัฒนาสร้างองค์ความรู้ความคิดนั้น จะต้องให้ครอบคลุม 1. ความรู้วิชาการด้วยการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี ทักษะ ปฏิบัติ ความรู้ในความคิดของเหตุผลไปสู่การปฏิบัติงาน 2. ความรู้ปฏิบัติการมีทักษะในการท างานการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 3. ความรู้ในการรู้จักตนเอง ควบคุมตนเององค์ความรู้ความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นได้รับการสร้างสรรค์พัฒนาจะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการพัฒนาตนเองและสังคมต่อไปในอนาคต (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2560, หน้า 50)

การบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการบริหารหลักสูตรควรมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ 3 ด้านที่สำคัญ คือ 1. สารระของรายวิชาในหลักสูตร 2. การวางระบบผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน 3. การประเมินผู้เรียน ระบบประกันคุณภาพในการดำเนินการหลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตามที่สำนักงานคณะกรรมการการ

อุดมศึกษากำหนด ตัวบ่งชี้ในการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดรายวิชาที่มีเนื้อหาที่ทันสมัย ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งการวางระบบผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์และมีคุณสมบัติเหมาะสมในการพัฒนานักศึกษาให้เต็มศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีตัวบ่งชี้ คือ สารของรายวิชาในหลักสูตร การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 80)

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา มีการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา หลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด และระดับภูมิภาคที่หลากหลาย

2. ด้านการเรียนการสอน

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่มีหลักการเรียนรู้โดยการกระทำ (learning by doing) ตามแนวคิดทาง การศึกษาของ John dewey ซึ่งเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกมานานแล้ว เป็นการเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียน จากการเป็นผู้รับ มาเป็นผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทครู จากผู้สอน หรือผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ซึ่งเท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้อยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าผู้สอน ดังนั้นในกระบวนการเรียนการสอนบทบาทของการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็ นวิธีการสำคัญที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆในยุคข้อมูลข่าวสารเพราะเป็นการเรียน การสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และมี ส่วนร่วมต่อการ เรียนรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้รับการส่งเสริมความคิดและอำนวยความสะดวกให้สามารถพัฒนา ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ (ทิตินา แซมณี, 2542)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลได้ กำหนดขอบข่ายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีขอบข่ายเกี่ยวกับ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การสอนฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการ อ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียน การสอนร่วมกัน การพัฒนาครู อาจารย์ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

อัญชลี ตุ่มทอง และ อัมพร ขาวบาง (2558) ได้สรุปการบรรยายพิเศษเรื่อง Learning

in the Digital Environment and the Roles of Libraries and Academic Librarians: Changes and Challenges ไว้ว่า ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น การเรียนรู้คือกระบวนการทางสังคม ทำให้ระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนไป จากเดิมที่ผู้สอนคือผู้ที่ให้ข้อมูลความรู้กับผู้เรียน เป็นผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพื่อให้ได้ความรู้หรือคำตอบ การเรียนรู้ที่วุ่นวายนี้เกิดจากการสำรวจ ค้นหาหาข้อมูล การฝึกปฏิบัติ การทดลอง รวมถึงการเรียนรู้ผ่านสิ่งต่างๆ รอบตัว สารสนเทศคือส่วนสำคัญของการเรียนรู้ สื่อดิจิทัลทำให้เกิดโอกาสในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงและมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศและกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน เป็นลักษณะ ของการเรียนรู้แบบ “Edutainment” คือให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนโดยการเรียนรู้จากการแก้ปัญหา (Problem based learning) และเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตัว ผู้เรียนโดยผู้เรียนควรมีความเข้าใจและตระหนักในตนเอง ควรมีส่วนร่วมในการจัดทิศทางของการพัฒนาตนเอง จากความสนใจ ปัญหาของตนเอง (พรพิมล พจนานิมล, 2559)

การปฏิรูปอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ด้านการเรียนการสอน การปฏิรูปการเรียนการสอนโดยการเน้นความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถและทักษะทางการสื่อสาร ตลอดจนกระบวนการของการจัดการศึกษาจากประสบการณ์จริง (Field work) โครงการวิจัยและการทดลองในห้องทดลอง (Open ended laboratory experiments) มีการใช้เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (IT) อย่างมากเพื่อเพิ่มคุณภาพ (วรารณ บวรศิริ, 2546, หน้า 10-53)

สรุปได้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของพระพุทธศาสนา มีการอบรมการสอนแบบบูรณาการพระพุทธศาสนาในเนื้อหา มีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทาง การจัดระบบวางแผนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนา พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนามีขอบข่ายที่ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา การวางแผนการสอน เทคนิควิธีและกระบวนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดประสบการณ์การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและการวิจัย การประเมินผล

3. ด้านนักศึกษา

ความสำเร็จของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง คือ นักศึกษา ระบบประกันคุณภาพนักศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการรับหรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ซึ่งต้องเป็นระบบที่สามารถคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติและความพร้อมในการเรียนในหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา และการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมทางการเรียน และมีกิจกรรมการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีทักษะการวิจัยที่สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ 1. กลุ่มวิชาหลัก (core subjects) 2. กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) 3. กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) และ 4. กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology skills) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 66)

ทักษะสำคัญที่คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมาก คือ

1. กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ 1. การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (critical thinking and problem solving) 2. นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (innovation and creativity) 3. การสื่อสารและความร่วมมือกัน (communication and collaboration)

2. กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology skills) ประกอบด้วย การรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้สื่อ (media literacy) และการรู้ ICT (ICT literacy)

3. กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ประกอบด้วยความสามารถในการปรับตัว และยืดหยุ่น (adaptability and flexibility) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (initiative and self-direction) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม (social and cross-cultural interaction) ความรับผิดชอบ และความสามารถผลิตผลงาน (accountability and productivity) ความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม (leadership and social responsibility)

มาตรฐานการอุดมศึกษาตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549 ว่าด้วยมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและ ความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่ บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมบัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

การศึกษาเพื่อการพัฒนาสร้างองค์ความรู้ ความคิดเป็นพื้นฐานอันสำคัญของบุคคล และสังคม ที่จะพัฒนาองค์ความรู้เป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาที่สูงขึ้น การสร้างองค์ความรู้ความคิดจะต้องไม่แยกส่วน ต้องบูรณาการในความรู้ความคิดของวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ การพัฒนาสร้างองค์ความรู้ความคิดนั้น จะต้องให้ครอบคลุม 1. ความรู้วิชาการด้วยการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี ทักษะ ปฏิบัติ ความรู้ในความคิดของเหตุผลไปสู่การปฏิบัติงาน 2. ความรู้ปฏิบัติการมีทักษะในการทำงานการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 3. ความรู้ในการรู้จักตนเอง ควบคุมตนเอง องค์ความรู้ความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นได้รับการสร้างสรรค์พัฒนาจะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการพัฒนาตนเองและสังคมต่อไปในอนาคต (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2560, หน้า 50)

สรุปได้ว่า นักศึกษา หมายถึง นักศึกษานอกจากจะได้รับความรู้และประสบการณ์ตามทักษะของศาสตร์ที่เรียน ยังสามารถเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวทางพระพุทธศาสนา สามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม นำความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ และใช้ชีวิตด้วยความสุข

4. ด้านอาจารย์

อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นกลไกหลักในการปฏิบัติการกิจด้านงานวิชาการ และเป็นกลไกสำคัญที่จะนำสถาบันสู่เป้าหมายความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังที่ Kogan, Moses & El-Khawas (1994) ที่กล่าวว่า ความเป็นนักวิชาการของอาจารย์ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพราะแสดงถึงศักยภาพของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษา ศักยภาพเหล่านี้จะส่งผลต่อการสอน มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์และมีผลต่อการเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเป็นผลงานวิชาการที่สอดคล้องกับวิชาที่สอน รวมทั้งต้องเป็นผู้สนใจติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการทั้งในแง่ทฤษฎีและแนวคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ ประกอบกับเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพราะดัชนีบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตศึกษาอยู่ที่คณาจารย์ นอกจากคณาจารย์บัณฑิตศึกษาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพแล้ว ควรจะต้องให้ความสำคัญต่อการวิจัย และมีเวลาให้คำปรึกษาแก่นิสิต นักศึกษาอย่างเพียงพออีกด้วย

Finnegan (1994) กล่าวถึงลักษณะของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นนักวิชาการซึ่งเป็นผู้ที่แสดงความเชี่ยวชาญพิเศษ ดังนี้ 1. ประสานงานด้านวิชาการ แลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่องในหมู่นักวิชาการ 2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตในด้านการเรียนการสอน มีการอภิปรายแบบตัวต่อตัวมากกว่าแบบทางไกล และมีการอภิปรายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 3. อุทิศตนอย่างเต็มที่เพื่อมีส่วนร่วมในงานวิชาการของสถาบัน 4. เป็นบุคคลที่มีมาตรฐานทั้งด้านความเชี่ยวชาญและประสิทธิภาพ

ศูนย์เพื่อการรู้ดิจิทัลและสื่อของแคนาดา ได้สัมภาษณ์ผู้สอนเพื่อระบุปัจจัยสำคัญที่จำกัด ความสามารถของนักการศึกษาในการช่วยผู้เรียนสร้างและพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล ผู้สอนที่ถูกสัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย 1. การจัดเตรียมโอกาสทางเรียนรู้จริงแก่ผู้เรียน โดยอาศัยเครื่องมือทางเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วย 2. การวางตัวของผู้สอนในบทบาทผู้ช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitator) และผู้เรียนรู้ร่วม (Co-learner) 3. การเน้นฝึกอบรมผู้สอนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุง การเรียนรู้ให้ดีขึ้นและเพื่อตอบสนองหลักสูตรการเรียน 4. การสร้างนโยบายที่เหมาะสมในโรงเรียนที่ซึ่งผู้สอน สามารถช่วยผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นในการพัฒนาและการฝึกฝนการตัดสินใจ (Titima Thumbumrung, 2015)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 37) อาจารย์ หมายถึง คณาจารย์ ซึ่งจะมีตำแหน่งทางวิชาการที่ประกอบด้วย อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยสามารถแบ่งออกเป็น อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน และอาจารย์ที่สถาบันจ้างเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำด้วยเงินรายได้หน่วยงานจะต้องมีสัญญาจ้างที่มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ในสัญญาจ้างจะต้องระบุหน้าที่ ภาระงานให้ชัดเจนไม่น้อยกว่าหน้าที่ของอาจารย์ประจำตามที่กำหนดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548

อาจารย์เป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญของการผลิตบัณฑิต ผู้เกี่ยวข้องต้องมีการออกแบบระบบ ประกันการบริหารและพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพบริบทปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร และมีการส่งเสริมให้อาจารย์มีความรักในองค์กรและการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนระยะยาว และกิจกรรม การดำเนินงานตลอดจนการกำกับดูแลและการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ การวางระบบประกันคุณภาพอาจารย์ เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นด้วยการวางแผนและการลงทุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อให้้อัตรากำลังอาจารย์มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าในหลักสูตร มีจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาของหลักสูตร และมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการผลิตบัณฑิต อันสะท้อนจากวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง องค์กรประกอบด้วยอาจารย์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่การบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และผลลัพธ์ที่เกิดกับอาจารย์ ให้พิจารณาจากตัวบ่งชี้ คือ การบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และผลที่เกิดกับอาจารย์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 71)

สรุปได้ว่า อาจารย์ หมายถึง อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนา มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในด้านพระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ และมีส่วนขับเคลื่อนงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัดและภูมิภาค

5. ด้านแหล่งเรียนรู้

จักรกฤษณ์ โปตาพล และภัทรพล เสริมทรง (2559, หน้า 626) กล่าวว่า ในปัจจุบันเป็นสังคมฐานความรู้ ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้คนเฝ้าหาความรู้ด้วยตนเองตลอดเวลาและต่อเนื่อง เรียกว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิต โลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร วิทยาการมีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม โดยการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดนิสัยใฝ่รู้และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัชรารมณ์ ทวีกุล (2558, หน้า 110-129) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาระดับอุดมศึกษามีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตออกสู่ภาคตลาดแรงงานและพัฒนาบัณฑิตให้มีศักยภาพ และมีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการแข่งขันกับภายนอก โดยเฉพาะบทบาทการสร้างความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียนดังนี้ โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ กล่าวคือ แหล่งเรียนรู้ถือเป็นตัวเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยให้มีความใกล้ชิดกัน แหล่งเรียนรู้ช่วยให้สามารถพัฒนาความคิดทัศนคติ ค่านิยม และพัฒนาคุณลักษณะของบุคคลให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น การเพิ่มศักยภาพของคนให้สูงขึ้นเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้จำเป็นต้องใช้แหล่งเรียนรู้เข้ามาช่วยมหาวิทยาลัยในฐานะเป็นองค์กรแห่งความรู้จะต้องมีการจัดการให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเปิดกว้างให้สังคม

ชุมชน ทั้งภายในและภายนอกได้เข้ามาเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นการจัดแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ไว้หรือเรียกว่าแหล่งกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงานในสายอาชีพต่าง ๆ แหล่งประกอบอาชีพตามสายงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา และแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่าง ๆ เป็นต้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ และการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง โดยปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษาโดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบตั้งแต่กระบวนการผลิตสรรหาและการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่งรวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียนและปฏิรูประบบการเรียนรู้โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดการวิจัยและใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

เราสามารถจำแนกประเภทของแหล่งชุมชนที่ให้ความรู้ต่อการศึกษาดังนี้ 1. แหล่งความรู้ที่เป็นธรรมชาติ เช่น แสงแดดอากาศน้ำพืชภูเขาป่าไม้ภูมิอากาศ ฤดูกาล อุณหภูมิและความชื้น 2. แหล่งความรู้ที่เป็นมนุษย์ ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่มีอยู่ในชุมชน 3. แหล่งความรู้ที่เป็นเทคโนโลยี ได้แก่ แหล่งความรู้ที่เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การประดิษฐ์ต่าง ๆ เช่นอากาศยาน รถยนต์และเคมีภัณฑ์ 4. แหล่งความรู้ที่เป็นสถาบันเช่นสถาบันต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นต้นว่า โรงเรียนวิทยาลัย โบสถ์ที่ทำการไปรษณีย์ตลาดโรงพยาบาล (ชัยพจน์ รักราม, 2542 : 10)

สุมน อมรวิวัฒน์ (2544, หน้า 29) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เป็นแหล่งเสริมสร้างจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. เป็นแหล่งศึกษาตามอัธยาศัย
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เป็นแหล่งสร้างความรู้ ความคิด วิชาการ และประสบการณ์
5. เป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยมรักการอ่านและแหล่งศึกษาค้นคว้าแสวงหา

ความรู้ด้วยตนเอง

6. เป็นแหล่งสร้างความคิดเกิดอาชีพใหม่สู่ความเป็นสากล

7. เป็นแหล่งเสริมประสบการณ์ตรง

8. เป็นแหล่งส่งเสริมมิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนหรือผู้เป็นภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น

สรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของวิทยาเขต โดยเฉพาะทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยแหล่งข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ผลิตหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค

6. ด้านการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 33) กล่าวว่า งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

ว่าที่ร้อยตรีหญิง นันทิชาพร ปานะรัตน์ (2561, หน้า 13) กล่าวว่า การวิจัย หมายถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการวิจัย ได้แก่ งานวิจัยตามความต้องการของท้องถิ่น

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกันขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตาม ทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจนี้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน ดังนั้น จึงต้องมีระบบและกลไกควบคุมให้สามารถดำเนินการในพันธกิจด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพตามจุดเน้นเฉพาะของแต่ละสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ การวิจัยจะประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์จำเป็นต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. สถาบันต้องมีแผนการวิจัยมีระบบและกลไก ตลอดจนมีการสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน 2. คณาจารย์มีส่วนร่วมในการวิจัยอย่างเข้มแข็ง โดยบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจด้านอื่น ๆ ของสถาบัน และ 3. ผลงานวิจัยมีคุณภาพมีประโยชน์ สอนองยุทธศาสตร์ของชาติและมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง ตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ คือ ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 99)

วัชรภรณ์ ทวีกุล (2558, หน้า 110-129) กล่าวว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการทัศน์ความเป็นประชาคมอาเซียน การกิจด้านการวิจัย การวิจัยถือเป็นพันธกิจอันหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มุ่งจะผลิตผลงานวิจัย และนำผลงานวิจัยมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาสังคมได้โดยมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนส่งเสริมให้คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ในรูปแบบของทำการวิจัยและบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเชิงพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์วิชาที่เรียน ฉะนั้นเมื่อเกิดเป็นประชาคมอาเซียนมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีบทบาทในการพัฒนาการวิจัย ดังนี้

1. ผู้นำทางด้านกระบวนการทัศน์ระเบียบวิธีวิจัย มหาวิทยาลัยถือว่าเป็นสถาบันสร้างปัญญาให้แก่สังคม อย่างไรก็ตามยังมีประเด็นที่ยังไม่สามารถสร้างความกระจ่างให้กับสังคมอีกมากมาย เช่น ความเชื่อหรือความเห็นบางอย่างอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาคมอาเซียนก็เป็นได้ ซึ่งเป็นเพราะยังไม่สามารถออกแบบระเบียบวิธีให้ได้มาซึ่งคำตอบได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงต้องแสดงบทบาทการสร้างทัศนคติระเบียบวิธีวิจัยให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ปัญญาให้แก่พลเมืองประชาคมอาเซียน

2. ผู้นำทางการวิจัยและพัฒนา กล่าวคือ มหาวิทยาลัยอาจจะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่มากขึ้นโดยมีการขยายพื้นที่การวิจัยให้กว้างขึ้นครอบคลุมไปถึงพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน หรืออาจจะมีการกำหนดกรอบการวิจัยให้กว้างขึ้นและมีทิศทาง การวิจัยให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความเป็นอาเซียน นอกจากนี้ แล้วอาจจะต้องมีการดำเนินการวิจัยร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่หลากหลาย

3. ผู้นำทางการวิจัยเชิงพื้นที่ การวิจัยเชิงพื้นที่เป็นการวิจัยที่ลงไปดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาชนและภาควิชาการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแก้ไขปัญหในพื้นที่นั้น ๆ หรือพัฒนาพื้นที่นั้น ๆ มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรภาควิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการวิจัยถือเป็นตัวหลักในการเข้าไปเชื่อมโยงให้เกิดการแก้ปัญหา หรือพัฒนาพื้นที่นั้น ๆ โดยใช้รูปแบบของการวิจัยในการสำรวจปัญหาสำรวจความต้องการของพื้นที่นั้น ๆ แล้วหาข้อสรุปนำเสนอในรูปแบบนโยบายเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปแก้ไขปัญห หรือพัฒนาต่อไปในอนาคต

สรุปได้ว่า การวิจัย หมายถึง การบริหารด้านการวิจัย การดำเนินการตามนโยบายแผนงบประมาณ ส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากร ตลอดจนนักศึกษาให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย สร้างเครือข่าย และผลิตผลงานวิจัยโดยบูรณาการหลักพระพุทธธรรม และศาสตร์ต่าง ๆ ก่อเกิดนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ ที่สนองยุทธศาสตร์ประเทศ และความต้องการของสังคมและชุมชน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา

7. ด้านการบริการวิชาการ

ธัญธรณ์ คาวาซากิ (2560, หน้า 18) กล่าวว่า การบริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน หมายถึง กิจกรรม โครงการหรืองานที่ให้ความช่วยเหลือแก่สังคมและชุมชน โดยการให้คำปรึกษา การค้นคว้าวิจัยเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น การให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ได้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ว่าที่ร้อยตรีหญิง นันทิพร ปานะรัตน์ (2561, หน้า 13) กล่าวว่า การบริการวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการบริการวิชาการ ได้แก่ การตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 107) กล่าวว่า การบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักอีกอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา คณะควรคำนึงถึงกระบวนการในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายนำมาจัดทำแผนบริการวิชาการประจำปีทั้งการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดรายได้และการบริการวิชาการที่คณะจัดทำเพื่อสร้าง

ประโยชน์แก่ชุมชน โดยมีการประเมินความสำเร็จของการบริการวิชาการ และนำมาจัดทำเป็นแผน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่นักศึกษาให้มีประสบการณ์จากสภาพจริงและนำมาใช้ประโยชน์จนเกิดผลลัพธ์ที่สร้างความพึงพอใจต่อชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อช่วยปกป้องและเพิ่มพูนคุณค่าของสังคม โดยฝึกฝนเยาวชนเรื่องค่านิยมต่าง ๆ เป็นพื้นฐานของชุมชนประชาธิปไตย และเสนอมุมมองเชิงวิพากษ์และเป็นกลาง เพื่อช่วยในการถกประเด็นทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์และเพื่อเสริมสร้างมุมมองเชิงมนุษยธรรม (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2542, หน้า 10)

วัชรภรณ์ ทวีกุล (2558, หน้า 110-129) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยต้องให้บริการวิชาการภายนอกประเทศเพิ่มขึ้นโดยอาจจะต้องมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding: MOU) ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวกับการบริการวิชาการหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านอาชีพ เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม หรือมหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีโครงการบริการวิชาการแก่ชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย เช่น โครงการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับชาวต่างชาติ โดยให้นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาการท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือจัดโครงการสอนภาษาไทยแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีทั้งความรู้ มีทั้งบุคลากรที่มีความรู้ จึงเป็นภาระความรับผิดชอบของสถาบันที่จะต้องมีบทบาทในการพัฒนาสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้และการสร้างคนให้กับสังคม โดยการประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์กับสังคมทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อมต่อไป ในการสร้างสังคมนั้นจำเป็นจะต้องประยุกต์ใช้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2557, หน้า 2)

การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการทางวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยให้บริการทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณะ ชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยพัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการทางวิชาการด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 106)

สรุปได้ว่า การบริการวิชาการ หมายถึง วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 108) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีระบบและกลไกการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพโดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละสถาบัน และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น

วัชรารภณ์ ทวีกุล (2558, หน้า 110-129) ได้กล่าวว่า การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงต้องมีการดำเนินงานในด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1. ผู้สร้างและรวบรวมอัตลักษณ์ที่เป็นเอกภาพทางวัฒนธรรม เนื่องจากอาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งกายอาหาร เทศกาล และประเพณีต่าง ๆ และแต่ละประเทศก็มีความโดดเด่น หรือมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง มหาวิทยาลัยจึงต้องทำหน้าที่เหมือนกับเป็นบรรณาธิการที่ต้องรวบรวมผลงานทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางวัฒนธรรม

2. ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมร่วม โดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะความแตกต่างของแต่ละมหาวิทยาลัยในแต่ละท้องที่ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องมีการส่งเสริมหรือจัดให้มีกิจกรรมที่เน้นการทำนุบำรุงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ไว้ให้เป็นจุดเด่นของท้องที่นั้น ๆ นอกจากการทำนุบำรุงอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมแล้วนั้น ยังจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของประเทศตนในต่างประเทศด้วย เพื่อให้ต่างประเทศได้รู้จักศิลปวัฒนธรรมของไทยมากขึ้น การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมนี้ถือเป็นภารกิจอันหนึ่งที่มหาวิทยาลัยต้องมีการดำเนินการเนื่องจากว่า มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการด้านอาชีพ และด้านการแสดงเช่น การแสดงละคร การฟ้อนรำของนักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ

3. นักเผยแพร่วัฒนธรรมร่วม มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการติดต่อประสานเพื่อให้ศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยได้มีโอกาสไปเผยแพร่ในต่างประเทศ นอกจากนี้ แล้วมหาวิทยาลัยยังต้องมีการหาจุดร่วมของศิลปวัฒนธรรมประเทศอาเซียนด้วย กล่าวคือ ประเทศอาเซียน 10 ประเทศต่างก็มีศิลปวัฒนธรรมที่แตกต่างกันหรือมีศิลปวัฒนธรรมบางอย่างก็มีลักษณะ รูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น ศิลปวัฒนธรรมด้านใดที่มีความคล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นประเพณีต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรมีการดำเนินการหาวิธีบูรณาการศิลปวัฒนธรรมเหล่านั้นร่วมกันเพื่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สรุปได้ว่า ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง การอนุรักษ์ สืบสานส่งเสริมทำนุบำรุงภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ด้วยการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ผู้เรียน โดยให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

9. ด้านการบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 109) สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ เช่น ทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลงการบริหารทรัพยากรทั้งหมด ฯลฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ที่จะกล่าวถึงภารกิจอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่กำหนดนโยบายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยนั้นคือสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของมหาวิทยาลัย ภารกิจในภาพรวมตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการควบคุมดูแลการดำเนินงานทั้งหลายทั้งปวงของมหาวิทยาลัยเอกชน ดังนี้ (วิชญพงศ์ ทองพวง และอภินันต์ อันทวิสนิ, 2561, หน้า 19 – 22)

1. ภารกิจตามหลักการ ได้แก่

1. การกำหนดปณิธานและเป้าหมายการดำเนินงานของสถาบัน
2. การสรรหาผู้บริหาร การสนับสนุน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
3. การกำหนดรายการดำเนินงานของสถาบัน และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
4. การจัดหาเงินงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน
5. การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้มีความโปร่งใส
6. การกำหนดแผนและทิศทางการดำเนินงานของสถาบันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
7. การทำความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และการสร้างความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันกับบุคลากรของสถาบัน
8. การสร้างภาพพจน์และการประชาสัมพันธ์ที่ดีของสภาสถาบันต่อสาธารณะ
9. การจัดแบ่งและมอบหมายงานตามความเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการพิจารณาตัดสินใจของที่ประชุมสภาสถาบัน

2. ภารกิจตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แก่ กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยองค์รวม มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจในสาระสำคัญและรายละเอียดของภารกิจที่ต้องปฏิบัติในฐานะที่เป็นองค์การการบริหารสูงสุด และเป็นฝ่ายกำหนดนโยบาย รวมทั้งการกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งได้แก่
 - การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีความมั่นคง
 - การประกันคุณภาพการศึกษา

- การเสริมสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชน องค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมหรือร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถาบัน
- นโยบายของรัฐในการสนับสนุนและส่งเสริมด้านทุนพื้นฐานเรื่องที่ดินและสาธารณูปโภค
- การจัดการศึกษาในเชิงรุก ด้วยการจัดตั้งหรือขยายสาขาของสถาบัน
- นโยบายอื่น ๆ ตามสภาพการณ์และความเหมาะสม

2. การสื่อประสานความเข้าใจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมการตามมาตรา 28(4) ควรเป็นสื่อกลางในการประสานสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ การแสดงให้เห็นถึงการมีทัศนคติที่ดีในฐานะผู้แทนทางวิชาการ รวมทั้งการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประกาศ กฎเกณฑ์ กติกาและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศใช้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของตนให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและได้มาตรฐานทางวิชาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หลักการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จากหลักการและแนวปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้ระบุไว้ว่า การบริหารมหาวิทยาลัยภายใต้ระบอบราชการนั้น จะต้องดำเนินการทุกอย่างภายใต้กฎเกณฑ์ของราชการ ที่ได้ถือเป็นบรรทัดฐานเดียวกันทุกส่วนราชการ มีระบบการควบคุม ตรวจสอบที่ตายตัว มีระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณที่กำหนดไว้สำหรับการใช้จ่ายเงินของราชการโดยเฉพาะ มีระบบการบริหารงานบุคคลที่เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ดังนั้น การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐนั้นมีความหมายและการดำเนินการที่ต่างออกไปกล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระมากขึ้น การควบคุมและการกำกับของรัฐบาลลดลงหรือมีน้อยที่สุด รัฐบาลจะกำกับเพียงด้านนโยบาย การจัดสรรงบประมาณและคุณภาพเป็นหลัก แต่จะเน้นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงาน ในการบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ให้อิสระกับมหาวิทยาลัยนั้น ให้ทุกมหาวิทยาลัยคำนึงถึงเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของการศึกษา โดยมีหลักการ ดังนี้ (นิขานท์ สิงหพุทธางกูร, 2551, หน้า 17 – 18)

- ก. มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
- ข. สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ
- ค. มีความรับผิดชอบต่อการบริหารงาน และ
- ง. มีระบบการปกครองที่ดีในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ โดยกำหนดเป็นสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับรัฐบาล

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การกำหนดนโยบายความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน โดยการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติแก่บุคลากรให้มีความเป็นเจ้าของร่วมกันเพื่อการร่วมมือกันพัฒนา ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม

วิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากร รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา

2.5 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2.5.1 ประวัติความเป็นมา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นวิทยาเขตลำดับที่ 7 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยในปี 2534 พระมหาตาล คุณุตตโร (รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์) ซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษารูปหนึ่งของวัดศรีสุทธาวาส ได้กราบลาหลวงปู่ศรีจันทร์ วัณณาโกเพื่อไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ที่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย (มจร.) หลวงปู่ก็อนุญาต เมื่อสำเร็จปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต หรือ พธ.บ. (ศึกษาหลักสูตร สองปีหลัง) จึงกลับมาที่วัดศรีสุทธาวาส พร้อมเสนอโครงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในวัดศรีสุทธาวาส โดยขึ้นกับสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน วัดศรีจันทร์ จังหวัดขอนแก่น เมื่อนำเรื่องกราบเรียนหลวงปู่แล้วหลวงปู่เห็นชอบด้วยทุกประการ พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อไปศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ที่วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น คณะทำงานได้ไปปรึกษาหารือศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่จังหวัดขอนแก่นในต้น 2536 หลังจากการประสานงานหลายครั้งจนลงตัว ในที่สุดก็ได้รับอนุญาตจากสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) ให้เปิดสอนเป็นห้องเรียนของวิทยาเขตอีสาน ที่วัดศรีสุทธาวาส โดยมีวิทยาเขตอีสานกำกับดูแล เปิดทำการสอนครั้งแรก ยังไม่มีอาคารเรียนได้ใช้สถานที่ศาลาจันทรานุเคราะห์ โดยเปิดเรียนในคณะพุทธศาสนาและปรัชญากับคณะศึกษาศาสตร์อย่างละ 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนรุ่นแรกพระภิกษุสามเณร 80 รูป (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2564, หน้า 6)

2.5.2 ข้อมูลพื้นฐาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีลักษณะงานตามโครงสร้างการแบ่งส่วนงาน ออกเป็น 3 ส่วนงาน ประกอบด้วย สำนักงานวิทยาเขต วิทยาลัยศาสนศาสตร์ และศูนย์บริการวิชาการ มีผู้รับผิดชอบบริหารงานในตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารแต่ละส่วนส่วนงาน มีผู้บริหารสูงสุดทำหน้าที่แทนอธิการบดี คือ รองอธิการบดีวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตรับผิดชอบหน้าที่ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างเปิดการเรียนการสอนจำนวน 10 หลักสูตร ประกอบด้วย สาขาวิชาพุทธศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษา 32 รูป/คน สาขาวิชาการปกครอง มีจำนวนนักศึกษา 254 รูป/คน สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มีจำนวนนักศึกษา 82 รูป/คน สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มีจำนวนนักศึกษา 67 รูป/คน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มีจำนวนนักศึกษา 31 รูป/คน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ป.โท มีจำนวนนักศึกษา 65 รูป/คน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ป.เอก มีจำนวนนักศึกษา 17 รูป/คน สาขารัฐศาสตร์ ป.โท มีจำนวนนักศึกษา 15 รูป/คน และสาขารัฐศาสตร์ ป.เอก มีจำนวนนักศึกษา 15 รูป/คน รวมทั้งสิ้น มีนักศึกษา 609 รูป/คน

จำนวนอาจารย์และบุคลากร จำนวน 56 รูป/คน แบ่งตามสังกัด สังกัดสำนักงานวิทยาเขต จำนวน 18 รูป/คน สังกัดวิทยาลัยศาสนศาสตร์ จำนวน 29 รูป/คน สังกัดศูนย์บริการวิชาการ จำนวน 9 รูป/คน (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2564, หน้า 10 - 12)

2.5.3 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และพันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ดังนี้

ปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy) “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” (Academic Excellence based on Buddhism)

ปณิธาน (Aspiration) “มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา พัฒนาระบบการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ปัญหาสังคมด้วยหลักพุทธธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ”

วิสัยทัศน์ (Vision Statements) “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและบุคลากรในด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและคุณธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิจัยพัฒนาตามกรอบแห่งศีลธรรม ส่งเสริมการวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนาเพื่อนำไปพัฒนาสังคมและคณะสงฆ์” โดยมีพันธกิจ (Mission Statements) ดังต่อไปนี้

1. ผลิตบัณฑิต ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต เปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น
2. บริการวิชาการแก่สังคม ตามแนวพระพุทธศาสนา โดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม
3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมแก่ชุมชนและท้องถิ่น
4. วิจัย และพัฒนางานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม

วิทยาเขตศรีล้านช้าง เน้นการเรียนการสอนวิชาการทางพระพุทธศาสนา มุ่งสร้างบัณฑิตให้มีความสมบูรณ์พร้อมด้วยความรู้ดีและประพฤติดี มีหน้าที่ให้การศึกษา และส่งเสริมการศึกษาวิชาการชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา และวิชาที่เกี่ยวข้อง มุ่งเผยแผ่พระพุทธศาสนา วิจัยด้านพระพุทธศาสนา ให้การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นผู้นำทางศีลธรรมในสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีนโยบายดังต่อไปนี้

1. ผลิตบัณฑิตทางด้านวิชาการพระพุทธศาสนา ที่มีคุณภาพและคุณธรรม ทั้งด้านความรู้ความประพฤติ ให้โอกาสทางการศึกษา และความเสมอภาค ทางการศึกษา ทั้งพระภิกษุสามเณร และประชาชนทั่วไป ให้สอดคล้องกับความต้องการของพระพุทธศาสนาและประเทศชาติ
2. บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาการแสวงหาความร่วมมือและร่วมกันป้องกันปัญหาอาชญากรรมและแก้ไขปัญหาคriminal

3. เพิ่มบทบาทของวิทยาเขตในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมด้วยการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยร่วมมือกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

4. สนับสนุนและส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนหาปัจจัยในการทำงานให้เพียงพอ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและคุณภาพการศึกษา

5. พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6. ปลุกฝัง เสริมสร้างค่านิยมทัศนคติ ให้ยึดมั่นในระเบียบ สามัคคี และบำเพ็ญประโยชน์ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ภายใต้พุทธปรัชญาการปกครองระบบธรรมาธิปไตย

7. พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีคุณภาพเพิ่มสวัสดิการให้เพียงพอ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

8. พัฒนาวิทยาเขตให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนเป็นองค์กรชั้นนำสังคมสู่การพัฒนาที่ถูกต้องให้เกิดประโยชน์ในปัจจุบัน อนาคต และประโยชน์สูงสุดแก่มวลชน

9. ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณวิทยาเขต ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงาน ตามนโยบายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูง

2.6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จงใจ เตโช (2555) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยนครพนม ผลจากการวิจัยพบว่า 1. ข้อเสนอที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนคือด้านคุณภาพบุคลากรมุ่งให้มหาวิทยาลัยริบดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีคุณวุฒิให้สูงขึ้น เป็นระดับปริญญาโทและเอก โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่มีทิศทางชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างจริงจังให้สอดคล้องกับนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด ดำเนินการจัดหางบประมาณ และแหล่งทุนสนับสนุนเพื่อการพัฒนาบุคลากรให้เพียงพอ จัดทำความร่วมมือ (Connection) กับสถาบันการศึกษาอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เร่งส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าในสมรรถนะวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและกรอบมาตรฐานวิชาชีพ สนับสนุนการพัฒนาตนเองเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการโดยเร็ว สภามหาวิทยาลัยควรกำหนดยุทธศาสตร์การใช้อัตรากำลังบุคลากรใหม่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปรับทิศทางของมหาวิทยาลัย ด้านคุณภาพหลักสูตรควรมุ่งพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับบริบทของพื้นที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และ ผู้ใช้บัณฑิตอย่างแท้จริง มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและได้มาตรฐาน เน้นเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรในเรื่องการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ที่เป็นภาษาสากลให้มากขึ้นและสามารถเลือกเรียนภาษาอื่นได้อีกตามความสนใจ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ด้านคุณภาพผู้เรียนจัดระบบการคัดเลือกผู้เรียนให้มีความชัดเจน และมีมาตรฐานมากขึ้น เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพและตรงตามศักยภาพ โดยเพิ่มจำนวนการรับเข้าศึกษาต่อด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ให้มากกว่าด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนอุดมศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น เพื่อเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพัฒนาระบบคิด และทักษะการแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เรียน ด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานต้องพัฒนาให้โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพมีสภาพที่ดีพร้อมต่อการใช้งานตามแผนแม่บทและใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า ตรงตามความต้องการที่แท้จริง จัดระบบการจัดการโครงสร้างทางกายภาพให้มีประสิทธิภาพ โดยควรปรับปรุงและพัฒนาในสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีสภาพที่ดีขึ้นในทุกหน่วยงานในสังกัด คุณภาพด้านการจัดการทางโครงสร้างการบริหารต้องมีรูปแบบที่มีสำนักงานอธิการบดีเป็นศูนย์กลางและมีการกระจายอำนาจที่มีการบริหารในลักษณะแนวราบมากกว่าแนวดิ่ง มีโครงสร้างที่ชัดเจน โดยอาจออกแบบโครงสร้างหน่วยงานใหม่ ในลักษณะการทำให้ทุกคณะ/วิทยาลัย มีความสำคัญเท่า ๆ กัน เพื่อทำให้เป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) ที่มีหลายสาขา จัดให้มีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล ภายใต้การควบคุม กำกับการทำงานของฝ่ายบริหารโดยสภามหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัย ควรปรับปรุงรูปแบบการจัดการทางการเงินและการบริหารบุคคลให้มีประสิทธิภาพ และมีนโยบายพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารของมหาวิทยาลัยให้ทันสมัยเป็นรูปธรรมชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการกับชุมชน และหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนสังคม และชุมชนสารสนเทศ และการบริหารจัดการองค์ความรู้ 2. ข้อเสนอที่ต้องทบทวนการดำเนินการ ต่อสถานภาพของหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันบางส่วนงาน ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ถึงความจำเป็นและความเหมาะสม ในการคงสถานะเพื่อให้มีการดำเนินการต่อไปหรือจำเป็นต้องยุบเลิก ด้วยเหตุผลของการแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเรื่องของงบประมาณจำนวนมาก ซึ่งทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ผู้บริหารจึงควรนำเสนอผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

จักรกฤษณ์ โปตาพล (2555) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิผลโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลในประเทศไทย ผลจากการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิผลโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลในประเทศไทย ประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทาง และกลไกของนโยบายในองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเมืองอยู่ดี ด้านคนมีสุข ด้านการบริหารจัดการที่ดี ด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และด้านการเรียนรู้และพัฒนาในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้ 1. เป้าหมาย ประกอบด้วย เทศบาลมีความเป็นระเบียบ และความมีวินัย เทศบาลมีสังคมอบอุ่น และเอื้ออาทร เทศบาลมีการบริหารงานตามหลักความคุ้มค่าการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทศบาลมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และเทศบาลมีเทคโนโลยีและระบบสื่อสารในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ 2. แนวทาง ประกอบด้วย ส่งเสริมให้คนมีวินัยที่ดี ส่งเสริมความเอื้ออาทรและความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นในสังคม ส่งเสริมการบริหารงานการเงินการคลัง และงานพัสดุตามเทศบัญญัติตามขั้นตอนอย่างมีวินัย การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและง่ายต่อการใช้งาน และ 3. กลไกของนโยบาย ประกอบด้วย จัดให้มีความร่วมมือกับตำรวจในการอบรมและดูแลการจราจร จัดให้มีการใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมของชุมชน จัดให้มีแผนปฏิบัติงาน

เทศบาล จัดให้มีโครงการเฉลิมพระเกียรติต่างๆเช่นโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ปลอ่ยปลาเฉลิมพระเกียรติฯ และจัดให้มีการนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ (2556) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นที่สำคัญ คือ มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกระดับการกำหนดภาระงานในสถานศึกษามีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจนส่งเสริมให้บุคลากรเรียนต่อในระดับสูงขึ้น มีนโยบายการสร้างค่านิยมของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้มีระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์จุดด้อยที่สำคัญ คือ ขาดการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี การสรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความชัดเจนในการกำหนดวัฒนธรรมองค์กร ความไม่พร้อมในการใช้เทคโนโลยีของครู โอกาสที่สำคัญ คือ มีกฎหมายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษามีขอบเขตความรับผิดชอบต่อกลุ่มเป้าหมายชัดเจน มีนโยบายการให้ทุนพัฒนาบุคลากรโดยทำ MOU กับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาบุคลากรสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม บริบทสถานศึกษาเป็นสังคมกึ่งเมืองและสังคมเมือง ภาวะคุกคามที่สำคัญ คือ มีกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน ความไม่พร้อมของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติแบบอนุรักษ์นิยม ปฏิเสธหรือต่อต้านเทคโนโลยี มีข้อเสนอแนะแนวทางของนโยบายที่สำคัญ คือ ควรส่งเสริมการจัดรูปแบบการจัดการศึกษาท้องถิ่นแบบบูรณาการที่เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความสำคัญกับการวางแผนพัฒนาสถานศึกษากระจายอำนาจการสรรหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานไปยังสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และมีข้อเสนอแนะกลไกของนโยบายที่สำคัญ คือ สร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดหลักสูตรการศึกษาในระบบให้มีโปรแกรมอย่างหลากหลายมีแผนพัฒนาศักยภาพและวิชาชีพของบุคลากรอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดตั้งศูนย์พัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ อบรม และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวโน้มหรือกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และควรจัดตั้งกรมการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ

จักรกฤษณ์ โปตาพล (2557) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยสถิติข้อมูลและสารสนเทศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยสถิติข้อมูลและสารสนเทศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการผลิตงานวิจัย ประกอบด้วย 3 แผนงาน 6 เป้าหมาย 9 โครงการ ด้านการจัดการความรู้จากงานวิจัย ประกอบด้วย 2 แผนงาน 4 เป้าหมาย 8 โครงการ ด้านการสนับสนุนทุนงานวิจัย ประกอบด้วย 2 แผนงาน 3 เป้าหมาย 6 โครงการ ด้านการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย ประกอบด้วย 1 แผนงาน 2 เป้าหมาย 2 โครงการ และด้านการได้นำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย 2 แผนงาน 6 เป้าหมาย 5 โครงการ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการวิจัย 1. ด้านการพัฒนาการผลิตงานวิจัย ควรจัดทำโครงการดังนี้ การอบรมแนวทางการผลิตงานวิจัยตามแนวพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย การอบรมการวิจัยกับการเปลี่ยนแปลงของ

สังคมในศตวรรษที่ 21 2. ด้านการจัดการความรู้จากงานวิจัย ควรจัดทำโครงการดังนี้ การจัดทำวารสารงานวิจัยมหาวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง การอบรมการเขียนบทความวิจัย 3. ด้านการสนับสนุนทุนงานวิจัย ควรจัดทำโครงการดังนี้ การขอรับสนับสนุนทุนวิจัยในชั้นเรียน การขอรับสนับสนุนทุนวิจัยสถาบัน การขอรับสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ตามแนวทางพุทธศาสนา 4. ด้านการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย ควรจัดทำโครงการดังนี้ ทุนสนับสนุนการเผยแพร่งานวิจัย การจัดงานสัมมนาวิชาการ The 1st Srilanchang Conference. และ 5. ด้านการได้นำไปใช้ประโยชน์ ควรจัดทำโครงการดังนี้ การสัมมนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การบริการวิชาการโดยการทํางานวิจัยสำรวจความพึงพอใจในการดำเนินงานของท้องถิ่นต่าง ๆ

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บังคับการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557 - 2566) ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานของผู้บังคับการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันโดยส่วนมากนิสิต/นักศึกษาจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่วนต่าง ๆ ร้อยละ 100 เช่น องค์การนิสิต/นักศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสิต/นักศึกษาอย่างชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา มีการประชุมคณะกรรมการและเตรียมการก่อนดำเนินงานกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนิสิต/นักศึกษา มีการดำเนินกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาตามขั้นตอนและตามแผนดำเนินงานที่วางไว้ มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาตามขั้นตอนและตามแผนดำเนินงานที่วางไว้ มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต/นักศึกษามีปัญหาอุปสรรคในด้านบริหารจัดการ มีการสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา มีนำผลการประเมินการดำเนินกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาระดับต่อไป องค์การนิสิต/นักศึกษาสโมสรชมรมมีอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำแนะนำปรึกษาและร่วมกิจกรรมนิสิต/นักศึกษากับองค์การนิสิต/นักศึกษาสโมสรและชมรม อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต/นักศึกษามีปฏิบัติงานร่วมกับองค์การนิสิต/นักศึกษาสโมสรและชมรมได้อย่างสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยมีการจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา องค์การนิสิต/นักศึกษามีการจัดกิจกรรมส่วนกลาง กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม, กิจกรรมด้านวิชาการ และองค์การนิสิต/นักศึกษา มีการตรวจสอบ ติดตามประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณ กิจกรรมนิสิต/นักศึกษา ร้อยละ 95 องค์การนิสิต/นักศึกษาสโมสรชมรมได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ ร้อยละ 85 องค์การนิสิต/นักศึกษามีวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ ร้อยละ 80 และองค์การนิสิต/นักศึกษา มีสถานที่และบริเวณที่ใช้จัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ ร้อยละ 75 2. คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บังคับการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย 13 ตัวประกอบ ดังนี้ 1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2. ด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลง 3. ด้านความสามารถในการจูงใจ 4. ด้านความมุ่งมั่น 5. ด้านการทำงานเป็นทีม 6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ 7. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 8. ด้านการอุทิศตน 9. ด้านการยืดหยุ่น 10. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา 11. ด้านเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น 12. ด้านความไว้วางใจ และ

13. ด้านการสนับสนุน 3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2557-2566) ประกอบด้วย 6 ประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 1 การส่งเสริมทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความคิดเชิงระบบ ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 2 การพัฒนานิสิต/นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 4 การสร้างเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศและในอาเซียน ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา และข้อเสนอเชิงนโยบายที่ 6 การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม บำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา เชิดชูเกียรติ

จรรยาศักดิ์ พุดน้อย (2558) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสถานศึกษาไม่ใช้ระบบบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ ไม่มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติ ครูส่วนใหญ่ไม่จัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชา แผนการเรียนรายภาคตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้สถานศึกษาไม่มีการกำกับดูแล และส่งเสริมให้แก่ปัญหาในลักษณะของการวิจัย ขาดการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง อีกทั้งขาดการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และด้านความคาดหวัง พบว่า ต้องการให้สถานศึกษามีระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ มีการส่งเสริมให้ครูมีทักษะด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จัดหาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการ มีการกำกับติดตาม และประเมินผลโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และการจัดระบบนิเทศภายในของสถานศึกษา 2. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 9 ด้าน คือ 1. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2. การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการใหม่ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ บโอนผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 4. การบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 5. การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ 6. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 8. การพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ 9. การนิเทศการศึกษา ข้อเสนอเชิงนโยบายแต่ละด้านประกอบด้วยวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติ

รัตนชนก พราหมณ์ศิริ, ณรงค์ พิมสาร, และณัฐพล ชุมวรฐายี (2559) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่

ความเป็นเลิศ มี 8 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านส่งเสริมการจัดกิจกรรมของรายวิชา 4. ด้านการพัฒนาคุณภาพวิชาการ 5. ด้านการนิเทศ 6. ด้านการพัฒนาอาจารย์ 7. ด้านการให้บริการวิชาการ และ 8. ด้านการวัดผลประเมินผล และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญได้นำปัจจัยส่งเสริมงานวิชาการมาใช้ซึ่งประกอบด้วย 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. สมรรถนะด้านการสอนของคณาจารย์ 3. ความร่วมมือของคณาจารย์ 4. บรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศที่แท้จริง โดยนำหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้เป็นตัวส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และกำหนดวิธีปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการโดยใช้การบริหารงานคุณภาพ PDCA มาใช้เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และเมื่อดำเนินการแล้วผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความพึงพอใจมากที่สุด และ 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่องานบริหารวิชาการมีความเห็นด้วยกับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ธัญธรณ์ คาวาซากิ (2560) ได้ศึกษาทิศทางการบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1. แนวโน้มการบริหารตามภารกิจ มหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ได้แก่ 1. ด้านการผลิตบัณฑิต 18 ข้อ 2. ด้านการวิจัย 18 ข้อ 3. ด้านบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน 13 ข้อ 4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 11 ข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ 2. การตรวจสอบทิศทางการบริหารตามภารกิจ มหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ทั้ง 4 ด้าน ความเป็นไปได้ในระดับมากสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยตามอันดับดังนี้ 1. ด้านการวิจัยโดยการเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศในศาสตร์ (Center of excellent) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้างงานวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีความร่วมมือด้านงานวิจัยร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียนในรูปแบบใหม่เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่รวมถึงมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้มุ่งเน้นการวิจัย 2. ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมเกิดเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตกับกลุ่มประเทศอาเซียนโดยมีระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่สื่อวัฒนธรรมที่เข้าถึงสื่อได้ง่ายและเป็นระบบทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นชัดเจน 3. ด้านบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ระบบการบริการวิชาการที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอาเซียน มีศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเกิดเครือข่ายวิชาการที่แพร่หลายทั้งในประเทศและครอบคลุมอาเซียนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาองค์ความรู้ รวมถึงการเป็นศูนย์กลางศึกษารวบรวมองค์ความรู้ด้านศาสตร์ต่าง ๆ โดยรวบรวมจากในประเทศและต่างประเทศ 4. ด้านการผลิตบัณฑิต มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับมหาวิทยาลัยประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีกลไกในการคัดเลือก

ผู้เรียนที่ได้มาตรฐานและมีหลักสูตรเฉพาะทางตรงความต้องการของสังคมอาเซียนและการพัฒนาบัณฑิตที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการขับเคลื่อนภาคตะวันออก

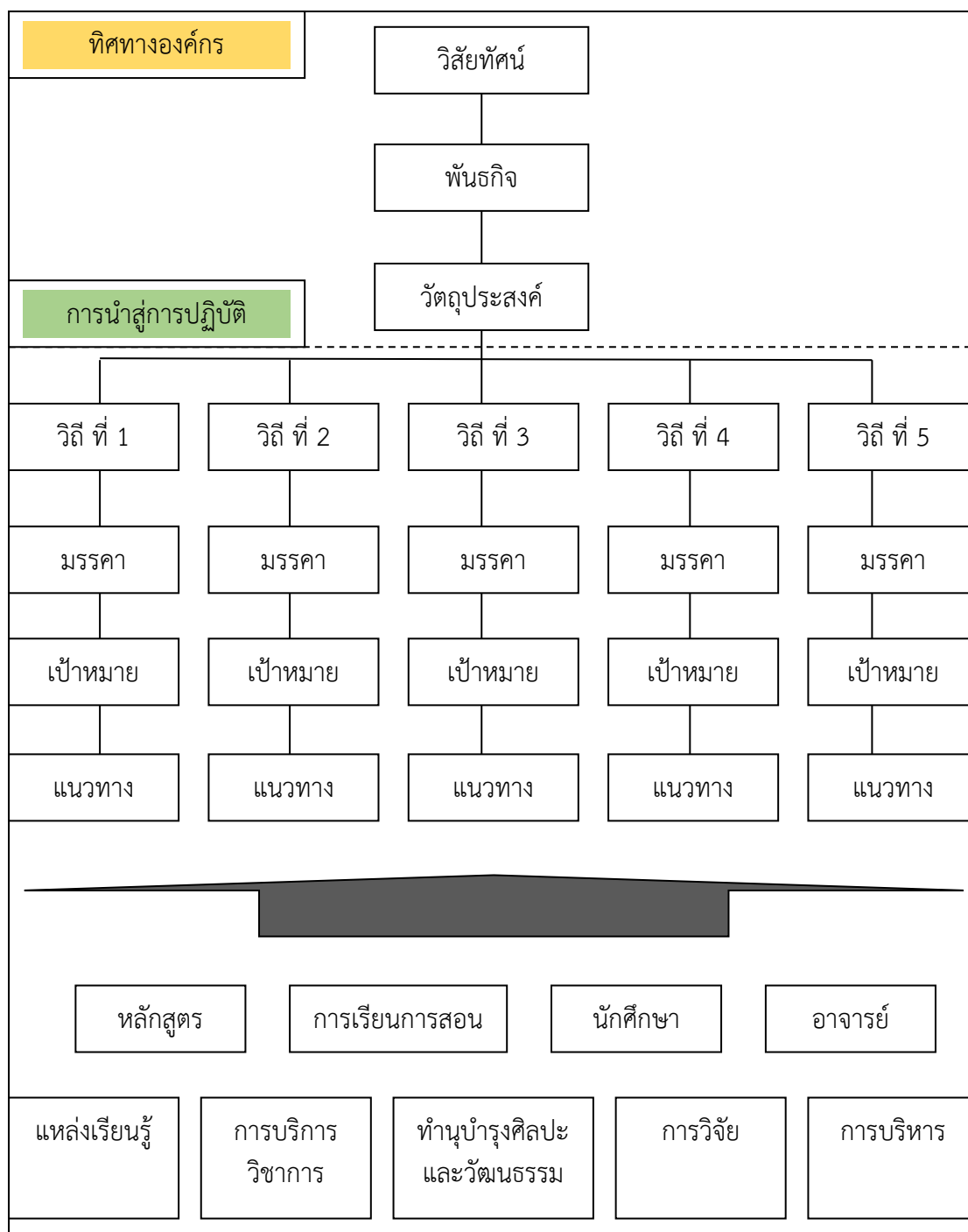
ชรินทร์ จิตตสุโก (2561) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารสถานศึกษา แนวทางในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า มีสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา ด้านโครงสร้าง มีบุคลากรไม่เพียงพอตามโครงสร้างที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ด้านเทคโนโลยี ขาดอุปกรณ์ส่งเสริมด้านคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ ด้านวัฒนธรรมขาดการมีส่วนร่วม ด้านงาน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรยังเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมน้อย ขาดแคลนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูย้ายบ่อยสวัสดิการต่าง ๆ มีน้อย แนวทางในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ทำการ SWOT หาจุดอ่อน จุดแข็งองค์กร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมผู้เรียนด้านทักษะชีวิต มีระบบดูแลนักเรียนที่เข้มแข็ง ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง 2. การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ต้องประกอบข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 องค์ประกอบ คือ 1. วัตถุประสงค์นโยบาย 2. แนวทางนโยบายจาแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างมี 7 แนวทาง ด้านเทคโนโลยี 4 แนวทาง ด้านวัฒนธรรม 4 แนวทาง ด้านงาน 24 แนวทาง แยกเป็นงานวิชาการ 9 แนวทาง งานงบประมาณ 7 แนวทาง งานบุคคล 7 แนวทางงานงบประมาณ 4 แนวทาง งานทั่วไป 4 แนวทาง 3. การนำไปปฏิบัติ ได้มีวิธีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนี้ ด้านโครงสร้าง 3 วิธีการ ด้านเทคโนโลยี 3 วิธีการ ด้านวัฒนธรรม 3 วิธีการ ด้านงาน 18 วิธีการ แยกเป็นงานวิชาการ 7 วิธีการ งานงบประมาณ 4 วิธีการ งานบุคคล 2 วิธีการ งานทั่วไป 5 วิธีการ 3. การตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามเกณฑ์ 5 ด้าน คือ เกณฑ์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง ความเป็นประโยชน์ และ เกณฑ์ความถูกต้อง พบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมาคือ ความสอดคล้อง และความเหมาะสมน้อยที่สุด

วชิระ พลพิทักษ์ (2563) ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการจัดการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) พบว่า สภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับมาก 2. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม มี 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1. ด้านการจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางการพัฒนา 2. ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มี 3 เป้าหมาย 11 แนวทางการพัฒนา 3. ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 4 เป้าหมาย 14 แนวทางการพัฒนา 4. ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความ

เท่าเทียม ทางการศึกษา มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางการพัฒนา 5. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มี 3 เป้าหมาย 10 แนวทางการพัฒนา 6. ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มี 4 เป้าหมาย 8 แนวทางการพัฒนา 3. ผลการตรวจสอบ และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบาย ด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2.7 สรุปกรอบแนวความคิด

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการทำวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างทั้งส่วนทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการนำสู่การปฏิบัติ ที่ประกอบด้วยวิถีทั้ง 5 คือ ปรีชาดี ประยุกต์ ปฏิบัติ ปฏิบถ และปฏิรูป ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีการนำองค์ประกอบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร มีกำหนดเป้าหมาย และแนวทาง ดังนี้

รูปภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง 2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสม (mix methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณหรือการศึกษาเชิงสำรวจ (survey study) ซึ่งใช้วิธีเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งใช้เทคนิคและเครื่องมือหลายอย่างทั้งการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม อันจะทำข้อเสนอแนะนโยบายที่ได้จากผลการวิจัยนี้มีความเหมาะสม (propriety) และความเป็นไปได้ (feasibility) กับบริบทมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามหลักการและกระบวนการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างครั้งนี้ ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยได้แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นขั้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. **รวบรวมและการวิเคราะห์เอกสาร** เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความคาดหวัง การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการเป็นขอบเขตการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างจากแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2558 ทั้งในระดับหลักสูตร ที่ประกอบด้วย การกำกับมาตรฐานหลักสูตร ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ระดับคณะ และระดับสถาบัน ที่ประกอบด้วย ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ด้านการบริหาร โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบเป็น 9 ด้าน ดังนี้ คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านนักศึกษา

4. ด้านอาจารย์
5. ด้านแหล่งเรียนรู้
6. ด้านการวิจัย
7. ด้านการบริการวิชาการ
8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
9. ด้านการบริหาร

เพื่อประมวลภาพที่เป็นจริงจากเอกสารต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.2540 เอกสารรายงานการประชุม รายงานประจำปี รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา คู่มือการศึกษา คำสั่งมหาวิทยาลัย เอกสารที่ตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ของหน่วยงานและข้อมูลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่เผยแพร่และสามารถสืบค้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

2. การสำรวจความเห็นโดยการใช้แบบสอบถาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนจำนวน 56 คน

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยอาศัยเครื่องมือจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ทั้งส่วนที่เป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ สถานภาพ และวุฒิการศึกษามีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการเรียนการสอน 3. ด้านนักศึกษา 4. ด้านอาจารย์ 5. ด้านแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการวิจัย 7. ด้านการบริการวิชาการ 8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9. ด้านการบริหาร มีลักษณะเฉพาะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จากหนังสือ วารสาร ตำรา เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยหาค่า Index of Congruence (IOC.) ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นสอดคล้องตามที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นสอดคล้องตามเนื้อหาที่ระบุไว้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นไม่สอดคล้องตามที่ระบุไว้
ควรตัดออกหรือปรับปรุงแก้ไขใหม่หมดโดยถือเกณฑ์ประเมินในแต่ละข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านพบว่า ข้อคำถามทุกข้อเป็นตัวแทนการวัดโดยมีค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ทุกข้อ และท่านได้แนะนำการใช้ภาษาในแบบสอบถามมาปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วปรับปรุงแก้ไขและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จึงนำไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Try out) ของแบบสอบถาม (Reliability) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟา ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.985

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและหาผลค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้กลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้ บุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างด้วยตัวเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยระบุระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนไว้ในระยะเวลาไม่เกิน 4 สัปดาห์ โดยขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย และเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วพบว่ายังไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนได้ใช้วิธีติดตามด้วยตนเองจนได้แบบสอบถามคืน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ในกรณีการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert Scaling(Center for Social Research Methods, 2009) ดังนี้

4.51 – 5.00 แปลความว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 แปลความว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 แปลความว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 แปลความว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 แปลความว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเชิงลึก (in-depth interview) โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 รูป/คน

2. พระสังฆาธิการ จำนวน 3 รูป

3. ผู้บริหารหน่วยงานราชการ 3 คน

ระยะที่ 2 เป็นขั้นการพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยดำเนินการดังนี้

1. การสังเคราะห์ข้อค้นพบ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร การศึกษาเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการเรียนการสอน 3. ด้านนักศึกษา 4. ด้านอาจารย์ 5. ด้านแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการวิจัย 7. ด้านการบริการวิชาการ 8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9. ด้านการบริหาร

ยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 1) จากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ และได้วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการเรียนการสอน 3. ด้านนักศึกษา 4. ด้านอาจารย์ 5. ด้านแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการวิจัย 7. ด้านการบริการวิชาการ 8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9. ด้านการบริหาร (ร่างที่ 1)

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยได้แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interview) เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 7 ท่าน

2. การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ผลการตรวจสอบและเสนอแนะร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างข้อเสนอที่ 1) จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (focus group discussion) โดยการประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาเขตและคณะกรรมการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ จำนวน 15 รูป/คน

3. ยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 2) จากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ และได้วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (ร่างที่ 2)

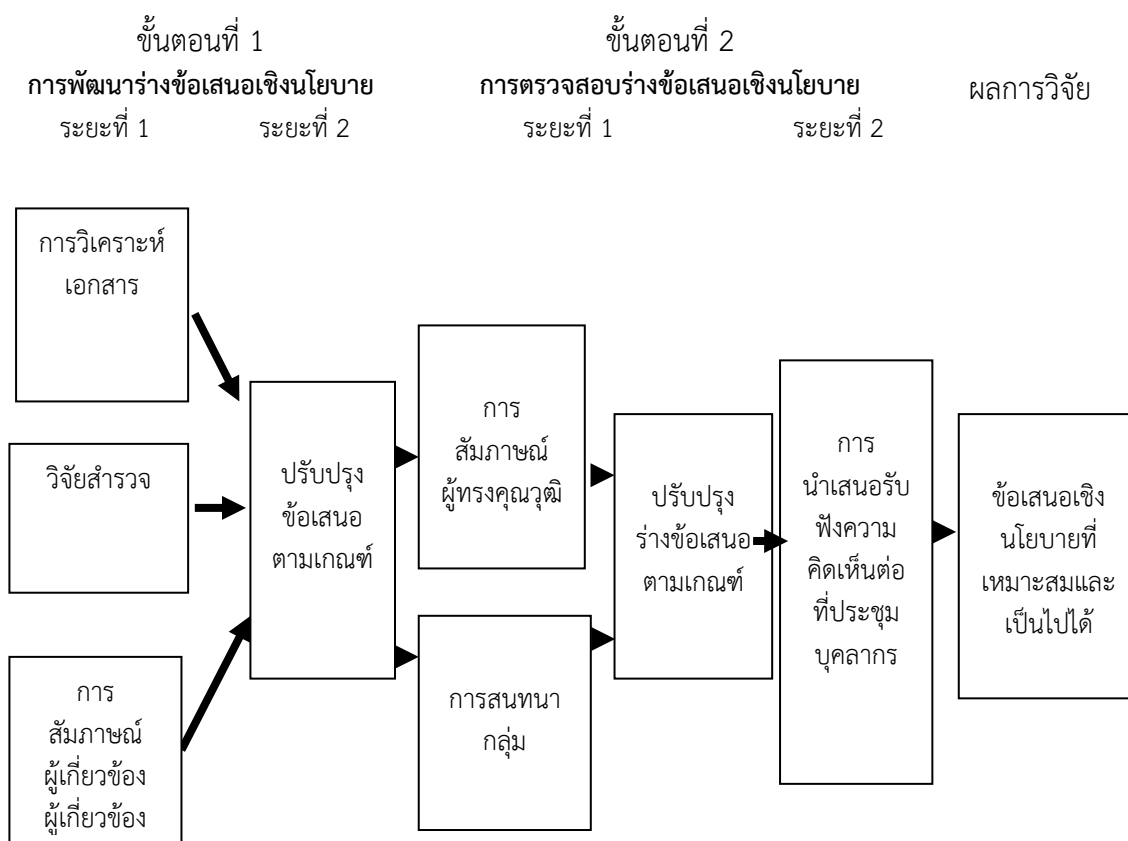
ระยะที่ 2 เป็นขั้นการตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างที่ถูกต้องสมบูรณ์มีคุณค่าและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยการใช้การประชุมประจำเดือนของพนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างครั้งนี้ จัดขึ้นที่ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

กระบวนการวิพากษ์เริ่มต้นด้วยการที่ผู้วิจัยเสนอข้อมูลที่สรุปไว้ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะที่ได้จากกระบวนการศึกษาในระยะเวลาที่ 1 และร่างข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้ จากการดำเนินการในระยะที่ 2 การวิเคราะห์ร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันพิจารณาตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าว โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา 4 ด้านตามแนวคิดของ Guskey ดังต่อไปนี้ 1. ด้านความเหมาะสม (propriety) พิจารณากระบวนการได้มาซึ่ง

ข้อเสนอแนะครอบคลุมพันธกิจที่ปฏิบัติหรือไม่ การใช้ถ้อยคำ สำนวน การจัดกลุ่มการเรียงลำดับและจุดเด่นของร่างข้อเสนอเป็นอย่างไร 2. ด้านความเป็นไปได้ (feasibility) พิจารณาจากความสามารถนำไปปฏิบัติและการมีกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เอื้อให้ปฏิบัติได้ 3. ด้านความสอดคล้อง (congruity) พิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ บริบทสังคม และความสอดคล้องภายในองค์กรประกอบเอง 4. ด้านความเป็นประโยชน์ (utility) พิจารณาจากผลดีที่เกิดขึ้นต่อองค์การ หน่วยงานผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสังคม

2. การตรวจสอบปรับปรุงครั้งสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยนำข้อคิดและข้อเสนอแนะจากการประชุมประชาพิจารณ์มาประกอบการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนและความสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยสถิติข้อมูลและสารสนเทศที่เหมาะสมและมีคุณค่าสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ดังรูปภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความมุ่งหมาย 1. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และ 2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร วิจัยสำรวจ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยการประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็น บุคลากร ในแต่ละระยะมีกิจกรรมการวิจัยที่แยกย่อยออกไปอีก ดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 และนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ผู้วิจัยค้นพบตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 เป็นขั้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร
2. การสำรวจความเห็นโดยใช้แบบสอบถาม
3. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 พิจารณาร่างข้อเสนอแนวทาง ดำเนินการดังนี้

1. การสังเคราะห์ข้อค้นพบ
2. ยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 1)

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interview)
2. การสนทนากลุ่ม (focus group discussion)
3. ปรับร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 2)

ระยะที่ 2 เป็นขั้นการตรวจสอบร่างร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ดำเนินการดังนี้

1. การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing)
2. การตรวจสอบปรับปรุงครั้งสุดท้าย (ร่างสุดท้าย)

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วย

ศึกษาสภาพการดำเนินงานเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง การวิเคราะห์เอกสาร และการศึกษาบริบทในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถามในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาบริบททางการดำเนินงาน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความคาดหวัง การดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักการสามเส้า (triangulation) ดังนี้ การวิเคราะห์เอกสาร การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏผลการวิเคราะห์ ตามแหล่งข้อมูลที่รวบรวมได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร

1.1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความคาดหวัง การดำเนินงานเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยได้นำขอบเขตเนื้อหาเพื่อการวิจัย ใน 9 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการเรียนการสอน 3. ด้านนักศึกษา 4. ด้านอาจารย์ 5. ด้านแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการวิจัย 7. ด้านการบริการวิชาการ 8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9. ด้านการบริหาร เพื่อประมวลภาพที่เป็นจริงจากเอกสารต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.2540 แผนพัฒนา แผนกลยุทธ์ เอกสารรายงานการประชุม รายงานประจำปี รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา คู่มือการศึกษา คำสั่งมหาวิทยาลัย เอกสารที่ตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ของหน่วยงานและข้อมูลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่เผยแพร่และสามารถสืบค้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผลการวิเคราะห์เอกสารดังกล่าวปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้เป็นสาขาวิทยาเขตอีสาน ในโครงการนำร่องวิทยาเขตนอกเขต ได้เริ่มเปิดให้การศึกษา ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 คณะกรรมการการศึกษาของสงฆ์ ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาเขตได้ ตามมติสภามหาวิทยาลัย ที่ 1/2538 จึงได้จัดตั้งวิทยาเขตศรีล้านช้างขึ้น และได้ย้ายโอนนักศึกษาจากวิทยาเขตอีสานมาสังกัดวิทยาเขตศรีล้านช้าง ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการวิทยาเขต มีการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จนกระทั่งสภาการศึกษามหาวิทยาลัย ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.2540 วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติ เป็นต้นมา

วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการกำหนดทิศทางการบริหารเป็นของตนเอง ภายใต้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างระยะที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) โดยเป็นผลมาจากได้มีการกำหนดแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 10 (พ.ศ.

2550 – 2554) ทิศทางการพัฒนาของวิทยาเขตศรีล้านช้าง ประกอบด้วย (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2550, หน้า 9 – 23)

1. วิสัยทัศน์: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นสถาบันอุดมศึกษา มุ่งวิจัยและจัดการศึกษาเพื่อมวลชน ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณธรรม เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของสังคม

2. ประชญา: รอบรู้ ประพฤติดี มีความสามารถ บัณฑิตวิทยาเขตศรีล้านช้าง ต้องเป็นผู้มีความรู้ ประพฤติดี มีความสามารถ

3. พันธกิจ:

1. ผลิตบัณฑิต โดยการจัดการศึกษาเพื่อประชาชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา จัดหลักสูตรหลายสาขาวิชาให้แก่บุคคลหลายระดับ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณธรรม เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของสังคม จัดและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีความสำคัญกับผู้เรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ พึ่งตนเองและพัฒนาชุมชน

2. บริหารและจัดการที่ดี มีการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร ทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ให้ทำงานมีศักยภาพและประสิทธิภาพ ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย พัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน จัดระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ตรวจสอบติดตามและประเมินคุณภาพภายในและภายนอกเพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพ

3. วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ วิจัยปัญหาที่เป็นเรื่องด่วนของสถาบันสงฆ์และสังคม นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งแก้ปัญหาของสถาบันสงฆ์และสังคม

4. บริการวิชาการแก่สังคม เพิ่มการเผยแผ่ธรรมะแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยทุกระดับการศึกษา ทุกระดับชนชั้นในและนอกสถาบันสงฆ์ โดยเน้นประชาชนภายนอกเป็นส่วนใหญ่

5. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เผยแผ่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมศาสนา แก่ชุมชนและท้องถิ่น

6. พัฒนาศักยภาพกิจกรรมนักศึกษา ปลูกฝังและฝึกฝนให้นักศึกษา แสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมรับผิดชอบตนเอง ต่อสังคมและความเป็นมนุษย์สัมพันธ์ในหมู่ นักศึกษาตลอดถึงบุคคลทั่วไป

4. นโยบาย: วิทยาเขตศรีล้านช้าง เน้นการเรียนการสอนวิชาการทางพระพุทธศาสนา มุ่งสร้างบัณฑิตให้มีคุณสมบัติเป็นผู้พร้อมด้วยความรู้ชอบและปฏิบัติชอบ มีหน้าที่ให้การศึกษา และส่งเสริมการศึกษาวิชาการชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา และวิชาที่เกี่ยวข้อง มุ่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การปฏิบัติ การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม การเป็นผู้นำทางศีลธรรมในสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีนโยบายดังต่อไปนี้

1. ให้โอกาสทางการศึกษา และสิทธิเสมอภาคทางการศึกษา โดยเน้นการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต และการพัฒนากำลังคน ให้สอดคล้องกับความต้องการของพระพุทธศาสนา และประเทศชาติ

2. ส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจการของวิทยาเขต โดยมีการร่วมมือช่วยเหลือแลกเปลี่ยนทั้งในด้านปริยัติธรรม ปฏิบัติธรรม และอื่น ๆ

3. จัดให้มีกลไกหน่วยงานสารสนเทศ และแหล่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อประสานงานสนับสนุนและช่วยเหลือการดำเนินงานของวิทยาเขต บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ด้านศีลธรรม ให้เกิดการพัฒนาจิตวิญญาณของมนุษยชาติ โดยป้องกันและบำบัดรักษา สภาวะทางจิตวิญญาณ

4. เพิ่มบทบาทของวิทยาเขตในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติส่วนท้องถิ่น ร่วมกันป้องกันปัญหาอาชญากรรมและแก้ไขปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เน้นคุณภาพชีวิต โดยร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

5. ปรับปรุง และส่งเสริมระบบโครงสร้างภายในวิทยาเขตให้ทันสมัย ทั้งในด้านการบริหารและวิชาการ โดยประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเป็นเอกภาพ และประสานงานกันอย่างใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัย

6. พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนและส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนหาปัจจัยในการทำงานให้เพียงพอ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและคุณภาพการศึกษา

7. ปลูกฝัง และเสริมสร้างทัศนคติ ให้ยึดมั่นในระเบียบ สามัคคี และบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อศาสนทายาทที่มีคุณภาพ อันจะส่งผลสู่ความเจริญมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ภายใต้พุทธปรัชญาการปกครองระบบธรรมาธิปไตย

8. พัฒนาบุคลากรทุกระดับของวิทยาเขตให้มีคุณภาพ โดยจัดวางอัตรากำลังให้พอเพียง และเหมาะสมกับงานส่งเสริมเพิ่มพูนสวัสดิการที่เหมาะสมให้เพียงพอ เพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

9. พัฒนาวิทยาเขตให้เป็นศูนย์กลาง และแหล่งกำลังส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน เป็นองค์กรชั้นนำสังคมสู่การพัฒนาที่ถูกต้องให้ประโยชน์ในปัจจุบัน อนาคต และประโยชน์สูงสุดแก่มวลชน

5. เป้าหมายการดำเนินงาน:

1. ปรับปรุงโครงสร้าง และระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวและกะทัดรัดมีประสิทธิภาพสูง ภายในปี พ.ศ. 2547

2. ผลิตบัณฑิตปริญญาตรี ให้ได้เฉลี่ยประมาณปีละ 200 - 300 รูป/คน

3. เร่งพัฒนาประชาสัมพันธ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ประจำ เช่น การจัดฝึกอบรมสัมมนา เสริมสร้างประสบการณ์ด้านการสอน การวิจัย การบริหาร และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับอาจารย์ให้ทั่วถึงกัน

4. ให้ทุนการศึกษาวิจัย คำนวณทางวิชาการแก่อาจารย์และบุคลากรของวิทยาเขตอย่างน้อยปีละ 3 เรื่อง และพัฒนาระบบคั่นคว่ำผลงานด้านวิจัยให้ได้มาตรฐานสากลสืบค้นได้รวดเร็ว และมีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงได้กับหน่วยงานภายนอก

5. จัดส่งพระนักศึกษาของวิทยาเขต ออกไปปฏิบัติงานด้านการให้การศึกษาเผยแพร่งิจกรรมพระพุทธศาสนาและหลักธรรมในท้องถิ่นปีละ 50 รูป

6. จัดประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลในการดำรงชีวิต และหลักการของพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นปีละ 2 - 3 ครั้ง

แผนกลยุทธ์ (2555 – 2559) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินงานของวิทยาเขต เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของวิทยาเขต รวมถึงจะเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของวิทยาเขต โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์ คณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ควรดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับภารกิจและสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายของวิทยาเขต ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2561 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้จัดประชุมปฏิบัติการ เรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ของวิทยาเขต โดยคณะกรรมการได้ร่วมกันวางแนวทางและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของวิทยาเขต รวมถึงการจัดทำโครงการให้สอดคล้อง และเหมาะสมแต่ละพันธกิจของวิทยาเขต เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ต่อไป มีรายละเอียดดังนี้ วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2555, หน้า 11 - 12)

1. วิสัยทัศน์ (Vision Statements): มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมการวิจัยทางพระพุทธศาสนา

2. ปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy): ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

3. พันธกิจ (Mission Statements):

1. ผลิตบัณฑิต ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต และเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น

2. บริการวิชาการแก่สังคม ตามแนวทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมแก่ชุมชนและท้องถิ่น

4. วิจัย และพัฒนางานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม

แผนกลยุทธ์ (2558 – 2561) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินงานของวิทยาเขต เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของวิทยาเขต รวมถึงจะเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของวิทยาเขต โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์ คณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ควรดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับภารกิจและสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายของวิทยาเขต ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2561 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้จัดประชุมปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนกลยุทธ์ของวิทยาเขต โดยคณะกรรมการได้ร่วมกันวางแนวทางและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของวิทยาเขต รวมถึงการจัดทำโครงการให้สอดคล้อง และเหมาะสมแต่ละพันธกิจของวิทยาเขต เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ต่อไป มีรายละเอียดดังนี้ (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2550, หน้า 15 - 16)

1. ปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy): รอบรู้ ประพฤติดี มีความสามารถ
2. ปณิธาน (Aspiration): มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา พัฒนากระบวนการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ปัญหาสังคมด้วยหลักพุทธธรรมในท้องถิ่น
3. วิสัยทัศน์ (Vision Statements): เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ตามแนวทางพระพุทธศาสนาแก่ประชาชนในท้องถิ่น
4. พันธกิจ (Mission Statements):
 1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม
 2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาสังคม
 3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น
 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส
5. อัตลักษณ์: บัณฑิตมีความรอบรู้ตามหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในท้องถิ่น
6. เอกลักษณ์: บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในท้องถิ่น
7. ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์:
 1. มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่สังคม
 2. มีความรักสถาบันและเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
 3. มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา
8. ประเด็นยุทธศาสตร์:
 1. จัดการศึกษาทางด้านด้านสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์
 2. พัฒนานักวิจัยด้านพระพุทธศาสนาให้มีประสิทธิภาพ
 3. บริการวิชาการพระพุทธศาสนาที่ช่วยพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและท้องถิ่น
 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

5. บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้จัดทำกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ 2562 – 2565 เพื่อถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษา โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายผลผลิต แผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2562–2565 และนโยบายของมหาวิทยาลัย ในการจัดทำแผนปฏิบัติการครั้งนี้ ประกอบด้วย รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม และการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ได้ต่อเนื่องจากแผนกลยุทธ์ (2558 – 2561) มีรายละเอียดดังนี้ (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2562, หน้า 15 - 16)

1. ปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy): รอบรู้ ประพฤติดี มีความสามารถ
2. ปณิธาน (Aspiration): มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา พัฒนาระบบการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ปัญหาสังคมด้วยหลักพุทธธรรมในท้องถิ่น
3. วิสัยทัศน์ (Vision Statements): เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ตามแนวทางพระพุทธศาสนาแก่ประชาชนในท้องถิ่น
4. พันธกิจ (Mission Statements):
 1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม
 2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาสังคม
 3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น
 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส
5. อัตลักษณ์: บัณฑิตมีความรอบรู้ตามหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในท้องถิ่น
6. เอกลักษณ์: บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในท้องถิ่น
7. ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์:
 1. มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่สังคม
 2. มีความรักสถาบันและเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
 3. มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา
8. ประเด็นยุทธศาสตร์:
 1. จัดการศึกษาทางด้านด้านสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์
 2. พัฒนานักวิจัยด้านพระพุทธศาสนาให้มีประสิทธิภาพ
 3. บริการวิชาการพระพุทธศาสนาที่ช่วยพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและท้องถิ่น
 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
 5. บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

ในการศึกษาเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับวิทยาเขต วิทยาเขตศรีล้านช้าง 3 ปีย้อนหลัง (ปีการศึกษา 2562 – 2564) วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ของวิทยาเขต พบว่าผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี และกรรมการมีข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาวิทยาเขต ดังนี้

1. รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2562

จากผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม ค2 (สถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับปริญญาตรี) ได้คะแนนการประเมินตนเอง 3.62 มีการดำเนินงานระดับดี โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2563)

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต วิทยาเขต มีกิจกรรมการบูรณาการในด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา โดยจัดกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องและต้องปรับปรุงเรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอุดมแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษา

ในส่วนของจำนวนอาจารย์นั้น วิทยาเขตมีบุคลากรสายวิชาการจำนวนน้อย ต่ำกว่าที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาการในระดับปริญญาเอก ดังนั้น วิทยาเขตจึงควรวางแผนสนับสนุนงบประมาณในการจ้างบุคลากรทางสายวิชาการเพิ่มขึ้น หรือพัฒนาบุคลากรทางสายวิชาการให้มีการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกมากขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 1 นี้ เท่ากับ 3.56 การดำเนินงานระดับดี

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยฐานสังวรเพื่อวางนโยบายและแผนยุทธศาสตร์งานวิจัย โดยจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยสู่วิทยาเขต เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และจัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ มีระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยขึ้น มีการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัย และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและได้รับทุนอุดหนุนด้านการวิจัยภายในและภายนอก ปีงบประมาณ 2562 ได้รับเงินทุนสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอกรวม 100,000 บาท วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 2 นี้ เท่ากับ 3.21 การดำเนินงานระดับพอใช้

องค์ประกอบที่ 3 การบริการทางวิชาการ วิทยาเขตมีการจัดทำโครงการบริการวิชาการแก่สังคมทุกด้าน เพื่อสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ มีหลักเกณฑ์การให้บริการวิชาการแก่สังคมดำเนินการตามระบบที่กำหนด โดยจัดทำเป็นโครงการบริการวิชาการที่บูรณาการการเรียนการสอนและรายงานผลการดำเนินงาน วิทยาเขตศรีล้านช้างควรบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย ประเมินผลความสำเร็จและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

และสังคม วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 3 นี้เท่ากับ 3.00 การดำเนินงานระดับพอใช้

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกปีมีโครงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา และสรุปการดำเนินงานโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษาแล้ว วิทยาเขตศรีล้านช้างควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการ และสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้มีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 4 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ สนับสนุนให้บุคลากรในวิทยาเขตมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการนัดประชุมโดยคณะกรรมการวิทยาเขตเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ มีการพัฒนาการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดเก็บข้อมูลทั้งในระดับหลักสูตรและวิทยาเขต ให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรมาพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการจัดอบรมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 5 นี้เท่ากับ 4.00 การดำเนินงานระดับดี

จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต 1. ควรพัฒนาผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาเอก

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย 1. ผลงานทางวิชาการได้รับการตีพิมพ์เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน 2. ควรจัดหาแหล่งทุนงบประมาณ ภายใน และภายนอกเพื่อสนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย

องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ควรนำผลการประเมินความสำเร็จของตัวชี้วัดและนำเสนอคณะกรรมการประจำวิทยาเขตเพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการจัดโครงการ/กิจกรรมต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตศรีล้านช้างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ 1. ควรวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงต่อการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมพันธกิจอย่างน้อย 2 ด้าน และดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้ครบกระบวนการ 2. ควรนำการจัดการความรู้ไปเผยแพร่และนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อไป

2. รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2563

จากผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม ค2 (สถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับปริญญาตรี) ได้คะแนนการ

ประเมินตนเอง 4.39 มีการดำเนินงานระดับดี โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2564)

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต วิทยาเขต มีกิจกรรมการบูรณาการในด้านการเรียน การสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา โดยจัดกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องและต้อง ปรับปรุงเรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอุดม แห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษา

ในส่วนของจำนวนอาจารย์นั้น วิทยาเขตมีบุคลากรสายวิชาการจำนวนน้อย ต่ำกว่า ที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาการในระดับปริญญาเอก ดังนั้น วิทยาเขตจึงควรวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการจ้างบุคลากรทางสายวิชาการเพิ่มขึ้น หรือพัฒนาบุคลากรทางสายวิชาการ ให้มีการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกมากขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 1 นี้ เท่ากับ 3.84 การดำเนินงานระดับดี

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยฐานสวกรเพื่อวาง นโยบายและแผนยุทธศาสตร์งานวิจัย โดยจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยสู่วิทยาเขต เพื่อเป็น ทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และจัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และให้ ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ มีระบบการส่งเสริมและ สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัย ศรีล้านช้างขึ้น มีการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของ มหาวิทยาลัย และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและได้รับทุนอุดหนุน ด้านการวิจัยจากภายใน ปีงบประมาณ 2563 ได้รับเงินทุนสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้ง ภายในทั้งสิ้น 1,075,000 บาท วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 2 นี้เท่ากับ 4.67 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 3 การบริการทางวิชาการ วิทยาเขตมีการจัดทำโครงการบริการ วิชาการแก่สังคมทุกด้าน เพื่อสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ มีหลักเกณฑ์การให้บริการวิชาการแก่ สังคม ดำเนินการตามระบบที่กำหนด โดยจัดทำเป็นโครงการบริการวิชาการที่บูรณาการการเรียน การสอนและรายงานผลการดำเนินงาน วิทยาเขตศรีล้านช้างควรบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ สังคมกับการวิจัย ประเมินผลความสำเร็จ

และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับ การเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและสังคม วิทยาเขต มีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 3 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการ ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี มีโครงการบูรณา การงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา ได้มี การประเมินและสรุปการดำเนินงานโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากการ ประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมนักศึกษาแล้ว วิทยาเขตศรีล้านช้างควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณา

การ และสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้มีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 4 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ สนับสนุนให้บุคลากรในวิทยาเขตมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการจัดประชุมโดยคณะกรรมการวิทยาเขตเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ มีการพัฒนาการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดเก็บข้อมูลทั้งในระดับหลักสูตรและวิทยาเขต ให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรมาพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการจัดอบรมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 5 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต 1. ควรมีช่องทางและเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ได้รับความรู้ในการใช้ชีวิต 2. ควรมีการประเมินผลของแผนพัฒนานักศึกษานักศึกษา การบรรลุแผนกิจกรรม การบรรลุกรอบเวลา ปัญหาและอุปสรรค จนได้ผลลัพธ์นำมาปรับปรุงแผนกิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย 1. วิทยาเขตควรมีการร่างลำดับ แบบฟอร์ม ขั้นตอนการยื่นขอจดสิทธิบัตรงานวิจัย 2. วิทยาเขตควรมีการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานในระดับนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ การบริการวิชาการต้องตอบสนองตรงต่อความต้องการของชุมชนเสมอ และเมื่อเจอปัญหาควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันในวิทยาเขตเพื่อหาแนวทางร่วมกันบริการชุมชนต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 1. การปรับแผนทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การปรับโครงการควรมีการแยกประเด็นกันให้ชัดเจน เช่น ในสถานการณ์โควิดอาจทำให้มีการปรับปรุงแผน เน้นรูปแบบ Online เป็นหลัก และควรมีการนำผลการดำเนินงานของแผนไปปรับปรุง ควรมีการเขียนประเด็นที่จะปรับปรุงให้ชัดเจน 2. สามารถหาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของวิทยาเขต เช่น การเทศน์ภาษาไทยเลย นำไปยื่นเรื่องขอจดสิทธิบัตรได้

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ 1. การวิเคราะห์ทางการเงิน ควรมีการจัดทำแผนการจัดหา การจัดสรร การประเมิน และการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยที่สามารถสะท้อนหน่วยของการผลิตบัณฑิตแต่ละคนของแต่ละหลักสูตร เพื่อจะได้ทราบจุดคุ้มทุน 2. การบริหารความเสี่ยงควรเน้นที่ปัจจัยภายนอกควบคู่กับปัจจัยภายใน 3. การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลควรเน้นที่ตัวผู้บริหารและนโยบายในการบริหาร 4. ควรมีการทำความเข้าใจในตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน จะได้เข้าใจถึงเจตนาและเนื้อหาของการประเมิน

3. รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564

จากผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม ค2 (สถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับปริญญาตรี) ได้คะแนนการ

ประเมินตนเอง 4.35 มีการดำเนินงานระดับดี โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (วิทยาเขตศรีล้านช้าง, 2565)

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต วิทยาเขต มีกิจกรรมการบูรณาการในด้านการเรียน การสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ให้นักศึกษา โดยจัดกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องและ ปรับปรุงเรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอุดม แห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษา

ในส่วนของจำนวนอาจารย์นั้น วิทยาเขตมีบุคลากรสายวิชาการจำนวนน้อย ต่ำกว่าที่ ตั้งเป้าหมายไว้ โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาการในระดับปริญญาเอก ดังนั้น วิทยาเขตจึงควรวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการจ้างบุคลากรทางสายวิชาการเพิ่มขึ้น หรือพัฒนาบุคลากรทางสายวิชาการ ให้มีการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกมากขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 1 นี้ เท่ากับ 3.92 การดำเนินงานระดับดี

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยฐานสังวรเพื่อวาง นโยบายและแผนยุทธศาสตร์งานวิจัย โดยจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยสู่วิทยาเขต เพื่อเป็น ทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และจัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และให้ ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ มีระบบการส่งเสริมและ สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัย ศรีล้านช้างขึ้น มีการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของ มหาวิทยาลัย และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและได้รับทุนอุดหนุน ด้านการวิจัยจากภายใน ปีงบประมาณ 2564 ได้รับเงินทุนสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้ง ภายในทั้งสิ้น 802,447 บาท วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 2 นี้เท่ากับ 4.34 การดำเนินงานระดับดี

องค์ประกอบที่ 3 การบริการทางวิชาการ วิทยาเขตมีการจัดทำโครงการบริการวิชาการ แก่สังคมทุกด้าน เพื่อสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ มีหลักเกณฑ์การให้บริการวิชาการแก่สังคม ดำเนินการตามระบบที่กำหนด โดยจัดทำเป็นโครงการบริการวิชาการที่บูรณาการการเรียนการสอน และรายงานผลการดำเนินงาน วิทยาเขตศรีล้านช้างควรบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับ การวิจัย ประเมินผลความสำเร็จ

และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการ เรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและสังคม วิทยาเขตมีผล การประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 3 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการส่งเสริม ศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี มีโครงการบูรณาการงาน ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา ได้มีการ ประเมินและสรุปการดำเนินงานโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากการ ประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมนักศึกษาแล้ว วิทยาเขตศรีล้านช้างควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณา

การ และสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้มีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 4 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ สนับสนุนให้บุคลากรในวิทยาเขตมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการจัดประชุมโดยคณะกรรมการวิทยาเขตเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ มีการพัฒนาการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดเก็บข้อมูลทั้งในระดับหลักสูตรและวิทยาเขต ให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรมาพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการจัดอบรมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วิทยาเขตมีผลการประเมินตนเองในองค์ประกอบที่ 5 นี้เท่ากับ 5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก

จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายวิชาการให้มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย ควรมีการบูรณาการการทำวิจัยกับการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้ตรงกับศาสตร์ทางต้นสังกัด

องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ควรมีการเก็บข้อมูลในชุมชน เพื่อเป็นการจัดทำโครงการในการบริการวิชาการ

องค์ประกอบที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ควรมีการสนับสนุนการสร้างมาตรฐานของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติ

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ 1. ควรมีแผนพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุนที่ชัดเจน 2. ควรพิจารณาการคิดต้นทุนต่อหน่วย และแผนทางการเงิน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและจุดคุ้มทุน 3. ควรมีการพิจารณาประเด็นความเสี่ยง และยังคงความเสี่ยงที่ยังไม่สามารถดำเนินการลดความเสี่ยงให้เป็นที่น่าพอใจได้ และหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง

1.2 ผลการสำรวจความเห็นโดยใช้แบบสอบถาม (Survey Research)

ผลการสำรวจความเห็นโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนจำนวน 56 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.74 ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(N)	ร้อยละ (%)
1. สถานะ		
อาจารย์	37	68.52
บุคลากรฝ่ายสนับสนุน	17	31.48
รวม	54	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
ไม่เกินปริญญาตรี	12	22.22
ปริญญาโท	32	59.26
ปริญญาเอก	10	18.52
รวม	54	100.00

จากตารางพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งหมด 54 รูป/คน จำแนกเป็น อาจารย์ 37 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 บุคลากรฝ่ายสนับสนุน จำนวน 17 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่เกินปริญญาตรี จำนวน 12 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ปริญญาโท จำนวน 32 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 59.26 ปริญญาเอก จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 18.52

1.2.2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตารางที่ 4.2 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวม

สภาพการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.75	0.765	มาก
2. ด้านการเรียนการสอน	4.05	0.765	มาก
3. ด้านนักศึกษา	3.65	0.390	มาก
4. ด้านอาจารย์	4.05	0.563	มาก
5. ด้านแหล่งเรียนรู้	3.36	0.439	ปานกลาง
6. ด้านการวิจัย	3.61	0.669	มาก
7. ด้านการบริการวิชาการ	4.10	0.713	มาก
8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	4.05	0.415	มาก

9. ด้านการบริหาร	4.07	0.631	มาก
โดยรวม	3.90	0.405	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.405) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.713) รองลงมา คือ ด้านการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.631) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ที่ด้านแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = 0.439)

ตารางที่ 4.3 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา	4.25	0.892	มาก
2. วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางพระพุทธศาสนา	4.25	0.842	มาก
3. วิทยาเขตมีการมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับจังหวัด	3.25	0.542	ปานกลาง
4. วิทยาเขตมีหลักสูตรมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับภูมิภาค	3.25	0.508	ปานกลาง
5. วิทยาเขตมีการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะด้านพระพุทธศาสนาที่หลากหลาย	3.75	0.765	มาก
โดยรวม	3.75	0.778	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75, S.D. = 0.778) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.842) รองลงมา คือ วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.892) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิทยาเขตมีการมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 0.542)

ตารางที่ 4.4 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของพระพุทธศาสนา	4.75	0.440	มากที่สุด
2. วิทยาเขตมีการอบรมการสอนแบบบูรณาการพระพุทธศาสนาในเนื้อหา	4.25	0.752	มาก
3. วิทยาเขตมีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา	3.50	0.508	ปานกลาง
4. วิทยาเขตมีการจัดระบบวางแผนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนา	4.00	0.718	มาก
5. วิทยาเขตได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3.75	0.854	มาก
โดยรวม	4.05	0.765	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.765) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.440) รองลงมา คือ วิทยาเขตมีการอบรมการสอนแบบบูรณาการพระพุทธศาสนาในเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.452) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาเขตมีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 0.508) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านนักศึกษา

ด้านนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักศึกษาเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน	3.00	0.718	ปานกลาง
2. นักศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3.50	0.508	ปานกลาง

3. นักศึกษาสามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตได้อย่างเหมาะสม	3.75	0.842	มาก
4. นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางพระพุทธศาสนา แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้	4.00	0.718	มาก
5. นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้ชีวิต ด้วยความสุข	4.00	0.684	มาก
โดยรวม	3.65	0.392	ปานกลาง

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านนักศึกษาอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 0.392) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้ชีวิตด้วยความสุข อยู่ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.684) รองลงมา คือ นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.718) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักศึกษาเข้าใจปรัชญาทาง พระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.718)

ตารางที่ 4.6 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านอาจารย์

ด้านอาจารย์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการเรียน การสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนา	4.50	0.508	มาก
2. อาจารย์มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางพระพุทธศาสนา	4.75	0.440	มากที่สุด
3. อาจารย์มีความสามารถในด้านพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด	3.75	0.702	มาก
4. อาจารย์มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบ หนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ	3.25	0.440	ปานกลาง
5. อาจารย์มีส่วนขับเคลื่อนงานพระพุทธศาสนาใน ระดับจังหวัดและภูมิภาค	4.00	0.642	มาก
โดยรวม	4.05	0.564	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านอาจารย์อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.564) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

อาจารย์มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.440) รองลงมา คือ อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.508) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อาจารย์มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 0.440)

ตารางที่ 4.7 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านแหล่งเรียนรู้

ด้านแหล่งเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา	3.50	0.484	ปานกลาง
2. วิทยาเขตศรีล้านช้างมีเว็บไซต์ แหล่งข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	3.25	0.440	ปานกลาง
3. วิทยาเขตศรีล้านช้างมีหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค	3.50	0.508	ปานกลาง
4. วิทยาเขตศรีล้านช้างศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค	3.25	0.842	ปานกลาง
5. วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการเผยแพร่ข้อมูลผลงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างประเทศ	3.35	0.974	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.440	ปานกลาง

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D = 0.440) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.50, S.D = 0.484) รองลงมา คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างมีหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 0.508) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ น้อยที่สุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค ($\bar{X}$ = 3.25, S.D = 0.842)

ตารางที่ 4.8 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการวิจัย

ด้านการวิจัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้กำหนดหัวข้อวิจัยที่สัมพันธ์กับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	3.50	0.986	ปานกลาง
2. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในจังหวัดเลยและภูมิภาคที่ชัดเจน	3.41	0.858	ปานกลาง
3. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนงานวิจัยที่มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนาที่โดดเด่น	3.43	0.858	ปานกลาง
4. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	3.74	0.620	ปานกลาง
5. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้พัฒนารูปแบบการวิจัยทางพระพุทธศาสนาที่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย	4.00	0.777	ปานกลาง
โดยรวม	3.61	0.668	ปานกลาง

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.668) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างได้พัฒนารูปแบบการวิจัยทางพระพุทธศาสนาที่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.777) รองลงมา คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.620) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในจังหวัดเลยและภูมิภาคที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = 0.853)

ตารางที่ 4.9 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการบริการวิชาการ

ด้านการบริการวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	4.52	0.966	มาก
2. วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	4.24	0.775	มาก

3. วิทยาเขตได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม	4.28	0.656	มาก
4. วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	4.17	0.906	มาก
5. วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง	3.30	0.662	ปานกลาง
โดยรวม	4.10	0.713	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านการบริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.713) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.966) รองลงมา คือ วิทยาเขตได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.656) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = 0.662)

ตารางที่ 4.10 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตได้มีจุดเน้นเกี่ยวกับกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา	3.93	0.821	มาก
2. วิทยาเขตมีการส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	4.31	0.820	มาก
3. วิทยาเขตศรีล้านช้างเสริมสร้างความเข้มแข็งกิจกรรมพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	4.19	0.392	มาก
4. วิทยาเขตศรีล้านช้างดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา	4.00	0.486	มาก
5. วิทยาเขตศรีล้านช้างกำหนดหรือสร้างมาตรฐานทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา	3.83	0.575	มาก
โดยรวม	4.05	0.415	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ด้านทำนุบำรุงศิลปะ

และวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.415) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ วิทยาเขตมีการส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.820) รองลงมา คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างเสริมสร้างความเข้มแข็งกิจกรรมพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.392) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิทยาเขตศรีล้านช้างกำหนดหรือสร้างมาตรฐานทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.575)

ตารางที่ 4.11 แสดงสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างด้านการบริหาร

ด้านการบริหาร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วิทยาเขตมีนโยบายความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน	4.59	0.496	มากที่สุด
2. วิทยาเขตมีการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน	4.02	0.802	มาก
3. วิทยาเขตให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมวิชาการเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3.98	0.789	มาก
4. วิทยาเขตส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3.96	0.846	มาก
5. วิทยาเขตสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3.78	0.691	มาก
โดยรวม	4.07	0.631	มาก

จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง . ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.631) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ วิทยาเขตมีนโยบายความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.496) รองลงมา คือ วิทยาเขตมีการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.802) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตามลำดับและน้อยที่สุด คือ วิทยาเขตสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.691)

1.3 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความ เป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีล้านช้าง จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 รูป/คน พระสังฆาธิการ จำนวน 3 รูป และผู้บริหารหน่วยงาน 3 คน โดยสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 2 – 5 ธันวาคม พ.ศ. 2565 เพื่อศึกษาแนวความคิดของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตามกรอบประเด็น เกี่ยวกับสภาพปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการพัฒนา ใน 9 ด้านที่ต้องการศึกษา โดยดำเนิน สัมภาษณ์ไปที่ละด้าน ๆ จนครบตามประเด็นที่ต้องการศึกษา จัดเป็นบันทึกและบันทึกเทป ผลการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านหลักสูตร คือ หลักสูตรไม่ หลากหลาย หลักสูตรไม่เป็นที่สนใจของผู้เรียน หลักสูตรไม่ครอบคลุมในกลุ่มบุคคลต่าง ๆ หลักสูตร ยังไม่ชัดเจนในความเป็นเลิศทางพระพุทธศาสนา

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านหลักสูตร คือ มีหลักสูตรระยะ สั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการเรียนการสอน

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านการเรียนการสอน คือ การเรียน การสอนยังไม่เป็นไปตามแนวทางในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนไม่กระบวนกร Active Learning การบูรณาการการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนายังไม่เห็นภาพที่ชัดเจน

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน คือ นักศึกษามี ความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

3. ด้านนักศึกษา

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านนักศึกษา คือ นักศึกษายังไม่มี คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเอาใจใส่ต่อสังคมเท่าที่ควร นักศึกษาไม่ค่อยได้ลงสัมผัสกับชุมชนและ การแก้ปัญหาสังคม

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านนักศึกษา คือ นักศึกษาได้ แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม

4. ด้านอาจารย์

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านอาจารย์ คือ อาจารย์ยังไม่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจารย์ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมของจังหวัด อาจารย์ไม่ค่อยมีผลงานวิชาการที่ได้รับการยอมรับ

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านอาจารย์ คือ อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

5. ด้านแหล่งเรียนรู้

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านแหล่งเรียนรู้ คือ หน่วยงานจากภายนอกยังไม่รู้จักมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขาดความโดดเด่นในการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้ คือ ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรมจังหวัดเลย

6. ด้านการวิจัย

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านการวิจัย คือ งานวิจัยทางพระพุทธศาสนายังไม่โดดเด่น ยังไม่ได้รับกล่าวถึงและอ้างอิงในทางวิชาการมาก ผลงานวิจัยจำนวนน้อย

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านการวิจัย คือ งานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ ผลิตงานวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ

7. ด้านการบริการวิชาการ

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านการบริการวิชาการ คือ การบริการทางวิชาการยังไม่เป็นที่ต้องการทางสังคมชัดเจน ไม่ได้นำเอาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาไปให้บริการสังคมชัดเจน การสร้างองค์ความรู้เพื่อนำมาบริการวิชาการยังไม่มีในทางปฏิบัติเป็นรูปธรรม

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านการบริการวิชาการ คือ สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคม

ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง

8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คือ ยังไม่มีการกำหนดทิศทางการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน ยังขาดมาตรฐานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คือ การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ การศึกษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในเป็นแกนหลักของสังคม 3. สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

9. ด้านการบริหาร

สภาพปัญหา/อุปสรรค:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของด้านการบริหาร คือ บุคลากรยังขาดการประพัตติตนเป็นพุทธมามกะที่ดี ขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีปรับใช้ในองค์กร ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย กิจกรรมมหาวิทยาลัย ข้อมูลข่าวสารที่มากพอ

แนวทางแก้ปัญหา:

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางแก้ปัญหาด้านการบริหาร คือ บุคลากรมีความประพัตติที่เป็นชาวพุทธที่ดี วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย 4. มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น

ระยะที่ 2 พิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. การสังเคราะห์ข้อค้นพบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร การศึกษาเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย 2. มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง 3. มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง

2. ด้านการเรียนการสอน พบว่า มีเป้าหมาย คือ นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบสามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

3. ด้านนักศึกษา พบว่า มีเป้าหมาย คือ นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม

4. ด้านอาจารย์ พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา 2. อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

5. ด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่า มีเป้าหมาย คือ มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย

6. ด้านการวิจัย พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา 2. มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา 3. มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ 4. ผลิตงานวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา 5. มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ

7. ด้านการบริการวิชาการ พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา 2. มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ 3. มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม 4. มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง

8. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ 2. การรักษาระเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม 3. สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

9. ด้านการบริหาร พบว่า มีเป้าหมาย คือ 1. บุคลากรมีความประพฤติดีที่เป็นชาวพุทธที่ดี 2. วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University 3. มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย 4. มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น

2. ยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 1)

จากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ และได้วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร สามารถยกร่างข้อเสนอแนวทาง (ร่างที่ 1) ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์:

มุ่งสู่การเป็นสถาบันเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค

พันธกิจ:

1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม
2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาสังคม
3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น
4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส

วัตถุประสงค์:

1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการ ศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็น ประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของ พระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคม โลก

5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

วิถีแห่งการพัฒนา:

วิถี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด

มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย

แนวทาง:

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียก เก็บหน่วยกิต
2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill

3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

มรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจิตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย

แหล่งเรียนรู้

เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย

แนวทาง:

1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน

มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้

การเรียนการสอน

เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

แนวทาง:

1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา

นักศึกษา

เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรู้ เปิดชอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่ง

การเรียนรู้พุทธ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง:

1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรใน

ศาสตร์ต่าง ๆ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ
2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับ

การพัฒนาในสังคม

วิถี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการ

พระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: ผลิตงานวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทาง

พระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับ

องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”

มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิถี” อายตนะทั้ง ๖ ประตูลู่สู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อ
คนอื่น ๆ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่
ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

แนวทาง:

1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความ
โดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของ
ชุมชนต่าง ๆ

มรรคาที่ 3.3 “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดสัมมนาวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลับสู่ ความสว่าง สงบ

มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ประทับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่
ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

แนวทาง:

1. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา
2. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย ๔ พ : พระ-พี่(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัดเพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนให้นักศึกษาออกบริการวิชาการแก่สังคม
2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ

มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพรากร ในทุกช่วงจังหวะ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. จัดการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง
2. มีหลักสูตรพัฒนาธรรมศึกษาให้ผู้ต้องขัง

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง

มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR

การบริหาร

เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติดีเป็นชาวพุทธที่ดี

แนวทาง:

1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กร

ยั่งยืน

มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University

การบริหาร

เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University

แนวทาง:

1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม
2. พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University
3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยายพื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด
4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน

สอน

มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่

COMMUnitaction

การบริหาร

เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย

แนวทาง:

1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ
2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ

มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้องค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย

โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม

การบริหาร

เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น

แนวทาง:

1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (ร่างข้อเสนอที่ 1) ผู้วิจัยได้นำทำการในขั้นตอนที่ 2 คือการพิจารณาร่างแนวทาง โดยใช้แนวทางแบบขนาน(pararell) คือ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interveiw) ระหว่างวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2565 และทำการเสนอต่อการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ณ ห้องกว้าง รอบคอบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้ววิเคราะห์ผลสรุปเป็นภาพรวมเสร็จแล้วปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างข้อเสนอที่ 2) จากการตรวจสอบและการให้ข้อเสนอแนะนั้น ได้ใช้หลักในการพิจารณาในการคาดคะเน โอกาสความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบาย ใช้เกณฑ์ความเหมาะสม

(propriety) ความเป็นไปได้ (feasibility) ความสอดคล้อง (congruity) หลักประโยชน์ (utility) และการยอมรับ (acceptable) ดังจะนำเสนอผลจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interview)

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 7 ท่าน โดยสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2565 ปรากฏผลดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ

1. ควรมีการขยายความอธิบายเพิ่มขึ้นให้ชัดเจนในแต่ละประเด็น
2. ตรวจสอบการพิมพ์ให้ถูกต้อง
3. คำภาษาอังกฤษให้เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

1.2 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ

1. วิสัยทัศน์ ควรมีการขยายความอธิบายเพิ่มขึ้น
2. พันธกิจควรมีการปรับข้อความให้ชัดเจนในเป้าหมาย
3. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านการเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ เพิ่มข้อความ “ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต”
4. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านนักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพิ่มข้อความ “และพระพุทธศาสนา”
5. แผนงานที่ 4 ควรปรับให้ตรงในเรื่องการสนับสนุนทุนวิจัย หรือไม่ในด้านการสนับสนุนทุนวิจัยควรแยกแผนงานด้านการสนับสนุนทุนการวิจัยออกจากแผนงานการจัดสรรทรัพยากรการวิจัยจะได้ครอบคลุม
6. มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรู้ เปิดชอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มข้อความ “ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก”

7. ผลการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

ผลการตรวจสอบและเสนอแนะร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (ร่างข้อเสนอที่ 1) จากการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ณ ห้องกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งเข้าร่วมสนทนา จำนวน 12 ท่าน จากการสนทนากลุ่มได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังต่อไปนี้

2.1 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ

1. ควรมีการนำประเด็นการพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้กระชับในแต่ละมรรคาให้อ่านเข้าใจง่าย

2. ในมรรคาแต่ละมรรคา ควรมีการจัดวางด้านการพัฒนาที่ชัดเจน

3. ตรวจสอบการพิมพ์ให้ถูกต้อง

2.2 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ

1. วิสัยทัศน์ ความปรับเปลี่ยนข้อความ “มุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค”

2. พันธกิจควรนำพันธกิจแผนกลยุทธ์ 2555 – 2559 มาปรับใช้

3. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านการเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ เพิ่มข้อความ “ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต”

4. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านนักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพิ่มข้อความ “และพระพุทธศาสนา”

5. มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มข้อความ “ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก”

ยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างข้อเสนอที่ 2)

ผลจากการตรวจสอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interview) ระหว่างวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2565 และทำการเสนอต่อการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ณ ห้องกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (ร่างข้อเสนอที่ 2) ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์:

วิทยาเขตศรีล้านช้างมุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค

พันธกิจ:

1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต และเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น

2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม

3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น โดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม และสร้างมาตรฐานแก่ชุมชนและท้องถิ่น

5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส ก้าวสู่ Digital University

วัตถุประสงค์:

1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการ ศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำมาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็น ประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของ พระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคม โลก

5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

วิถิแห่งการพัฒนา:

วิถิ ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด

มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย

แนวทาง:

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียน เก็บหน่วยกิต
2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill
3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

มรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย

แหล่งเรียนรู้

เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย

แนวทาง:

1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน

มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้

การเรียนการสอน

เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต
ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

แนวทาง:

1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา

นักศึกษา

เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคมและ
พระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่ง

การเรียนรู้พุทธ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทัน
ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

แนวทาง:

1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรใน
ศาสตร์ต่าง ๆ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ
2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับ
การพัฒนาในสังคม

วิถี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการ
พระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

เป้าหมาย: ส่งเสริมการทำวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทาง

พระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับ

องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”

มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิถี” อายุตนะทั้ง ๖ ประตูลู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อ

คนอื่น ๆ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่

ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

แนวทาง:

1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความ

โดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของ

ชุมชนต่าง ๆ

มรรคาที่ 3.3 “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดสัมมนาวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลัสู่ ความสว่าง สงบ

มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ประทับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่

ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

แนวทาง:

1. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา
2. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย ๔ พ : พระ-พี่(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัดเพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนให้นักศึกษาออกบริการวิชาการแก่สังคม

2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ

มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพรากร ในทุกช่วงจังหวะ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. จัดการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง
2. มีหลักสูตรพัฒนาธรรมศึกษาให้ผู้ต้องขัง

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง

มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR

การบริหาร

เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติดีเป็นชาวพุทธที่ดี

แนวทาง:

1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กร

ยั่งยืน

มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University

การบริหาร

เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University

แนวทาง:

1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม
2. พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University
3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยายพื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด
4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน

สอน

มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่

COMMUnitaction

การบริหาร

เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย

แนวทาง:

1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ
2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ

มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย

โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม

การบริหาร

เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น

แนวทาง:

1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

ระยะที่ 2 การตรวจสอบร่างข้อเสนอ

การตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างเป็นขั้นตอนการวิจัยใน ระยะที่ 3 เป็นการรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยผู้บริหาร อาจารย์พนักงานเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม กว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1. ผลการประชาพิจารณ์ (Public hearing)

การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยผู้บริหาร อาจารย์พนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม กว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 โดยผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ

1. ควรปรับปรุงสำนวนภาษาให้มีความสละสลวย อ่านเข้าใจง่าย
2. เป้าหมาย แนวทางควรมีความเป็นรูปธรรมนำไปปฏิบัติได้
3. ควรตระหนักเกี่ยวกับปัญหาของมหาวิทยาลัยสงฆ์

1.2 ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ

1. วิธีแห่งการพัฒนา: วิธี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จาก เกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต เพิ่มด้านนักศึกษา เป้าหมาย: ควรเพิ่ม นักศึกษามีทักษะ ภาษาอังกฤษที่สื่อสารได้ดี

2. มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: ควรเพิ่มการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

3. มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม ด้านการบริหาร เป้าหมาย: ควรเพิ่มจัดตั้งวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ

1.3 ข้อเสนอเพิ่มเติมแนะอื่น ๆ

ในการจัดทำกรรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยผู้บริหาร อาจารย์พนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม กว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีผู้เข้ารับได้แสดงความคิดเห็นไว้ในประเด็นดังนี้

1. การจัดทำวิจัยเรื่องนี้ ได้นำเข้าสู่การประชุมครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก เหมือนทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจะมีเป้าหมายหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายมากขึ้น แต่ก่อนเป็นการทำงานของงานแผนและนโยบาย แล้วก็นำมาให้ผู้บริหารประกาศใช้

2. ถือว่าเป็นแนวทางที่ทำมา สามารถครอบคลุมและสอดคล้องกับ และเป้าหมาย และมีความเหมาะสม มีประโยชน์กับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งต้อง

อาศัยแรงงานผู้รับผิดชอบ ที่ได้ทำหน้าที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินงานของวิทยาเขต

2. การตรวจสอบปรับปรุงครั้งสุดท้าย

การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยผู้บริหาร อาจารย์พนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม กว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (ร่างข้อเสนอสุดท้าย) ตามหลักข้อเสนอเชิงนโยบายที่เหมาะสมและเป็นไปได้ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์:

วิทยาเขตศรีล้านช้างมุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค

พันธกิจ:

1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต และเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น
2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม
3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น โดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม
4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม และสร้างมาตรฐานแก่ชุมชนและท้องถิ่น
5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส ก้าวสู่ Digital University

วัตถุประสงค์:

1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”
2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด
3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของ พระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคม โลก

5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

วิถิแห่งการพัฒนา:

วิถิ ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด

มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย

แนวทาง:

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียน

เก็บหน่วยกิต

2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill

สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill

3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

นักศึกษา

เป้าหมาย: นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษที่สื่อสารได้ดี

แนวทาง:

1. ควรมีการพัฒนาทักษะผู้เรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. ควรมีการทดสอบความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก่อนจบการศึกษา

มรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย

แหล่งเรียนรู้

เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย

แนวทาง:

1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและ

ปัจจุบัน

มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้

การเรียนการสอน

เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิथाเขต ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

แนวทาง:

1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา

นักศึกษา

เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคมและพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

แนวทาง:

1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ

เป้าหมาย: มีหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

แนวทาง:

1. มีการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรนานาชาติ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ
2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับการพัฒนาในสังคม

วิธี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

เป้าหมาย: ส่งเสริมการทำวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”

มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิถี” อายุตนะทั้ง ๖ ประตูลู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ

อาจารย์

เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

แนวทาง:

1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความโดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ

มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในเป็นแกนหลักของสังคม

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของชุมชนต่าง ๆ

มรรคาที่ 3.3 “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา

การวิจัย

เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ

แนวทาง:

1. สนับสนุนทุนวิจัย

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา

แนวทาง:

1. จัดสัมมนาวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติ

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

แนวทาง:

1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลัสู่ ความสว่าง สงบ

มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ประทับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่

ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

แนวทาง:

1. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา

2. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมทาง

พระพุทธศาสนา

มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย ๔ พ : พระ-พี่(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัดเพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม

แนวทาง:

1. มีกิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนให้นักศึกษาออกบริการวิชาการแก่สังคม

2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ

มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพรากร ในทุกช่วงจังหวะ

หลักสูตร

เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. จัดการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง

การบริการวิชาการ

เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง

แนวทาง:

1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง
2. มีหลักสูตรพัฒนาศรัทธาธรรมศึกษาให้ผู้ต้องขัง

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง

มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR

การบริหาร

เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติที่เป็นชาวพุทธที่ดี

แนวทาง:

1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กร

ยั่งยืน

มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University

การบริหาร

เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University

แนวทาง:

1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม
2. พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University
3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยายพื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด
4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน

สอน

มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่

COMMUnitaction

การบริหาร

เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย

แนวทาง:

1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ
2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ

มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้องค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้ในดั้านกฎหมาย

โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม

การบริหาร

เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น

แนวทาง:

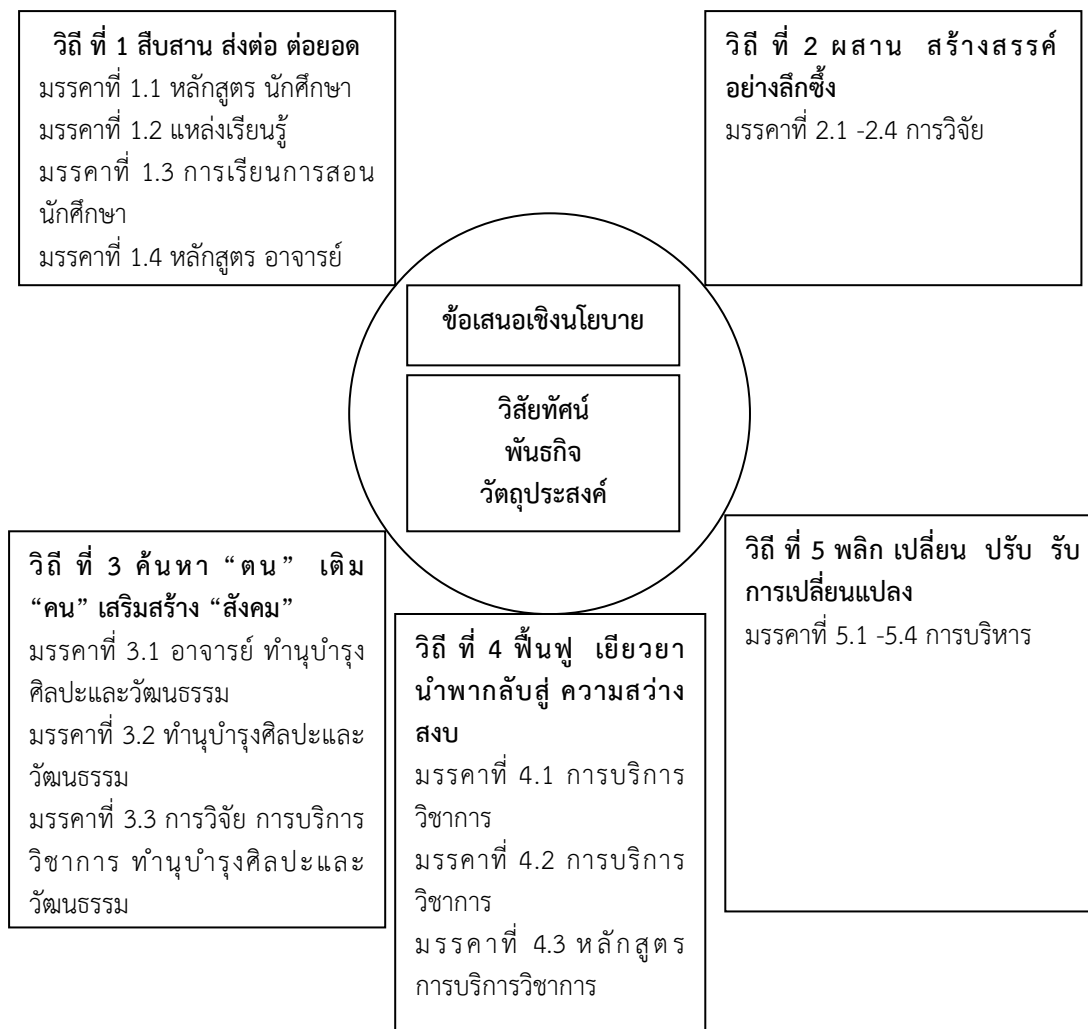
1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

เป้าหมาย: มีการจัดตั้งวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ

แนวทาง:

1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ดังรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เรียงลำดับตามหัวข้อดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยการศึกษาแบบสามเส้า (triangulation) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Research Method) เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จากการการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) พบว่า วิทยาเขตศรีล้านช้างให้ความสำคัญ “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา” ในระดับนโยบาย โดยพบอยู่ในแผนกลยุทธ์ (2555 – 2559) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างเป็นต้นมาทั้งในส่วนของ วิสัยทัศน์ (Vision Statements): มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมการวิจัยทางพระพุทธศาสนา และปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy): ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

จากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผลการวิจัยพบว่า จากตารางพบสภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.405) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.713) รองลงมา คือ ด้านการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.631) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ที่ด้านแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = 0.439)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) พบว่า ไม่ได้มีการดำเนินงานมากเท่าไรนัก จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหา/อุปสรรค คือ สภาพปัญหาของด้านหลักสูตร คือ หลักสูตรไม่หลากหลาย หลักสูตรไม่เป็นที่สนใจของผู้เรียน หลักสูตรไม่ครอบคลุมในกลุ่มบุคคลต่าง ๆ หลักสูตรยังไม่ชัดเจนในความเป็นเลิศทางพระพุทธศาสนา ด้านการเรียนการสอน คือ การเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามแนวทางในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนไม่กระบวนกร Active Learning การบูรณา

การการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนายังไม่เห็นภาพที่ชัดเจน ด้านนักศึกษา คือ นักศึกษายังไม่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเอาใจใส่ต่อสังคมเท่าที่ควร นักศึกษาไม่ค่อยได้ลงสัมผัสกับชุมชนและการแก้ปัญหาสังคม ด้านอาจารย์ คือ อาจารย์ยังไม่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจารย์ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมของจังหวัด อาจารย์ไม่ค่อยมีผลงานวิชาการที่ได้รับการยอมรับ ด้านแหล่งเรียนรู้ คือ หน่วยงานจากภายนอกยังไม่รู้จักมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขาดความโดดเด่นในการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย คือ งานวิจัยทางพระพุทธศาสนายังไม่โดดเด่น ยังไม่ได้รับกล่าวถึงและอ้างอิงในทางวิชาการมาก ผลงานวิจัยจำนวนน้อย ด้านการบริการวิชาการ คือ การบริการทางวิชาการยังไม่เป็นที่ต้องการทางสังคมชัดเจน ไม่ได้นำเอาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาไปให้บริการสังคมชัดเจน การสร้างองค์ความรู้เพื่อนำมาบริการวิชาการยังไม่มีในทางปฏิบัติเป็นรูปธรรม ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม คือ ยังไม่มีการกำหนดทิศทางในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน ยังขาดมาตรฐานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้านการบริหาร คือ บุคลากรยังขาดการประพุดิตนเป็นพุทธมามกะที่ดี ขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในองค์กร ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย กิจกรรมมหาวิทยาลัย ข้อมูลข่าวสารที่มากพอ

จากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ และได้วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร สามารถยกร่างข้อเสนอแนวทาง (ร่างที่ 1) ประกอบด้วย

1. ทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์: มุ่งสู่การเป็นสถาบันเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค พันธกิจ: 1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม 2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาสังคม 3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส วัตถุประสงค์: 1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท” 2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด 3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก 4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก 5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุณค่า และสมประโยชน์

2. การนำสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 วิธีแห่งการพัฒนา 18 มรรคา 9 ด้านการพัฒนา 24 เป้าหมาย 34 แนวทาง ดังนี้

วิธีแห่งการพัฒนา: วิธี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย แนวทาง: 1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียนเก็บหน่วยกิต 2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill 3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ มรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจิตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย แหล่งเรียนรู้ เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย แนวทาง: 1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและปัจจุบัน มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้อยมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ การเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ แนวทาง: 1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา นักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ หลักสูตร เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ อาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ 2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับการพัฒนาในสังคม

วิธี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา การวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน การวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา การวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา การวิจัย เป้าหมาย: ผลิตงานวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

วิธี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม” มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิธี” อายุตนทั้ง ๖ ประตู่สู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ อาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ แนวทาง: 1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความโดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ มรรคาที่ 3.2

“ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม แนวทาง:
1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของชุมชนต่าง ๆ มรรคาที่ 3.3
“ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา การวิจัย เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำ
วิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย การบริการวิชาการ
เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดสัมมนาวิชาการ
พระพุทธศาสนานานาชาติ ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณี
วัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ แนวทาง: 1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทาง
พระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลัสู่ ความสว่าง สงบ มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-
เข้าถึง-ประทับใจ” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค
ประชาชน การบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับ
หน่วยงานต่าง ๆ แนวทาง: 1. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนา
สังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา 2. ร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและ
เอกชน จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย 4 พ : พระ-พี
(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้
คำปรึกษาทางจิต นักบำบัด เพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่อง
เหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้ การบริการวิชาการ เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทาง
วิชาการช่วยเหลือทางสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมบูรณาการเรียนสอนให้นักศึกษาออกบริการ
วิชาการแก่สังคม 2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ มรรคาที่ 4.3
“โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก
และพลัดพราก ในทุกช่วงจังหวะ หลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง แนวทาง: 1. จัดการ
เรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง การบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง
แนวทาง: 1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง 2. มีหลักสูตรพัฒนาธรรมศึกษาให้ผู้ต้องขัง

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบ
บริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR การบริหาร เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติดีที่เป็น
ชาวพุทธที่ดี แนวทาง: 1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กรยั่งยืน
มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University การบริหาร เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น
Digital University แนวทาง: 1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม
2. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University 3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยาย
พื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด 4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการ
สอน มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ COMMUnitaction การ
บริหาร เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย แนวทาง: 1. จัดทำสื่อ
ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ 2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ มรรคาที่
5.4 “ปฏิรูป” ทั้องค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้องด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบ

บริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม การบริหาร เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น แนวทาง: 1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

5.1.2 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การตรวจสอบร่างระยะที่ 1 จากการตรวจสอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Experts In – depth Interveiw) ระหว่างวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2565 พบว่า ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ มีดังนี้ 1. ควรมีการนำประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ให้กระชับในแต่ละมรรคาให้อ่านเข้าใจง่าย 2. ในแผนงานที่ 2 ควรปรับเป็น “การพัฒนาสมรรถภาพนักวิจัย” 3. ตรวจสอบการพิมพ์ให้ถูกต้อง ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ มีดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ ควรมีการขยายความอธิบายเพิ่มขึ้น 2. พันธกิจควรมีการปรับข้อความให้ชัดเจนในเป้าหมาย 3. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านการเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ เพิ่มข้อความ “ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต” 4. ในมรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ย้อมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านนักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพิ่มข้อความ “และพระพุทธศาสนา” 5. แผนงานที่ 4 ควรปรับให้ตรงในเรื่องการสนับสนุนทุนวิจัย หรือไม่ในด้านการสนับสนุนทุนวิจัยควรแยกแผนงานด้านการสนับสนุนทุนการวิจัยออกจากแผนงานการจัดสรรทรัพยากรการวิจัยจะได้ครอบคลุม 6. มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักสูตรในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มข้อความ “ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก”

การเสนอต่อการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ณ ห้องกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่า ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ มีดังนี้ 1. ควรมีการนำประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ให้กระชับในแต่ละมรรคาให้อ่านเข้าใจง่าย 2. ในมรรคาแต่ละมรรคา ควรมีการจัดวางด้านการพัฒนาที่ชัดเจน 3. ตรวจสอบการพิมพ์ให้ถูกต้อง ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ ความปรับเปลี่ยนข้อความ “มุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค” 2. พันธกิจควรนำพันธกิจแผนกลยุทธ์ 2555 – 2559 มาปรับใช้

การตรวจสอบระยะที่ 2 การรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) โดยผู้บริหาร อาจารย์พนักงานเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม กว้าง รอบคอบ อาคาร 90 ปี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย โดยผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอในภาพรวมของร่างข้อเสนอ 1. ควรปรับปรุงสำนวนภาษาให้มีความ

สละสลวย อ่านเข้าใจง่าย 2. เป้าหมาย แนวทางควรมีความเป็นรูปธรรมนำไปปฏิบัติได้ 3. ควรตระหนักเกี่ยวกับปัญหาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ข้อเสนอแนะปรับปรุงร่างข้อเสนอ 1. วิถีแห่งการพัฒนา: วิถี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต เพิ่มด้านนักศึกษา เป้าหมาย: ควรเพิ่ม นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษที่สื่อสารได้ดี 2. มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรู้ เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: ควรเพิ่มการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ 3. มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กรสู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม ด้านการบริหาร เป้าหมาย: ควรเพิ่มจัดตั้งวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ ข้อเสนอเพิ่มเติมแนะอื่น ๆ ในการจัดทำกรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) ได้มีผู้เข้ารับได้ แสดงความคิดเห็นไว้ในประเด็นดังนี้ 1. การจัดทำวิจัยเรื่องนี้ ได้นำเข้าสู่การประชุมครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก เหมือนทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจะมีเป้าหมายหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายมากขึ้น แต่ก่อนเป็นการทำงานของงานแผนและนโยบาย แล้วก็นำมาให้ผู้บริหารประกาศใช้ 2. ถือว่าเป็นแนวทางที่เข้ามาสามารถครอบคลุมและสอดคล้องกับเป้าหมาย และมีความเหมาะสม มีประโยชน์กับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งต้องอาศัยแรงงานผู้รับผิดชอบ ที่ได้ทำหน้าที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินงานของวิทยาเขต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประกอบด้วย 5 วิถีแห่งการพัฒนา 18 มรรคา 9 ด้านการพัฒนา 27 เป้าหมาย 38 แนวทาง ที่ผู้วิจัยค้นพบตามลำดับดังนี้

1. ทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์: วิทยาเขตศรีล้านช้างมุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค พันธกิจ: 1. ผลิtbัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต และเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น 2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม 3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น โดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม และสร้างมาตรฐานแก่ชุมชนและท้องถิ่น 5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส ก้าวสู่ Digital University วัตถุประสงค์: 1. ผลิtbัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาตินานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท” 2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด 3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก 5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

2. การนำสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย วิธีแห่งการพัฒนา:

วิธี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย แนวทาง: 1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียนเก็บหน่วยกิต 2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill 3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ เป้าหมาย: นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษที่สื่อสารได้ดี แนวทาง: 1. ควรมีการพัฒนาทักษะผู้เรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2. ควรมีการทดสอบความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก่อนจบการศึกษามรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย ด้านแหล่งเรียนรู้ เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย แนวทาง: 1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและปัจจุบัน มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านการเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขตระยอง สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ แนวทาง: 1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา ด้านนักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคมและพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ เป้าหมาย: มีหลักสูตรพุทธศาสน์นานาชาติ แนวทาง: 1. มีการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสน์เป็นหลักสูตรนานาชาติด้านอาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ 2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับการพัฒนาในสังคม

วิธี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา เป้าหมาย: ส่งเสริมการทำวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทาง

พระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา

วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม” มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิถี” อายุตั้งแต่ 6 ประตู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ ด้านอาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ แนวทาง: 1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความโดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม แนวทาง: 1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของชุมชนต่าง ๆ มรรคาที่ 3.3 “ช่วยโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดสัมมนาวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ แนวทาง: 1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลัสู่ ความสว่าง สงบ มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ประคับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ แนวทาง: 1. รวมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา 2. รวมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย 4 พ : พระ-พี่(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัด เพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้ ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมบูรณาการการเรียนสอนให้นักศึกษาออกบริการวิชาการแก่สังคม 2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพราง ในทุกช่วงจังหวะ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง แนวทาง: 1. จัดการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง แนวทาง: 1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง 2. มีหลักสูตรพัฒนาศรัทธาให้ผู้ต้องขัง

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR ด้านการบริหาร เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติดี เป็นชาวพุทธที่ดี แนวทาง: 1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กรยั่งยืน มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University ด้านการบริหาร เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่

การเป็น Digital University แนวทาง: 1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม 2. พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University 3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยายพื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด 4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ COMMUnitaction ด้านการบริหาร เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย แนวทาง: 1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ 2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม ด้านการบริหาร เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น แนวทาง: 1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย เป้าหมาย: มีการจัดตั้งวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ แนวทาง: 1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยที่เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการอภิปรายผล 2 ประเด็น คือ 1. ประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย และ 2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

5.2.1 ประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ วิธีการวิจัยแบบ การวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม (participatory policy research: PPR) โดย วิโรจน์ สารรัตน์ได้พัฒนามาจาก policy research ของ Majchrzak (วิโรจน์ สารรัตน์: 2553) ซึ่งมี 2 แนวคิดที่สำคัญคือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการวิจัย (design of study) ว่าสามารถดัดแปลง (adapting) ผสม (combining) หรือปรับปรุง (improving) ให้มีความเหมาะสมได้ซึ่งส่วนใหญ่มักจะไม่ทำระเบียบวิธีวิจัยแบบเดียวกัน แต่จะทำระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (mix methodology) เพื่อให้ได้ข้อมูลในการยกย่องข้อเสนอเชิงนโยบายจากหลากหลายแหล่ง ตามหลักสามเส้า (triangulation) เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในเวลาเดียวกันในขั้นตอนการวิจัย ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนาร่างในขั้นตอนแรกนั้น ได้ดำเนินการวิจัย 3 วิธี เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นร่างที่ 1 คือ การวิเคราะห์เอกสาร (documentary study) การศึกษาเชิงสำรวจ (survey study) และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (in-depth interview) ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยทั้งสามวิธีครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลมาประกอบพิจารณาจัดทำร่างข้อเสนอเป็นไปอย่างครอบคลุม มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาตลอดจนความเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. แนวคิดที่ว่างงานวิจัยส่วนใหญ่จะจบลงตรงที่มีการสรุปผลและการให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย แต่การวิจัยเชิงนโยบายจะไม่หยุดลงเพียงข้อเสนอแนะที่มำเท่านั้น แต่จะศึกษาต่อเนื่องเพื่อคาดคะเนถึงโอกาสในการปฏิบัติ (estimating the probability of implementation) ของข้อเสนอแนะด้วย โดยในขั้นตอนพิจารณาร่างข้อเสนอ ในขั้นตอนที่ 2 ได้ใช้หลักการการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมกันคิด ร่วมกันวิเคราะห์ และร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนแรกมาใช้ประกอบการพิจารณาเสมือนเป็นการวิเคราะห์อิทธิพลและทำให้การสนับสนุนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปในตัว ขณะเดียวกันก็พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติด้วย ซึ่งจะส่งผลต่อร่างข้อเสนอตามหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นไปตามหลักการรูปแบบกลุ่ม (group model) ของ Razik & Swanson (2001) ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมและการหาจุดร่วมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ โดยอาศัยหลักการเสียงข้างมาก การประนีประนอมและการเจรจาต่อรอง รูปแบบระบบ (system model) ยึดแนวคิดที่ว่างนโยบายเป็นปัจจัยป้อนออก (output) ที่เกิดจากปัจจัยป้อนเข้า (input) ของปัญหา ความต้องการหรือข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในองค์กรหรือสังคม แล้วมีกระบวนการ (process) ของโครงสร้างองค์การหรือสังคมที่กำหนดเป็นนโยบายออกมา รูปแบบกระบวนการ (process model) การยึดหลักการมีส่วนร่วม (participation) จากบุคคลในระดับฐานราก (grounded or grass root) เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ความเหมาะสม ความสอดคล้อง มีประโยชน์และความเป็นไปได้และการยอมรับ ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นขั้นตอนการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ดังนั้น จากกระบวนการการวิจัยที่ยึดหลักการสำคัญดังกล่าวข้างต้น เป็นกระบวนการที่เชื่อถือได้ว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อเสนอที่ดี มีความสอดคล้อง มีความเหมาะสม มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้และเป็นที่ยอมรับกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ประเด็นเกี่ยวกับศึกษาสภาพการดำเนินงานความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยการศึกษาแบบสามเส้า (triangulation) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Research Method) เพื่อเป็นการ

ตรวจสอบข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จากการการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) พบว่า วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการให้ความสำคัญ “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา” ในระดับนโยบาย โดยพบอยู่ในแผนกลยุทธ์ (2555 – 2559) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นต้นมาทั้งในส่วนของ วิสัยทัศน์ (Vision Statements): มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมการวิจัยทางพระพุทธศาสนา และปรัชญาของวิทยาเขต (Philosophy): ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา จากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผลการวิจัยพบว่า จากตารางพบว่า สภาพการดำเนินการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.405) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.713) รองลงมา คือ ด้านการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.631) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ที่ด้านแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = 0.439) แต่ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) พบว่า ไม่ได้มีการดำเนินงานมากเท่าไรนัก ซึ่งเป็นไปได้ว่าความคาดหวังของการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารและกำหนดนโยบาย ยังมองเห็นความสามารถหรือศักยภาพที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างยังสามารถพัฒนาไปอีก โดยจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหา/อุปสรรค คือ สภาพปัญหาของด้านหลักสูตร คือ หลักสูตรไม่หลากหลาย หลักสูตรไม่เป็นที่สนใจของผู้เรียน หลักสูตรไม่ครอบคลุมในกลุ่มบุคคลต่าง ๆ หลักสูตรยังไม่ชัดเจนในความเป็นเลิศทางพระพุทธศาสนา ด้านการเรียนการสอน คือ การเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามแนวทางในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนไม่กระบวนการ Active Learning การบูรณาการเรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนายังไม่เห็นภาพที่ชัดเจน ด้านนักศึกษา คือ นักศึกษายังไม่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเอาใจใส่ต่อสังคมเท่าที่ควร นักศึกษาไม่ค่อยได้ลงสัมผัสกับชุมชนและการแก้ปัญหาสังคม ด้านอาจารย์ คือ อาจารย์ยังไม่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจารย์ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมของจังหวัด อาจารย์ไม่ค่อยมีผลงานวิชาการที่ได้รับการยอมรับ ด้านแหล่งเรียนรู้ คือ หน่วยงานจากภายนอกยังไม่รู้จักมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขาดความโดดเด่นในการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย คือ งานวิจัยทางพระพุทธศาสนายังไม่โดดเด่น ยังไม่ได้รับกล่าวถึงและอ้างอิงในทางวิชาการมาก ผลงานวิจัยจำวนน้อย ด้านการบริการวิชาการ คือ การบริการทางวิชาการยังไม่เป็นที่ต้องการทางสังคมชัดเจน ไม่ได้นำเอาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาไปให้บริการสังคมชัดเจน การสร้างองค์ความรู้เพื่อนำมาบริการวิชาการยังไม่มีในทางปฏิบัติเป็นรูปธรรม ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม คือ ยังไม่มีการกำหนดทิศทางในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน ยังขาดมาตรฐานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้านการบริหาร คือ บุคลากรยังขาดการประพุดิตนเป็นพุทธมามกะที่ดี ขาดการนำ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีปรับใช้ในองค์กร ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย กิจกรรมมหาวิทยาลัย ข้อมูลข่าวสารที่มากพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับนโยบายมาจากส่วนกลางเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีนโยบายและกำหนดพันธกิจ และแผนงานปฏิบัติ ที่เมื่อเริ่มต้นยังไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแผนและนโยบายโดยตรง และเพิ่มมีแผนพัฒนาของวิทยาเขตเองเมื่อปี 2550 ในแผนพัฒนาระยะที่ 10 (2550 – 2554) โดยได้ใช้ข้อมูลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะที่ 10 (2550 – 2554) เป็นแบบในการจัดทำ ไม่ได้มีกระบวนการจัดทำแผน การสื่อสาร สร้างความตระหนักในการนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ทำให้ผลการดำเนินการไม่ค่อยมีความก้าวหน้า และนำมาซึ่งความสำเร็จ ดังที่ได้มีการวิเคราะห์ถึงจุดอ่อน (Weakness) จุดอ่อนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไว้ว่า 1. นักศึกษาเข้าใหม่มีจำนวนลดลง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของมหาวิทยาลัยในช่องทางต่าง ๆ ยังมีไม่มากพอ 2. การดำเนินการจัดทำหลักสูตรนานาชาติสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศยังขาดความหลากหลาย และกระบวนการรับนักศึกษาชาวต่างประเทศยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ เช่น ความรู้พื้นฐานหรือความรู้ความสามารถเฉพาะด้านทำให้เป็นปัญหาในด้านจัดการเรียนการสอน 3. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการ และด้านงานวิจัยทางพระพุทธศาสนาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังไม่ครอบคลุมทุกแขนงที่มีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัย 4. งานวิจัยที่มีการบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาต่อยอดและสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อถ่ายทอดสู่สังคมยังมีปริมาณไม่เพียงพอ 5. การสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีความเข้าใจและความร่วมมือในการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ยังขาดประสิทธิภาพ 6. อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาระบบการศึกษาแบบดิจิทัล ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากร (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2564, หน้า 12)

5.2.2 ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จากสรุปผลการวิจัยที่ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่เชื่อได้ว่ามีความเหมาะสม มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้กับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลในภาพรวม 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความครอบคลุมขององค์ประกอบ

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้งส่วนทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการนำสู่การปฏิบัติ ที่ประกอบด้วย วิธีทั้ง 5 คือ ปรัชญา ประยุกต์ ปฏิบัติ ปฏิถ และปฏิรูป ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีการนำองค์ประกอบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัย ด้าน

การบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหาร มีกำหนดเป้าหมาย และแนวทาง โดยสอดคล้องกับสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558) หน้า 42 - 123) ได้วางกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งในระดับหลักสูตร และระดับคณะ ไว้ดังนี้ กรอบหลักการไว้ว่า องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มี 6 องค์ประกอบ คือ การกำกับมาตรฐาน ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มี 5 องค์ประกอบ คือ ด้านที่ผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการ และสอดคล้องกับ International Livestock Research Institute: ILRI (1995) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของนโยบายที่สำคัญ 2 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ ของนโยบาย (policy objectives) โดยวัตถุประสงค์ของนโยบาย หมายถึง “จุดหมาย” (ends) ที่เป็นที่คาดหวังให้บรรลุผล 2) เครื่องมือของนโยบาย (policy instruments) โดยเครื่องมือของนโยบาย หมายถึง “วิถีทาง” (means) ที่จะทำให้บรรลุผลในจุดหมายนั้น ซึ่งวัตถุประสงค์หนึ่ง ๆ อาจมีวิถีทาง หรือ ทางเลือก ทางเลือก (alternatives) เพื่อการปฏิบัติที่หลากหลาย หรือในทางกลับกัน วิถีทางหรือทางเลือกหนึ่งอาจจะสะท้อนเพื่อการบรรลุจุดหมายเกินกว่าหนึ่งจุดหมายได้

2. ด้านความสอดคล้องกับบริบท

การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างในครั้งนี้เกิดขึ้นจากการศึกษาสภาพบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตามสภาพความเป็นจริง ผ่านกระบวนการพัฒนาร่างข้อเสนอในขั้นตอนที่หนึ่ง และขั้นการวิเคราะห์ร่างในขั้นตอนที่สอง โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ คือ ทิศทางองค์กร และการนำสู่การปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และการรับฟังประชาพิจารณ์ (Public hearing) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่อร่างและตรวจสอบข้อเสนอแนวทาง โดยยึดแนวคิดของ Guskey (2000) คือพิจารณาจากด้านความเหมาะสม (propriety) พิจารณาจากกระบวนการได้มา การใช้ถ้อยคำสำนวน การจัดลำดับ และการมีจุดเด่น ด้านความเป็นไปได้ (feasibility) ด้านความสอดคล้อง NAW(congruity) พิจารณาจากสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างเอง บริบทมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง ความสอดคล้องในองค์ประกอบ เป้าหมาย และแนวทาง ด้านประโยชน์ (utility) พิจารณาผลดีที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร หน่วยงาน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความเป็นไปได้ (feasibility) พิจารณาจากความสามารถนำไปปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติได้

3. ทิศทางขององค์กร

ทิศทางขององค์กร ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์: วิทยาเขตศรีล้านช้างมุ่งสู่ความเป็นสถาบันที่เลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรมในภูมิภาค พันธกิจ: 1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้วิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิทยาเขต และเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสศึกษามากขึ้น 2. สร้างสรรค์งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาสถาบันสงฆ์และสังคม 3. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่ท้องถิ่น โดยใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาสังคมและในการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม 4. ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานประเพณี และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้วิทยาเขตเป็นศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม และสร้างมาตรฐานแก่ชุมชนและท้องถิ่น 5. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส

ก้าวสู่ Digital University

วัตถุประสงค์: 1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท” 2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการสร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด 3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก 4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก 5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์ ถือเป็นการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ดีที่มีความสอดคล้องและครอบคลุมและสอดคล้องกันของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ดังที่ ทวีป ศิลปธรรม (2544) ได้กล่าวไว้ว่า 1. นโยบายที่ดีนั้นจะต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริง มิใช่ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้กำหนดนโยบาย แต่ทั้งนี้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือปฏิกริยาต่าง ๆ จากภายนอกก็ควรนำมาพิจารณาในการกำหนดนโยบาย ด้วยเช่นเดียวกัน 2. นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้ 3. นโยบายที่ดีจะต้องได้รับการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน โดยการกำหนดกลวิธีในการปฏิบัติไว้กว้าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถ

พิจารณาตีความแล้วนำไปปฏิบัติตามความสามารถ สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในขณะนั้น ๆ และเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ 4. นโยบายที่ดีจะต้องมุ่งสนองประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวม และจัดลำดับตามความสำคัญและความจำเป็นก่อน-หลังในการปฏิบัติ 5. นโยบายที่ดีจะต้องเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แลงงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้สมาชิกทุกคนและทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน 6. นโยบายที่ดีจะต้องอยู่ภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์และมีความยืดหยุ่น สามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ เสมอ 7. นโยบายที่ดีจะต้องเป็นจุดรวมหรือศูนย์ประสานสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร กล่าวคือ หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้นโยบายเป็นหลักการในการปฏิบัติภารกิจของตน และใช้เป็นแนวทางในการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ซึ่งมีการกิจที่แตกต่างกันออกไปได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “มีเอกภาพในด้านนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติ” 8. นโยบายที่ดีจะต้องครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย โดยอาศัยข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบแล้ว การกำหนดนโยบายในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้การดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและงานที่กำลังจะดำเนินการในระยะเวลานั้นใกล้เคียงกับงานที่จะต้องดำเนินการในอนาคตมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน 9. นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับปัจจัยภายนอกองค์กร กล่าวคือ จะต้องสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมโดยส่วนรวม ตลอดจนความสนใจหรือความคิดเห็นของสาธารณชน (public interests)

4. การนำสู่การปฏิบัติ

การนำสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ประกอบด้วย 5 วิธีแห่งการพัฒนา 18 มรรคา 9 ด้านการพัฒนา 27 เป้าหมาย 38 แนวทาง ดังนี้

วิธี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มรรคาที่ 1.1 เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนหลากหลายวัย แนวทาง: 1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับธรรมศึกษาสำหรับการเรียนเก็บหน่วยกิต 2. ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม soft skill สำหรับบัณฑิตและศิษย์ในการ re skill และ up skill 3. ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมสำหรับผู้สูงอายุ เป้าหมาย: นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษที่สื่อสารได้ดี แนวทาง: 1. ควรมีการพัฒนาทักษะผู้เรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2. ควรมีการทดสอบความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก่อนจบการศึกษามรรคาที่ 1.2 รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอรรถาธิบาย ด้านแหล่งเรียนรู้ เป้าหมาย: มีศูนย์การศึกษาพระอริยสงฆ์จังหวัดเลย แนวทาง: 1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับพระอริยสงฆ์จังหวัดเลยทั้งในอดีตและปัจจุบัน มรรคาที่ 1.3 ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้ ด้านการเรียนการสอน เป้าหมาย: นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของวิद्याเขตระบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ แนวทาง: 1. มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตอาสา ด้านนักศึกษา เป้าหมาย: นักศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสังคมและพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. มีกิจกรรมค่ายพัฒนาและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ มรรคาที่ 1.4 เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ ด้านหลักสูตร

เป้าหมาย: มีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก แนวทาง: 1. มีการวิเคราะห์หลักธรรมในการบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ต่าง ๆ เป้าหมาย: มีหลักสูตรพุทธศาสนานานาชาติ แนวทาง: 1. มีการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตร์เป็นหลักสูตรนานาชาติด้านอาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้ร่วมสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในศาสตร์ต่าง ๆ 2. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาพระพุทธศาสนาในการบูรณาการกับการพัฒนาในสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การผลิตบัณฑิตถือเป็นความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีงานทำการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงมีความหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามที่ตนเองถนัด และสามารถทำงานเป็นสำหรับโลกในอนาคต ดังที่ ธีรช อารีราษฎร์ และวรปภา อารีราษฎร์ (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษา 4.0 หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เน้นทักษะ 3R8C ได้แก่ มีทักษะการอ่าน การเขียน การคำนวณ และมีทักษะในด้านการคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้มีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์คิดเชิงนวัตกรรมมีทักษะการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ มีทักษะการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ มีทักษะในความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรมมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี มีทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ และเป็นผู้มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมดและเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมี

วิถี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง มรรคาที่ 2.1 ขยายความรู้แจ้งในพระพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนบูรณาการพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนงบประมาณวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มรรคาที่ 2.2 เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน ด้านการวิจัย เป้าหมาย: ,มีงานวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัยในการสังเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 2.3 พัฒนาศาสตร์ตนโดยอิงองค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักธรรมในศาสตร์ต่าง ๆ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย มรรคาที่ 2.4 สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา เป้าหมาย: ส่งเสริมการทำวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดให้มีการอบรมการพัฒนาหัวข้อวิจัยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นมหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนา ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากสังคมในการผลิตองค์ความรู้เพื่อตอบสนองปัญหาทางสังคม สอดคล้องกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ออกกฎกระทรวง ได้จัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา และให้คำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของคณะวิชาทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ได้จัดกลุ่มมหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง 1. มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศาสนา

หลักวิชาการ 2. ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก 3. นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2564, หน้า 2)

วิธี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม” มรรคาที่ 3.1 “เดินตามพุทธวิธี” อายุตั้งแต่ 6 ประตู่สู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ ด้านอาจารย์ เป้าหมาย: อาจารย์ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: การสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ แนวทาง: 1. พัฒนาโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความโดดเด่นสร้างมาตรฐานทางศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ มรรคาที่ 3.2 “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: การรักษาประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนหลักของสังคม แนวทาง: 1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญของชุมชนต่าง ๆ มรรคาที่ 3.3 “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา ด้านการวิจัย เป้าหมาย: มีโครงการความร่วมมือทำวิจัยทางพระพุทธศาสนากับนักวิจัยนานาชาติ แนวทาง: 1. สนับสนุนทุนวิจัย ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: สร้างความร่วมมือทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา แนวทาง: 1. จัดสัมมนาวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติ ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป้าหมาย: สร้างเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ แนวทาง: 1. ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความโดดเด่นที่เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นสถาบันที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน ดังที่อดีตที่เคยเป็นมา การจัดกิจกรรมใด ๆ ของชุมชนจะพากันที่วัด โดยเฉพาะกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม การทำบุญตามฮีต 12 คอง 14 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ “อีสาน” ภูมิภาคที่วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ตั้งอยู่ มีความร่ำรวยในศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่น และแตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในเรื่องประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่หนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาต้องรับผิดชอบในการทำนุบำรุง ดังที่มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการผลิตบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อเสนอแนะที่ชัดเจนเผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ ที่ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา 2. ด้านการวิจัย สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ได้

ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลในการให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ 4. ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน โดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

วิถี ที่ 4 พันฟู เยียวยา นำพากลับลู่ ความสว่าง สงบ มรรคาที่ 4.1 “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ประทับใจ” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีโครงการร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ แนวทาง: 1. รวมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา 2. รวมมือกับหน่วยงานในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา มรรคาที่ 4.2 “พันฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย 4 พ : พระ-พี่(เลี้ยง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุสามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัด เพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้ ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มหาวิทยาลัยมีการบริการทางวิชาการช่วยเหลือทางสังคม แนวทาง: 1. มีกิจกรรมบูรณาการการเรียนสอนให้นักศึกษาออกบริการวิชาการแก่สังคม 2. มีกิจกรรมพระเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ มรรคาที่ 4.3 “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลาดพลั้ง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพราก ในทุกช่วงจังหวะ ด้านหลักสูตร เป้าหมาย: มีหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง แนวทาง: 1. จัดการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขัง ด้านการบริการวิชาการ เป้าหมาย: มีการอบรมพัฒนาให้กับผู้ต้องขัง แนวทาง: 1. มีการอบรมปฏิบัติธรรมให้ผู้ต้องขัง 2. มีหลักสูตรพัฒนาธรรมศึกษาให้ผู้ต้องขัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยของสงฆ์ โดยมีพระสงฆ์เป็นทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เป็นผู้มีความเข้าใจในการใช้ธรรมในการเทศนาสอนผู้คน การพัฒนาความรู้ในเรื่องหลักธรรมเพื่อใช้ช่วยเหลือผู้คน จึงเป็นเรื่องที่จะทำให้เป็นภารกิจที่ต้องใส่ใจ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่สังคมไทยมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย และมีปัญหาที่ซับซ้อนมากกว่าอดีต ดังที่ พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต) (2543, หน้า 9 – 10) กล่าวไว้ว่า พระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างความสงบสุขให้แก่โลก พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานอารยธรรมที่สำคัญของโลกดังได้กล่าวมาแล้ว พระพุทธศาสนายังช่วยสร้างความสงบสุขให้แก่ชาวโลกได้หากศึกษาในประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนามีทั้งการสร้างสรรค อารยธรรมและสันติภาพแก่มวลมนุษย์นั่นคือ พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในประเทศอินเดียหรือชมพูทวีป พระพุทธศาสนาได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมอินเดีย

กล่าวคือสังคมอินเดียเคยนับถือพระพรหมเป็นเทพเจ้าสูงสุด ผู้สร้างผู้บันดาลทุกสิ่ง มีการบูชาัญญเทพเจ้า แล้วก็มีกำหนดมนุษย์เป็นวรรณะต่าง ๆ โดยชาติกำเนิด เป็นกษัตริย์ เป็นพราหมณ์ เป็นแพศย์ เป็นศูทร แล้วก็ถือว่าพราหมณ์เป็นผู้ที่ติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้า กับพระพรหม เป็นผู้รู้ความต้องการของพระองค์ เป็นผู้รับเอาคำสอนมารักษา มีการผูกขาดการศึกษาให้อยู่ในวรรณะสูง คนวรรณะต่ำเรียนไม่ได้ เป็นต้น เมื่อพระพุทธศาสนาเกิดขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเหล่านี้ อย่างมากมาย เช่น เรื่อง วรรณะ 4 พระพุทธศาสนาไม่ยอมรับ แต่ให้ถือหลักว่า “คนมิใช่ประเสริฐหรือต่ำทรามเพราะชาติกำเนิด แต่จะประเสริฐหรือต่ำทรามเพราะการกระทำ” แล้วก็ไม่ได้หวังผลจากการอ่อนน้อมบูชาัญญ สอนให้เปลี่ยนการบูชาัญญหรือเลิกการบูชาัญญ ให้หันมาหวังผลจากการกระทำ นี่คือการ “ประกาศอิสรภาพของมนุษย์”

วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง มรรคาที่ 5.1 “พลิกโฉม”

ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR ด้านการบริหาร เป้าหมาย: บุคลากรมีความประพฤติที่เป็นชาวพุทธที่ดี แนวทาง: 1. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อองค์กรยั่งยืน มรรคาที่ 5.2 “รื้อปรับ” สู่ Digital University ด้านการบริหาร เป้าหมาย: วิทยาเขตก้าวเข้าสู่การเป็น Digital University แนวทาง: 1. ทำการศึกษาการปรับองค์กรสู่ Digital University ที่เหมาะสม 2. พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนและเข้าใจแนวคิด Digital University 3. มีพื้นที่ของตัวเองเพื่อขยายพื้นที่วิทยาเขตออกจากวัด 4. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน มรรคาที่ 5.3 “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ COMMUnitaction ด้านการบริหาร เป้าหมาย: มีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย แนวทาง: 1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ 2. พัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ มรรคาที่ 5.4 “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม ด้านการบริหาร เป้าหมาย: มีการกระจายอำนาจการบริหารงานสู่วิทยาเขตมากขึ้น แนวทาง: 1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย เป้าหมาย: มีการจัดตั้งวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ แนวทาง: 1. ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของเทคโนโลยี ทำให้มีผลต่อการจัดการศึกษาที่ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวกระโดดและการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หลากหลายสาขา เพื่อตอบสนองความต้องการในภาคการผลิต การบริการ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงในฐานองค์การทางการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างต้องมีการพัฒนาระบบบริหารให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และจัดการศึกษาที่ทันต่อยุคสมัยของผู้เรียน ดังที่ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2565, 27 กรกฎาคม) กล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้มีคุณภาพ ให้ประเทศทะยานไปข้างหน้าด้วยศักยภาพที่แข็งแกร่งและแข่งขันในตลาดนานาชาติยุคดิจิทัลได้ ย่อมเกิดจากความร่วมมือกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่จะต้องปรับตัวเพื่อสร้าง Digital Framework ทั้งระบบการทำงานและการเตรียมพร้อมให้คนไทยเติบโตไปพร้อมกัน สำหรับ “ภาครัฐ” ที่นับเป็นภาคส่วนสำคัญของประเทศ ต่างก็เร่งทรานส์ฟอร์ม เปลี่ยนผ่านสู่หน่วยงานดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในการให้บริการและการติดต่อสื่อสารแก่ผู้เข้ามาใช้บริการ ทั้งเอกชน ประชาชน และหน่วยงานรัฐด้วยกันเอง

ดังนั้นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประกอบด้วย ทิศทาง ขององค์กร ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการนำสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 วิถีแห่งการพัฒนา 18 มรรคา 9 ด้านการพัฒนา 27 เป้าหมาย 38 แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ สามารถบ่งบอกถึงความชัดเจน และสามารถเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้เป็นอย่างดี

จากลักษณะของข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างที่เป็นผลจาก การวิจัยดังกล่าว ทั้ง 3 ประเด็น สรุปได้ว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อเสนอที่ดี มีความสอดคล้อง มี ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์และเป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะใน 2 กรณี คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย

5.3.1.1 ด้านหลักสูตร วิทยาเขตควรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ระดับจังหวัด ควรมีหลักสูตรบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในระดับภูมิภาค

5.3.1.2 ด้านการเรียนการสอน วิทยาเขตควรมีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทาง กายภาพ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา วิทยาเขตควรพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อความเป็น เลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา

5.3.1.3 ด้านนักศึกษา วิทยาเขตควรพัฒนานักศึกษาให้เข้าใจปรัชญาทาง พระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน ควรพัฒนานักศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวทาง พระพุทธศาสนา ควรให้นักศึกษาสามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

5.3.1.4 ด้านอาจารย์ วิทยาเขตควรส่งเสริมอาจารย์ให้มีผลงานด้านพระพุทธศาสนา ในรูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ ควรพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในด้าน พระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด

5.3.1.5 ด้านแหล่งเรียนรู้ ควรพัฒนาวิทยาเขตศรีล้านช้างศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้ พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค วิทยาเขตศรีล้านช้างควรมีเว็บไซต์ แหล่งข้อมูลสารสนเทศ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา วิทยาเขตศรีล้านช้างควรมีการเผยแพร่ข้อมูลผลงานวิชาการด้าน พระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างประเทศ วิทยาเขตศรีล้านช้างควรมีหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูล

พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค วิทยาเขตศรีล้านช้างควรมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา

5.3.1.6 ด้านการวิจัย วิทยาเขตศรีล้านช้างควรมีนโยบายขับเคลื่อนวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในจังหวัดเลยและภูมิภาคที่ชัดเจน วิทยาเขตศรีล้านช้างควรขับเคลื่อนงานวิจัยที่มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนาที่โดดเด่น วิทยาเขตศรีล้านช้างควรกำหนดหัวข้อวิจัยที่สัมพันธ์กับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

5.3.1.7 ด้านการบริการวิชาการ วิทยาเขตควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง วิทยาเขตควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด

5.3.1.8 ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตศรีล้านช้างควรกำหนดหรือสร้างมาตรฐานทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา วิทยาเขตควรมีจุดเน้นเกี่ยวกับกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา

5.3.1.9 ด้านการบริหาร วิทยาเขตควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา วิทยาเขตควรส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา วิทยาเขตให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมวิชาการเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

5.3.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาการความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา*. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2554.
- กฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2564 เรื่อง . (2564, 25 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138 ตอนที่ 21 ก.
- จงใจ เตโช. (2555). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างควมมีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2535). *นโยบายและการกำหนดนโยบาย การวางแผนนโยบายโครงการ และการบริหารโครงการ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรรยาศักดิ์ พุดน้อย. (2558). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปริญญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2557). *แนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัยสถิติข้อมูลและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ. รายงานการวิจัย. เลย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2555). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิผลโครงการเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลในประเทศไทย*. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรกฤษณ์ โปताल และภัทรพล เสริมทรง. (2559, มีนาคม). *พระสงฆ์จังหวัดเลย: แห่งเรียนบุคคลทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ*. การประชุมสัมมนาทางวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย, ประเทศไทย.
- ชรินทร์ จิตตสุโก. (2561). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*. ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชัยพจน์ รังงาม. (2539). *แหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นครูรอบ URL to be educated-man*. ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 2 : 4 (เมษายน 2542), 31-33.
- ชิษณุพงศ์ ทองพวง และอภิรัตน์ อันทวิสนิ. (2561). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความเป็นเลิศ และประสิทธิผลองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย*. รายงานการวิจัย. คณะสหวิทยาการ: มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ทวีป ศิลปะรัตน์, (2544). *การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

- ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. (2557). การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557 - 2566). ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธรัช อารีราษฎร์ และวรปภา อารีราษฎร์. (2562). รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามกรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การจัดการศึกษา 4.0. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉันทธรณ์ คาวาซากิ. (2560). ทิศทางการบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกสู่ประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า. ปรินญานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทชพร ปานะรัตน์, ว่าที่ร้อยตรีหญิง. (2561). ประสิทธิภาพของการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. ปรินญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิขานท์ สิงห์พุทธางกูร. (2551). การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2543). นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2553). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). (2543). ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2563). รายงานประจำปี 2562 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. นครปฐม: สาละพิมพ์การ.
- _____. (2563ก). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2564 – 2568). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. (2552). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 38 เรื่องที่ การอุดมศึกษา*. แหล่งสืบค้นออนไลน์
<https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=38&chap=3&page=t38-3-infodetail02.html> สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2564
- รัตน์ชนก พรหมณศิริ, ณรงค์ พิมสาร, และณัฐพล ชุมวรฐายี. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ความเป็นเลิศ. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา* 10 (2). (กรกฎาคม – ธันวาคม), 2559, หน้า 106-116.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.
- วชิระ พลพิทักษ์. (2563). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม. *ปริญญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรารณ บวรศิริ. (2546). *การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วัชรารณ ทวีกุล. (2558). บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการทัศน์ความเป็นประชาคมอาเซียน. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 2(3), หน้า 110-129.
- วิจารณ์ พานิช. (2545). *วิจัยและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบและเครือข่าย*. รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย.
- วิทยาเขตศรีล้านช้าง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2550). *แผนพัฒนา ระยะที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)*. เลย: งานแผนและงบประมาณ วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- _____. (2555). *แผนพัฒนา ระยะที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)*. เลย: งานแผนและงบประมาณ วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- _____. (2558). *แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีงบประมาณ (พ.ศ. 2558 – 2561)*. เลย: งานแผนและงบประมาณ วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- _____. (2562). *แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีงบประมาณ (พ.ศ. 2562 – 2565)*. เลย: งานแผนและงบประมาณ วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- _____. (2563). *คู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีการศึกษา 2563*. เลย: สำรวย ก่อป้บ้านใหม่.
- _____. (2563). *รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2562*. งานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาเขตศรีล้านช้าง.

- _____. (2564). รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2563. งานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- _____. (2565). รายงานการประเมินตนเองระดับวิทยาเขต Self Assessment Report (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564. งานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). นโยบายและการวิจัยเชิงนโยบาย. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 1(2), หน้า 32 – 42.
- _____. (2554). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา แนวคิดและกรณีศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- _____. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- _____. (2556). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- สุป็น สุรันนา. (2559). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นองค์กรที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2544). กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2560). ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 (การศึกษาสมบูรณ์). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2542). ปฏิญญาโลกว่าด้วยการอุดมศึกษา: สาระและการดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: กองวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2565, 27 กรกฎาคม). ETDA พาดู 6 องค์กรรัฐ ใช้ดิจิทัลบริการประชาชน ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล [ออนไลน์] https://www.etda.or.th/th/pr-news/6_digital_Gov.aspx สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- BNET Business Dictionary, (2017, 30 April). *Business definition for: Excellence*. Online accessed Available from :<http://dictionary.bnet.com/definition/excellence.html>.
- Chang, Y. N. and Campo-Flores, Filemon. (1980). *Business Policy and Strategy: Text and Cases*. Santa Monica: Goodyear Pub. Co.
- Fidler, B. & Bowles, G. (1991). *Effective Local Management of Schools: A Strategic Approach*. London: Ipswich Book.
- International Livestock Research Institute: ILRI. (1995). *Livestock Policy Analysis*. ILRI Training Manual 2. ILRI, Nairobi, Kenya. pp. 264
- Knezevich, Stephen J. (1984). *Administration of Public Education*. 4th ed. New York: Harper and Row.
- McNichols, Thomas J. (1977). *Policy making and executive action*. New York: McGraw-Hill.
- Peter & Waterman. (1982). *In search of excellence: Lessons from America 's best-run companies*. New York: Herper & row.
- Razik, T. A., & Swanson, A. D. (2001). *Fundamental concepts of educational leadership and management (2nd ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Merrill, Prentice Hall.
- Sentell, G.D. Fast, (1994). *Focused & Flexible: bold new imperatives for the high performance organization*. Michigan: Pressmark Internationa.
- Terry, George R. (1977). *Principle of Management*. 7th ed. Homewood: Richard D. Trwin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

เรียน บุคลากรเจ้าหน้าที่มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ข้าพเจ้า ดร. จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2564 เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จจึงได้ ขอความอนุเคราะห์ในการสอบถามข้อมูลมายังทุกท่าน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกลุ่มงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใน 9 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการวิจัย 7) ด้านการบริการวิชาการ 8) ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และ 9) ด้านการบริหาร โดยมีคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล

อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่าน

1. สถานะ

☐ อาจารย์

☐ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน

2. วุฒิการศึกษา

☐ ไม่เกินปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถาม แล้วทำเครื่องหมาย ☐ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงโดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

5	4	3	2	1
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ที่	สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านหลักสูตร						
1	วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา						
2	วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางพระพุทธศาสนา						
3	วิทยาเขตมีการมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
4	วิทยาเขตมีหลักสูตรมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในระดับภูมิภาค						
5	วิทยาเขตมีการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะด้านพระพุทธศาสนาที่หลากหลาย						

ที่	สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านการเรียนการสอน						
6	วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการ หลักสูตรพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของ พระพุทธศาสนา						
7	วิทยาเขตมีการอบรมการสอนแบบบูรณาการ พระพุทธศาสนาในเนื้อหา						
8	วิทยาเขตมีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพ ให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา						
9	วิทยาเขตมีการจัดระบบวางแผนการสอนโดยการบูรณา การหลักสูตรพระพุทธศาสนา						
10	วิทยาเขตได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อความเป็นเลิศตาม แนวทางพระพุทธศาสนา						
	ด้านนักศึกษา						
11	นักศึกษาเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนาอย่างแตกฉาน						
12	นักศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวทาง พระพุทธศาสนา						
13	นักศึกษานำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่าง เหมาะสม						
14	นักศึกษานำความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตได้						
15	นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้ชีวิตด้วยความสุข						
	ด้านอาจารย์						
16	อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการเรียนการสอนตาม แนวทางพระพุทธศาสนา						
17	อาจารย์มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีตามแนวทางพระพุทธศาสนา						
18	อาจารย์มีความสามารถในด้านพระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด						
19	อาจารย์มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ						
20	อาจารย์มีส่วนขับเคลื่อนงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด และภูมิภาค						

ที่	สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านแหล่งเรียนรู้						
21	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา						
22	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีเว็บไซต์ แหล่งข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา						
23	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีหนังสือ ตำราแหล่งค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค						
24	วิทยาเขตศรีล้านช้างศูนย์เรียนรู้พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค						
25	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการเผยแพร่ข้อมูลผลงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างประเทศ						
	ด้านการวิจัย						
26	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้กำหนดหัวข้อวิจัยที่สัมพันธ์กับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย						
27	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในจังหวัดเลยและภูมิภาคที่ชัดเจน						
28	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนงานวิจัยที่มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนาที่โดดเด่น						
29	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
30	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้พัฒนารูปแบบการวิจัยทางพระพุทธศาสนาที่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย						
	ด้านการบริการวิชาการ						
31	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา						
32	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมงานพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
33	วิทยาเขตได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม						
34	วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
35	วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง						

ที่	สภาพการบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม						
36	วิทยาเขตได้มีจุดเน้นเกี่ยวกับกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา						
37	วิทยาเขตมีการส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
38	วิทยาเขตศรีล้านช้างส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งกิจกรรมพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด						
39	วิทยาเขตศรีล้านช้างดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา						
40	วิทยาเขตศรีล้านช้างกำหนดหรือสร้างมาตรฐานทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา						
	ด้านการบริหาร						
41	วิทยาเขตมีนโยบายความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน						
42	วิทยาเขตมีการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ชัดเจน						
43	วิทยาเขตให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมวิชาการเพื่อความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา						
44	วิทยาเขตส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา						
45	วิทยาเขตสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา						

แบบสัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลเชิงลึกสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ (in – depth interview) ปัญหาอุปสรรค ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะแนวทางการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใน 9 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการวิจัย 7) ด้านการบริการวิชาการ 8) ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9) ด้านการบริหาร

ผู้สัมภาษณ์(ผู้วิจัย) ดร.จักรกฤษณ์ โปดาพล

ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

() ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา

() ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา

() ผู้ทรงคุณวุฒิด้านส่วนราชการจังหวัดเลย

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

คำชี้แจง:

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะแนวทางการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใน 9 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการวิจัย 7) ด้านการบริการวิชาการ 8) ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9) ด้านการบริหาร

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปัญหาอุปสรรค ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะแนวทางการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใน 9 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการวิจัย 7) ด้านการบริการวิชาการ 8) ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 9) ด้านการบริหาร

1. ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักสูตรของวิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.1 ปัญหาและอุปสรรค

1.2 ความคาดหวัง

1.3 แนวทางการพัฒนา

2. ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเกี่ยวกับการเรียนการสอนของวิทยาเขตศรีล้านช้าง

2.1 ปัญหาและอุปสรรค

2.2 ความคาดหวัง

2.3 แนวทางการพัฒนา

3. ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนักศึกษาวิทยาเขตศรีล้านช้าง

3.1 ปัญหาและอุปสรรค

3.2 ความคาดหวัง

3.3 แนวทางการพัฒนา

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอาจารย์วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4.1 ปัญหาและอุปสรรค

4.2 ความคาดหวัง

4.3 แนวทางการพัฒนา

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้วิทยาเขตศรีล้านช้าง

5.1 ปัญหาและอุปสรรค

5.2 ความคาดหวัง

5.3 แนวทางการพัฒนา

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

6.1 ปัญหาและอุปสรรค

6.2 ความคาดหวัง

6.3 แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการบริการวิชาการวิทยาเขตศรีล้านช้าง

7.1 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

7.2 ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

7.3 แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมวิทยาเขตศรีล้านช้าง

8.1 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

8.2 ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

.....

8.3 แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการบริหารวิทยาเขตศรีล้านช้าง

9.1 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

9.2 ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

9.3 แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข

การประเมินความตรงแบบสอบถาม
(IOC: Index of item objective congruence)

ผลการประเมินความเที่ยงแบบสอบถาม (IOC: Index of item objective congruence)

เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

คำชี้แจง

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นสอดคล้องตามที่ระบุไว้
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นสอดคล้องตามที่ระบุไว้
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นไม่สอดคล้องตามที่ระบุไว้

ที่	สภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุป	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาการบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	วิทยาเขตมีหลักสูตรที่มีการศึกษาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	วิทยาเขตมีการมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	วิทยาเขตมีหลักสูตรมีทุกหลักสูตรมีการบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนาระดับภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	วิทยาเขตมีการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะด้านพระพุทธศาสนาที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	วิทยาเขตมีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาและสอดแทรกเนื้อหาของพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	วิทยาเขตมีการอบรมการสอนแบบบูรณาการพระพุทธศาสนาในเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	วิทยาเขตมีการพัฒนาและจัดบรรยากาศทางกายภาพ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	วิทยาเขตมีการจัดระบบวางแผนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ที่	สภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุป	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	โดยการบูรณาการหลักธรรม พระพุทธศาสนา							
10	วิทยาเขตได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อ ความเป็นเลิศตามแนวทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	นักศึกษาเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนา อย่างแตกฉาน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
12	นักศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตาม แนวทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	นักศึกษาสามารถนำหลักธรรมมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	นักศึกษาสามารถนำความรู้ทาง พระพุทธศาสนาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้ ชีวิตด้วยความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	อาจารย์มีความรู้ที่สามารถบูรณาการการ เรียนการสอนตามแนวทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	อาจารย์มีคุณธรรมและจรรยาบรรณและ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	อาจารย์มีความสามารถในด้าน พระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จักและได้รับการ ยอมรับในระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
19	อาจารย์มีผลงานด้านพระพุทธศาสนาใน รูปแบบหนังสือ ตำราที่ได้รับการยอมรับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	อาจารย์มีส่วนขับเคลื่อนงานพระพุทธศาสนา ในระดับจังหวัดและภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการผลิตผลงานด้าน วิชาการทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
22	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีเว็บไซต์ แหล่งข้อมูล สารสนเทศเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีหนังสือ ตำราแหล่ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ที่	สภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุป	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ค้นคว้าข้อมูลพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย และภูมิภาค							
24	วิทยาเขตศรีล้านช้างศูนย์เรียนรู้ พระพุทธศาสนาจังหวัดเลยและภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	วิทยาเขตศรีล้านช้างมีการเผยแพร่ข้อมูล ผลงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเป็น ภาษาต่างประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้กำหนดหัวข้อวิจัยที่ สัมพันธ์กับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนวิจัย เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในจังหวัดเลยและ ภูมิภาคที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
28	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ขับเคลื่อนงานวิจัยที่ มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา ที่โดดเด่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้ดำเนินการวิจัยเพื่อ พัฒนาความเข้มแข็งของพระพุทธศาสนาใน ระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้พัฒนารูปแบบการ วิจัยทางพระพุทธศาสนาที่เป็นที่ยอมรับ อย่างแพร่หลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการบริการวิชาการ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
32	วิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีการทำงานร่วมกับ หน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมงาน พระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	วิทยาเขตได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน พระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	วิทยาเขตได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์ในภูมิภาคลุ่มน้ำ โขง	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้

ที่	สภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุป	แปลผล
		1	2	3	4	5		
36	วิทยาเขตได้มีจุดเน้นเกี่ยวกับกิจกรรม ประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	วิทยาเขตมีการส่งเสริมกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนาในระดับจังหวัด	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
38	วิทยาเขตศรีล้านช้างเสริมสร้างความ เข้มแข็งกิจกรรมพระพุทธศาสนาในระดับ จังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	วิทยาเขตศรีล้านช้างดำเนินการวิจัยเพื่อ พัฒนาแนวทางการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	วิทยาเขตศรีล้านช้างกำหนดหรือสร้าง มาตรฐานทางการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมในพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41	วิทยาเขตมีนโยบายความเป็นเลิศทาง วิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42	วิทยาเขตมีการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
43	วิทยาเขตให้การสนับสนุนงบประมาณใน การจัดกิจกรรมวิชาการเพื่อความเป็นเลิศ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44	วิทยาเขตส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากร เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
45	วิทยาเขตสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

การประเมินความเที่ยงแบบสอบถาม
(Reliability from Cronbach's Alpha coefficient)

[DataSet1]G:\My Drive\จักรกฤษณ์ โศดาพล\จักรกฤษณ์ โศดาพล-tryout.sav

/

RELIABILITY

/VARIABLES=A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C2 C3 C4 C5 D1 D2 D3 D4
D5 E1 E2 E3 E4 E5 F1 F2 F3 F4 F5 G1 G2 G3 G4 G5 H1 H2 H3 H4 H5 I1 I2
I3 I4 I5

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	45

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
การบริหารงานวิชาการ	180.63	305.275	.729	.985
A2	180.57	307.564	.742	.985
A3	180.50	305.707	.833	.984
A4	180.67	304.230	.776	.985
A5	180.70	305.252	.740	.985
B1	180.43	313.702	.599	.985
B2	180.43	310.047	.714	.985
B3	180.37	308.309	.838	.984

B4	180.27	315.099	.628	.985
B5	180.33	309.402	.800	.985
C1	180.47	308.326	.794	.985
C2	180.57	307.840	.805	.985
C3	180.43	307.840	.830	.984
C4	180.33	310.782	.724	.985
C5	180.50	310.948	.652	.985
D1	180.37	307.826	.864	.984
D2	180.53	309.085	.743	.985
D3	180.57	308.116	.791	.985
D4	180.53	307.568	.682	.985
D5	180.47	308.120	.804	.985
E1	180.33	309.540	.793	.985
E2	180.30	308.700	.869	.984
E3	180.43	308.254	.808	.985
E4	180.33	308.023	.878	.984
E5	180.47	307.016	.862	.984
F1	180.37	308.585	.823	.984
F2	180.33	308.713	.839	.984
F3	180.50	307.914	.807	.985
F4	180.30	308.493	.881	.984
F5	180.47	308.533	.783	.985
G1	180.33	309.540	.793	.985
G2	180.30	308.700	.869	.984
G3	180.43	308.254	.808	.985
G4	180.33	308.023	.878	.984
G5	180.47	307.016	.862	.984
H1	180.43	306.944	.877	.984
H2	180.53	303.775	.846	.984
H3	180.27	309.444	.861	.984
H4	180.30	309.872	.801	.985
H5	180.33	309.402	.800	.985
I1	180.50	309.776	.712	.985
I2	180.47	308.533	.783	.985
I3	180.40	308.455	.812	.984
I4	180.43	307.633	.841	.984
I5	180.43	309.151	.761	.985

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเครื่องมือ IOC

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งหน้าที่	สถานที่ทำงาน
1	ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน	อาจารย์สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด ขอนแก่น
2	ผศ.ดร.สุชาติ บางวิเศษ	อาจารย์สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดเลย
3	ผศ.ดร.ประสงค์ หัสริินทร์	ผู้อำนวยการ สำนักงาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย
4	ผศ.ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์	อาจารย์สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดเลย
5	ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข	อาจารย์สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก จ

รายชื่อสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

รายชื่อสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งหน้าที่	สถานที่ทำงาน
1	พระมหาวัฒนา สุรจิตโต,ดร.	ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
2	พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
3	พระมหาจันทกมล อภิรัตน์,ดร.	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
4	พระครูปริยัติสาทร,ดร.	เจ้าคณะอำเภอเมืองเลย	วัดสุธรรมิการาม อำเภอเมือง จังหวัดเลย
5	พระมหาจักรพล สิริโร,ดร.	เจ้าคณะตำบลกุดป่อง	วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย
6	พระอธิการรุ่งโรจน์ รตนวณโณ	เจ้าคณะตำบลนาโป่ง	วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย
7	นายทวีศักดิ์ ไกรบุตร	หัวหน้างานบริหารทั่วไป ศูนย์บริการวิชาการ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
8	นายจิณณวัตร แทนพันธ์	หัวหน้างานบริหารทั่วไป สำนักงานวิทยาเขต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
9	นายสุทิน เลิศสะพุง	หัวหน้างานบริหารทั่วไป วิทยาลัยศาสนศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งหน้าที่	สถานที่ทำงาน
1	พระราชวรสิริสูธิ์	เจ้าคณะจังหวัดเลย	วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย
2	นายวิชัย ทิพรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด เลย	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เลย
3	ดร.ณณธิญา จังคละศิริ	วัฒนธรรมจังหวัดเลย	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเลย
4	นายฉัตรชัย ลีกระจ่าง	นายกเทศมนตรีเมืองเลย	สำนักงานเทศบาลเมืองเลย
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินา ภรณ์ นันท์	อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน	อาจารย์ประจำคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ หัสรินทร์	ผู้อำนวยการสำนักงาน วิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งหน้าที่	สถานที่ทำงาน
1	พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
2	พระมหาพงษ์ทราทิพย์ สุธีโร,ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสนมหาบัณฑิต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
3	รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม	อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
4	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒน์ อนนท์จารย์	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
5	นายทวีศักดิ์ ไกรบุตร	หัวหน้างานบริหารทั่วไปศูนย์บริการวิชาการ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
6	นายจิณณวัตร แทนพันธ์	หัวหน้างานบริหารทั่วไปสำนักงานวิทยาเขต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
7	นายสุทิน เลิศสะพุง	หัวหน้างานบริหารทั่วไปวิทยาลัยศาสนศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
8	นายกิตติพัฒน์ ทาวงษ์ศา	หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
9	ดร.อาทิตย์ แสงเนวก	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
10	นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
11	นายนเรศ ลุนหา	เจ้าหน้าที่งานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
12	นายสกลิต เตปิน	เจ้าหน้าที่แผนและนโยบาย	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ซ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชาพิจารณ์

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมพิจารณาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งหน้าที่
1	พระมหาจันทกมล อภิตโน,ดร.	ผู้อำนวยการสำนักงาน
2	พระสิทธิชัย คมภีโร	อาจารย์
3	พระรุ่งโรจน์ รัตนวณโณ	อาจารย์
4	ดร.กรรณิกา ไวโสภา	อาจารย์
5	ดร.วีรณัฐ พรหมจักร	อาจารย์
6	นายสุชชัย วงษ์จันทร์	อาจารย์
7	นายยชรวาท หงส์สิริ	อาจารย์
8	นายพลภัทร อภัยโส	อาจารย์
9	นายเดชทัต ปักสังขานย์	อาจารย์
10	นางวิระยา พิมพ์พันธ์	อาจารย์
11	นายมานิช นันทพรม	อาจารย์
12	จ.ส.อ.สถิตย กรมทอง	อาจารย์
13	นางสาวสุธารัตน์ โปธนะ	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
14	นายประพันธ์ พรหมโคตร	นักวิชาการศึกษา
15	นางสาวสุพรรณิ บุญหนัก	เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา
16	นายวีระศักดิ์ สารักษ์	เจ้าหน้าที่พัสดุ
17	นายบัณฑิตชัย ภูพิมทอง	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป
18	นางสาวหทัยรัตน์ หล่มภูเขียว	บรรณารักษ์
19	นางสาววรรณลดา น้อยภา	บรรณารักษ์
20	นายธีระเดช ลุนาหา	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
22	นายภัทรพล เสริมทรง	เจ้าหน้าที่ธุรการ
23	นางอัญชลี พรหมมาปี	เจ้าหน้าที่ธุรการ
24	ว่าที่ ร.ต.ธงเทพ พรหมพุทธา	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัสดุ
25	นายสกลิต เตปิ่น	เจ้าหน้าที่แผนและนโยบาย

ภาคผนวก ณ

หนังสือออกในการดำเนินการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานวิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร.....๐๔๒-๘๓๐๔๓๔
 ที่.....อว ๗๔๑๘ (๑) / ๖ ๒๐๙.....วันที่.....๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....

เจริญพร ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โพคาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อให้งานวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” เป็นไปดราละเอียดตามเอกสารดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

 (พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานวิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร.....๐๔๒-๘๓๐๔๓๔
 ที่.....อว ๗๔๑๘ (๑) / ๖ ๒๐๙.....วันที่.....๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....

เจริญพร ผศ.ดร.สุชาติ บางวิเศษ

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โพคาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อให้งานวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” เป็นไปดราละเอียดตามเอกสารดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

 (พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานวิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร.....๐๔๒-๘๓๐๔๓๔
 ที่.....อว ๗๔๑๘ (๑) / ๖ ๒๐๙.....วันที่.....๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....

เจริญพร ผศ. ดร.ประสงค์ หัสริินทร์

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โพคาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อให้งานวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” เป็นไปตรงละเอียดตามเอกสารดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานวิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร.....๐๔๒-๘๓๐๔๓๔
 ที่.....อว ๗๔๑๘ (๑) / ว ๒๐๙.....วันที่.....๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....

เจริญพร ผศ.ดร.ศักดิ์นาภรณ์ นันท์

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โพคาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อให้งานวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” เป็นไปดราละเอียดตามเอกสารดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานวิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร.....๐๕๒-๘๓๐๕๓๔

ที่.....อว ๗๙๑๘ (๑) / ๖ ๒๐๙ วันที่.....๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อให้งานวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” เป็นไปดราละเอียดตามเอกสารดั่งแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๓๙๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร พระมหาวิมลนาถ ธีรจิตโต,ดร.

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๓๙๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร พระครูพิทักษ์ธรรมารักษ์

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร พระมหาจิณฺมขณ อภิปทฺโธ,ดร.

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร พระครูปลัด/อ.วิชาพร,ดร.

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมหาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร พระครูปลัดจกฤษณ์ สิริชูโร,ดร.

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมหาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

(พระมหาวีเชียร ธมมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

พระอริการังษิโรดม สดกคุณโร

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

(พระมหาวีเชียร ธมมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร *นายทวีศักดิ์ โคตรบุตร*

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๓๔๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร นายจิรพนธ์ เทพพน

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๓๙๓

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติเสนอโครงการสัมมนาเก็บข้อมูล

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร *นายวิชา เลิศล้ำ*

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์การวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธรรมวิชโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร *นพ.วิชัย ทัพพะรังสี*

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

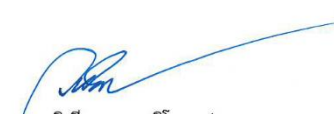
๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล โทร. ๐๙๓๔-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร *ดร. พันธิวัฒน์ มั่นละศีล*

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล โทร. ๐๙๓๓-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร *นาย/นิตกรชัย/ จักรกฤษณ์*

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

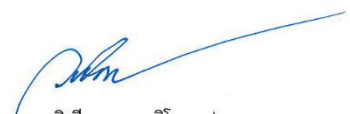
๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล โทร. ๐๙๓๔-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักกสินธรณ์ นพวิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล โทร. ๐๙๓๔-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร *ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยุทธ์ ชูกลิ่น*

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธรรมวิชโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล โทร. ๐๙๓๓-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ หัสสินการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล โทร. ๐๙๓-๕๓๔-๗๓๔๓

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๕๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

กราบเรียน พระเดชพระคุณพระราชวรสารสุธี เจ้าคณะจังหวัดเลย (ธ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์

๒. สรุปเค้าโครงการวิจัย

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงกราบขอความเมตตาพระเดชพระคุณท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ร่างข้อเสนอการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในครั้งนี้

กราบเรียนมาด้วยความเคารพอย่างสูง

(พระมหาวิเชียร ธมฺมชิตฺโต,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล โทร. ๐๔๓-๕๓๔-๗๓๔๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

พระครูพิทักษ์ธรรมการณ

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมหาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

พระมหาพนักรัตนโกศล ฐิตโชโต,ดร.

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแก้ว รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

ดร.ไพฑูริย์ ใจอิน

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแก้ว รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวีเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อนุวงศ์

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมหาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

พระมหาวิคิต์ วิจารณ์

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร *พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร*

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร นาย/สทพ/เลิศพงษ์

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร นาย/ศาสตราจารย์/ดร. ทาวันมั่งคั่ง

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแก้ว รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กรابرเรียน/เรียน/เจริญพร *ดร. ปัทมาธิ์ เล็งแสง*

ด้วยสถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

นาง/รณวดี/น. ชก.โพธิ์

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกว้าง รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๔๑๕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร *พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ*

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแก้ว รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวีเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๐๔๓๔

ທີ່ ອາ ໗໔໑໒/ວ ໔໑໕

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กราบเรียน/เรียน/เจริญพร

นายสิทธิพงษ์ เกษมทรัพย์

ด้วยสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ ดร.จักรกฤษณ์ โทดาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ทำวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยของดร.จักรกฤษณ์ โพธิาพล อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางการตามแนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง” ในวันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแก้ว รอบคอบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

(พระมหาวีเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ญ

รูปภาพการดำเนินการวิจัย

รายชื่อสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

		
พระมหาวัฒนา สุรจิตโต,ดร. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ	พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์	พระมหาจันทกมล อภิตโน,ดร. ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต
		
พระครูปริยัติสาทร,ดร. เจ้าคณะอำเภอเมืองเลย	พระมหาจักรพล สิริธโร,ดร. เจ้าคณะตำบลกุดป่อง	พระอธิการรุ่งโรจน์ รตนวงษ์ เจ้าคณะตำบลนาโป่ง
		
นายทวีศักดิ์ ไกรบุตร หัวหน้างานบริหารทั่วไป ศูนย์บริการ วิชาการ	นายจิณณวัตร แทนพันธ์ หัวหน้างานบริหารทั่วไป สำนักงานวิทยาเขต	นายสุทิน เลิศสะพุง หัวหน้างานบริหารทั่วไป วิทยาลัยศาสนศาสตร์

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

	
พระราชวรสุธี เจ้าคณะจังหวัดเลย	นายวิชัย ทิพรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย
	
ดร.ณัฏฐา มั่งคละศิริ วัฒนธรรมจังหวัดเลย	นายฉัตรชัย ลีกระจ่าง นายกเทศมนตรีเมืองเลย
	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ หัสรินทร์

การสนทนากลุ่ม

การรับฟังประชาพิจารณ์

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ ผศ.ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่จบ 2555

ศาสตราศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2552

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีที่จบ 2542

ประวัติการทำงาน

1 เมษายน 2556 – 30 กันยายน 2557 ทำงานมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตำแหน่งอาจารย์ (บุคลากรอัตราจ้าง)

1 ตุลาคม 2557 ถึงปัจจุบัน บุคลากรประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตำแหน่งอาจารย์

1 ตุลาคม 2562 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานทางวิชาการ

จักรกฤษณ์ โปตาพล.(2555). Creative Leadership of Sub – District Municipality Administrators in Roi – Ed Province. (2012).

จักรกฤษณ์ โปตาพล.(2556). Factors of Strategic Leadership School Administrators That Affect of Students Desirable Characteristics in School area of the Upper Mekong Sub – Regions. (2013).

จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. การประชุมวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 2. “บูรณาการสหวิทยาการงานวิจัยสู่มาตรฐานสากล” ณ ศูนย์ประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต วันที่ 8-9 พฤษภาคม 2557, 117.

จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2557). ความคาดหวังของสถานศึกษาที่มีต่อการจัดอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. การนำเสนอผลงานวิจัยในกิจกรรม Thailand Research Symposium 2014. วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน. ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ. ระหว่างวันที่ 7-11 สิงหาคม 2557.

- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2558). แนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มงานวิจัยสถิติข้อมูลและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างจังหวัดเลย. การประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนา ครั้งที่ 2. การขับเคลื่อนงานวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนาสู่ยุคเปลี่ยนผ่าน. ณ โรงแรมเพชรรัชต์การ์เด็นท์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วันที่ 2 เมษายน 2558.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2559). การพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้วัดศรีสุทธาวาส พระอารามหลวง จังหวัดเลย. การประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ “มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากลด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ก้าวสู่ยุคอาเซียน” ณ อาคารศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วันที่ 4-6 มีนาคม 2559, 83.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2560). ความต้องการของพระภิกษุต่อการบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย. วารสารศาสตร์การศึกษาและพัฒนามนุษย์, 1(2), 90-108.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2562). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้รายวิชา ED 1003 การวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียน หลักสูตรศึกษา ศาสตร์บัณฑิตสาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 7(2), 353-371.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563). แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวคิดการศึกษา 4.0 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 18 และระดับนานาชาติครั้งที่ 2 “กระบวนทัศน์ใหม่ในสถานการณ์โควิด-19 บนฐานพระพุทธศาสนา” ณ หอประชุมอาคารสุชีพ ปุณฺณานุภาพ. พฤศจิกายน 2563.

ผลงานการวิจัย

- จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2557). ความคาดหวังของสถานศึกษาที่มีต่อการจัดอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. ทนุวิจัยจากศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ประจำปีงบประมาณ 2557.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2561). การพัฒนารูปแบบการใช้ฉันทะจากหลักธรรมอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย. ทนุสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติประจำปี 2561.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2561). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ รายวิชา ED1003 การวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียน หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2561.

จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2563). การพัฒนารูปแบบการใช้พรหมวิหารธรรมเพื่อ
มีประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. พุทธสำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2563.

จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2564). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการตาม
แนวทางพระพุทธศาสนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. พุทธ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2564.

จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2565). รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษา
4.0 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย. พุทธสำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2565.

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2. ชื่อ พระมหาจักรพล สิริธโร,ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ศีษศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2560
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีที่จบ 2553
ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2550

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา กศ.ด. (บริหารการศึกษา) ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีที่จบ 2547
M.Ed. (Evaluation & Measurement) M.S. University of Baroda,
Gujarat state, India ปีที่จบ 2521
กศ.บ. (การสอนภาษาไทย) วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ปีที่จบ 2516

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4. ชื่อ รองศาสตราจารย์ บุญช่วย สิริเกษ

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ค.ม.(บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีที่จบ 2525
ค.บ.(วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีที่จบ 2513

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

5. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ประ.ด. (บริหารการศึกษา) ม.ราชภัฏเลย ปีที่จบ 2557

ค.ม. (บริหารการศึกษา) ม.ราชภัฏเลย ปีที่จบ 2546

ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ) สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2537

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

6. ชื่อ ดร.กรรณิกา ไวโสภา

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ประ.ด. (วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา) ม.บูรพา ปีที่จบ 2561

ศษ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) ม.เชียงใหม่ ปีที่จบ 2542

ค.บ. (การประถมศึกษา) ม.ราชภัฏเลย ปีที่จบ 2540

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง